

ANADOLU ÖĞRETMEN LİSELERİNDE OKUTULAN ÖĞRETMENLİK MESLEK BİLGİSİ
DERSLERİ İLE EĞİTİM FAKÜLTELERİNDE OKUTULMAKTA OLAN ÖĞRETMENLİK
MESLEK BİLGİSİ DERSLERİNİN İLİŞKİ DÜZEYLERİ

Sare ÖZPINAR
Yüksek Lisans Tezi

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Gürbüz OCAK

AFYONKARAHİSAR

2007

ANADOLU ÖĞRETMEN LİSELERİNDE OKUTULAN ÖĞRETMENLİK MESLEK BİLGİSİ
DERSLERİ İLE EĞİTİM FAKÜLTELERİNDE OKUTULMAKTA OLAN ÖĞRETMENLİK
MESLEK BİLGİSİ DERSLERİNİN İLİŞKİ DÜZEYLERİ

Sare ÖZPINAR

YÜKSEK LİSANS TEZİ

İlköğretim Anabilim Dalı

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Gürbüz OCAK

Afyonkarahisar

Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Mayıs 2007

YÜKSEK LİSANS TEZ ÖZETİ

ANADOLU ÖĞRETMEN LİSELERİNDE OKUTULAN ÖĞRETMENLİK MESLEK BİLGİSİ DERSLERİ İLE EĞİTİM FAKÜLTELERİNDE OKUTULMAKTA OLAN ÖĞRETMENLİK MESLEK BİLGİSİ DERSLERİNİN İLİŞKİ DÜZEYLERİ

Sare ÖZPINAR

İlköğretim Anabilim Dalı

Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Mayıs 2007

Danışman: Yrd.Doç. Dr. Gürbüz OCAK

Çalışmada Anadolu Öğretmen Liselerinde okutulan Öğretmenlik Meslek Bilgisi dersleri ile Eğitim Fakültelerinde okutulmakta olan Öğretmenlik Meslek Bilgisi derslerinin ilişki düzeyleri incelenmiştir. İlişki düzeyleri, Anadolu Öğretmen Liselerinden mezun olup Eğitim Fakültelerinde öğrenimlerini devam ettiren öğretmen adayları ile eğitimcilerin görüşleri doğrultusunda belirlenmiştir. Bu derslerin ilişki düzeylerinin yanı sıra Anadolu Öğretmen Liselerinin Eğitim Fakültelerine kaynak olmada verimlilik düzeyi açıklanmış, görüşleri desteklemesi açısından da Anadolu Öğretmen Liselerinde okutulan derslerin içerik incelemesi yapılmıştır. Öğretmenlik Meslek Bilgisi derslerinin ilişki düzeyleri, bu liselerden mezun olan öğretmen adaylarının görüşleri ve yapılan içerik incelemesi sonucunda, Anadolu Öğretmen Liselerinin Eğitim Fakültelerine kaynak olduğu ve kendi kuruluş amaçlarına hizmet ettiği ortaya konmuştur.

ABSTRACT

DETERMINING OF RELATION LEVEL THE LESSONS OF TEACHING
PROFESSION AT ANATOLIAN TEACHERS HIGH SCHOOLS AND THE LESSONS OF
TEACHING PROFESSION WHICH ARE STILL TEACHING AT FACULTIES OF
EDUCATIONS

Sare ÖZPINAR

Afyon Kocatepe University, The Institute of Social Sciences

May 2007

Advisor: Yrd. Doç. Dr. Gürbüz OCAK

In this research analysed the relation level between the lessons of teaching profession at Anatolian Teachers High Schools and the lessons of teaching profession which are still teaching at Faculties of Educations. The relation level is determined point of view of the students who are graduated from Anatolian Teachers High Schools and the students are still teaching their education. Beside these relation level of the lessons, explained that Anatolian Teachers High Schools are level to be productive for basic of the Faculties of Educations, and supported the already announced view of graduating from these students and the Anatolian Teachers High Schools are the basic of Faculties of Educations.

ÖNSÖZ

Çağımızın her gün değişen ve yenileşen yenilik yelpazesine ayak uydurabilmek; Türkiye'nin temel hedefi olmuştur.

Hedefe ulaşmada başarının sağlanması; ülkenin tüm kaynaklarının sistemli bir şekilde işletilmesini gerektirmektedir. Bu sistem bütünlüğü içinde, eğitim sistemi büyük önem arz etmektedir. Bir ülkenin çağdaşlaşma yolunda büyük ölçüde ufkunu açacak olan, eğitim sisteminin yetiştirdiği insanlardır. Bu noktada, sistemin vazgeçilmez unsuru olan öğretmenlere büyük görevler düşmektedir.

Öğretmenler, ülkenin nitelikli insan kaynaklarını yetiştirmekle sorumludurlar. Bu büyük sorumluluğu taşıyan öğretmenlerin alanında gerekli bilgi donanımına, genel kültüre sahip nitelikli kişiler olması beklenmektedir.

Öğretmenlerin nitelik sorunu, gelişen çağla birlikte her zaman tartışma konusu olarak güncelliğini korumuştur.

Bu araştırmada, sistemin temel sorunu olan; nitelikli öğretmen yetiştirme, öğretmen yetiştiren kurumlar ve bu kurumlara kaynaklık eden Anadolu Öğretmen Liseleri'nin görevlerini ne derece yerine getirdikleri ve her iki kurumun programlarının ne derece paralellik gösterdiği irdelenmiştir.

Araştırmam boyunca öncelikle, eleştiri ve önerileriyle bana daima yardımcı olup yol gösteren değerli hocam Yrd. Doç. Dr. Gürbüz OCAK'a teşekkürü borç bilirim. Maddi ve manevi desteğini benden hiç esirgemeyen babama, anneme ve aileme, bana daima yardımcı ve destek olan eşim Öğretmen Murat ÖZPINAR'a en içten teşekkürlerimi sunuyorum.

Sare ÖZPINAR

ÖZGEÇMİŞ

Sare ÖZPINAR

İlköğretim Anabilim Dalı

Yüksek Lisans

Eğitim

Lisans: 2004 Celal Bayar Üniversitesi, Demirci Eğitim Fakültesi, Sınıf Öğretmenliği
Bölümü, Manisa

Lise: 2000 Çelebi Mehmet Lisesi, Bursa

İş/İstihdam

2006-Sınıf Öğretmeni. Başalan İlköğretim Okulu, Aydın

Mesleki Birlik/Dernek/Kuruluş Üyelikleri

2006-İLKSAN

Kişisel Bilgiler

Doğum yeri ve yılı: Bursa, 30 Mart 1982

Cinsiyet: Kadın

Yabancı Dil

İngilizce

İÇİNDEKİLER

Sayfa

TEZ JÜRİSİ VE ENSTİTÜ MÜDÜRLÜĞÜ ONAYI.....	ii
ÖZET.....	iii
ABSTRACT.....	iv
ÖNSÖZ.....	v
ÖZGEÇMİŞ.....	vi
TABLolar LİSTESİ.....	vii
ŞEKİLLER LİSTESİ	x
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

ÖĞRETMEN YETİŞTİRME

I. ÖĞRETMEN YETİŞTİRME İLE İLGİLİ GENEL OLGULAR.....	1
A) ÖĞRETMEN YETİŞTİREN KURUMLARIN TARİHSEL GELİŞİMİ.....	3
1. Cumhuriyet Öncesi Dönemde Öğretmen Yetiştirme Tarihi Gelişimi.....	3
2. Cumhuriyet Döneminde Öğretmen Yetiştirme Tarihi Gelişimi.....	4
a) İlkokul Öğretmeni Yetiştirme.....	4
B) ANADOLU ÖĞRETMEN LİSELERİ.....	7
1. Genel Özellikleri ve Amaçları.....	7
2. Kuruluş ve Görevler.....	12
a) Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü.....	13
3. Anadolu Öğretmen Liseleri'nin Eğitim-Öğretim İlkeleri.....	13
4. Öğretim Programları.....	14
5. Yıllara Göre Sayısal Gelişimleri.....	17
a) 2006-2007 Öğretim Yılında Anadolu Öğretmen Liseleri.....	19
C) ANADOLU ÖĞRETMEN LİSELERİ İLE EĞİTİM	
FAKÜLTELERİNDE OKUTULMAKTA OLAN ÖĞRETMENLİK MESLEK	
BİLGİSİ DERSLERİNİN İÇERİKLERİ.....	24

1. Anadolu Öğretmen Liselerinde Okutulmakta Olan Öğretmenlik Formasyonu Derslerinin İçerikleri.....	24
2. Eğitim Fakültesinde Okutulmakta Olan Öğretmenlik Formasyonu Derslerinin İçerikleri.....	25
D) ANADOLU ÖĞRETMEN LİSELERİ İLE EĞİTİM FAKÜLTELERİNDE OKUTULMAKTA OLAN ÖĞRETMENLİK MESLEK BİLGİSİ DERS SAATLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI.....	
Tezin Amacı.....	32
Tezin Önemi.....	33
Problem.....	35
Alt Problemler.....	35
Denenceler.....	36
Sayıtlar.....	37
Sınırlılıklar.....	37
Tanımlar.....	37
Kısaltmalar.....	38
İKİNCİ BÖLÜM	
YÖNTEM	
1. Araştırmanın Modeli.....	39
2. Evren ve Örneklem.....	39
3. Veri Toplama Aracı.....	39
4. Verilerin Toplanması.....	40
5. Verilerin Analizi.....	40
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	
BULGULAR VE YORUMLAR.....	41
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	87
KAYNAKÇA.....	91
EKLER.....	94

Tablolar Listesi

	Sayfa
Tablo 1. 2006 ÖSYS Sonuçlarına Göre Anadolu Öğretmen Liselerinin Başarı Ortalaması (Son Sınıf Düzeyinde).....	8
Tablo 2. Anadolu Öğretmen Liseleri Öğretmenlik Meslek Bilgisi Derslerinin Öğretim Programları.....	16
Tablo 3. Okul Sayısındaki Artış.....	17
Tablo 4. Anadolu Öğretmen Liselerinde Mevcut Durum.....	18
Tablo 5. 2006-2007 Öğretim Yılında Anadolu Öğretmen Liseleri.....	19
Tablo 6. Anadolu Öğretmen Liseleri İle Eğitim Fakültelerinde Okutulmakta Olan Öğretmenlik Meslek Bilgisi Ders Saatlerinin Karşılaştırılması.....	29
Tablo 7. Öğretmen Adaylarının Anadolu Öğretmen Lisesi’nden Mezun Oldukları Alanların Ağırlıkları.....	42
Tablo 8. Anadolu Öğretmen Lisesi’nden Mezun Olan Öğretmen Adaylarının, Eğitim Fakültesi’nde Öğrenim Görmekte Oldukları Bölümlerin Ağırlıkları.....	43
Tablo 9. Öğretmen Adaylarının, Öğretmen Olmaya Karar Vermelerinde “Anadolu Öğretmen Lisesi’nde Okudukları Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri”nin Etkisi	44

Tablo 10. Öğretmen Adaylarının “Anadolu Öğretmen Lisesi’nde Okudukları Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri” nin, Eğitim Fakültesi’nde Okudukları Öğretmenlik Meslek Bilgisi Derslerindeki Başarılarına Olumlu Etkisi.....	46
Tablo 11. Öğretmen Adaylarının Görüşlerine Göre, Anadolu Öğretmen Lisesi’nde Okutulan Eğitim Bilimlerine Giriş Dersi’nin Eğitim Fakültesi’nde Okutulan Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri ile İlişkililik Derecesi.....	54
Tablo 12. Öğretmen Adaylarının Görüşlerine Göre, Anadolu Öğretmen Lisesi’nde Okutulan Eğitim Psikolojisi Dersi’nin Eğitim Fakültesi’nde Okutulan Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri ile Olan İlişkililik Derecesi.....	61
Tablo 13. Öğretmen Adaylarının Görüşlerine Göre, Anadolu Öğretmen Lisesi’nde Okutulan Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Dersi’nin Eğitim Fakültesi’nde Okutulan Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri ile Olan İlişkililik Derecesi.....	67
Tablo 14. Öğretmen Adaylarının Görüşlerine Göre, Anadolu Öğretmen Lisesi’nde Okutulan Öğretim İlke ve Yöntemleri Dersi’nin Eğitim Fakültesi’nde Okutulan Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri ile Olan İlişkililik Derecesi.....	73
Tablo 15. Öğretmen Adaylarının Görüşlerine Göre, Anadolu Öğretmen Lisesi’nde Okutulan Grupla Çalışma Teknikleri Dersi’nin Eğitim Fakültesi’nde Okutulan Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri ile Olan İlişkililik Derecesi.....	79
Tablo 16. Öğretmen Görüşlerine göre, Eğitim Bilimlerine Giriş Dersi ile Öğretmenlik Mesleğine Giriş Dersi’nin İlişkililik Derecesine Ait Bulgular.....	82

Tablo 17. Öğretmen Görüşlerine göre, Eğitim Psikolojisi Dersi ile Gelişim ve Öğrenme Dersi'nin İlişkililik Derecesine Ait Bulgular.....	83
Tablo 18. Öğretmen Görüşlerine göre, Eğitimde Ölçme Ve Değerlendirme Dersi ile Öğretimde Planlama ve Değerlendirme Dersi'nin İlişkililik Derecesine Ait Bulgular.....	84
Tablo 19. Öğretmen Görüşlerine göre, Öğretim İlke ve Yöntemleri Dersi ile Özel Öğretim Yöntemleri Dersi'nin İlişkililik Derecesine Ait Bulgular.....	85
Tablo 20. Öğretmen Görüşlerine göre, Grupla Çalışma Teknikleri Dersi ile Özel Öğretim Yöntemleri Dersi'nin İlişkililik Derecesine Ait Bulgular.....	86

Şekiller Listesi

	Sayfa
Şekil A. Okul Sayısındaki Artış.....	18
Şekil 1. Öğretmen Adaylarının Anadolu Öğretmen Lisesi'nden Mezun Oldukları Alanların Ağırlıkları.....	41
Şekil 2. Anadolu Öğretmen Lisesi'nden Mezun Olan Öğretmen Adaylarının, Eğitim Fakültesi'nde Öğrenim Görmekte Oldukları Bölümlerin Ağırlıkları.....	42
Şekil 3. Öğretmen Adaylarının, Öğretmen Olmaya Karar Vermelerinde “Anadolu Öğretmen Lisesi'nde Okudukları Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri” nin Etkisi.....	44
Şekil 4. Öğretmen Adaylarının “Anadolu Öğretmen Lisesi'nde Okudukları Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri” nin, Eğitim Fakültesi'nde Okudukları Öğretmenlik Meslek Bilgisi Derslerindeki Başarılarına Etkisi.....	45
Şekil A.1. Eğitim Bilimlerine Giriş Dersi'nin Öğretmenlik Mesleğine Giriş Dersi ile İlişkililik Derecesi.....	49
Şekil A.2. Eğitim Bilimlerine Giriş Dersi'nin Gelişim ve Öğrenme Dersi ile İlişkililik Derecesi.....	50
Şekil A.3. Eğitim Bilimlerine Giriş Dersi'nin Öğretimde Planlama ve Değerlendirme Dersi ile İlişkililik Derecesi.....	51

Şekil A.4. Eğitim Bilimlerine Giriş Dersi'nin Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme Dersi ile İlişkililik Derecesi.....	52
Şekil A.5. Eğitim Bilimlerine Giriş Dersi'nin Eğitim Fakültesi'nde okutulan Özel Öğretim Yöntemleri Dersi ile İlişkililik Derecesi.....	53
Şekil B.1. Eğitim Psikolojisi Dersi'nin Öğretmenlik Mesleğine Giriş Dersi ile İlişkililik Derecesi.....	56
Şekil B.2. Eğitim Psikolojisi Dersi'nin Gelişim ve Öğrenme Dersi ile İlişkililik Derecesi.....	57
Şekil B.3. Eğitim Psikolojisi Dersi'nin Öğretimde Planlama ve Değerlendirme Dersi ile İlişkililik Derecesi.....	58
Şekil B.4. Eğitim Psikolojisi Dersi'nin Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme Dersi ile İlişkililik Derecesi.....	59
Şekil B.5. Eğitim Psikolojisi Dersi'nin Özel Öğretim Yöntemleri Dersi ile İlişkililik Derecesi.....	60
Şekil C.1. Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Dersi'nin Öğretmenlik Mesleğine Giriş Dersi ile İlişkililik Derecesi.....	62
Şekil C.2. Eğitimde Ölçme Değerlendirme Dersi'nin Gelişim ve Öğrenme Dersi ile İlişkililik Derecesi.....	63

Şekil C.3. Eğitimde Ölçme Değerlendirme Dersi'nin Öğretimde Planlama ve Değerlendirme Dersi ile İlişkililik Derecesi.....	64
Şekil C.4. Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Dersi'nin Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme Dersi ile Olan İlişkililik Derecesi.....	65
Şekil C.5. Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Dersi'nin Özel Öğretim Yöntemleri Dersi ile İlişkililik Derecesi.....	66
Şekil D.1. Öğretim İlke ve Yöntemleri Dersi'nin Öğretmenlik Mesleğine Giriş Dersi ile İlişkililik Derecesi.....	68
Şekil D.2. Öğretim İlke ve Yöntemleri Dersi'nin Gelişim ve Öğrenme Dersi ile İlişkililik Derecesi.....	69
Şekil D.3. Öğretim İlke ve Yöntemleri Dersi'nin Öğretimde Planlama ve Değerlendirme Dersi ile İlişkililik Derecesi.....	70
Şekil D.4. Öğretim İlke ve Yöntemleri Dersi'nin Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme Dersi ile İlişkililik Derecesi.....	71
Şekil D.5. Öğretim İlke ve Yöntemleri Dersi'nin Özel Öğretim Yöntemleri Dersi ile İlişkililik Derecesi.....	72
Şekil E.1. Grupla Çalışma Teknikleri Dersi'nin Öğretmenlik Mesleğine Giriş Dersi ile İlişkililik Derecesi.....	74
Şekil E.2. Grupla Çalışma Teknikleri Dersi'nin Gelişim ve Öğrenme Dersi ile İlişkililik Derecesi.....	75

Şekil E.3. Grupla Çalışma Teknikleri Dersi'nin Öğretimde Planlama ve Değerlendirme Dersi ile İlişkililik Derecesi.....	76
Şekil E.4. Grupla Çalışma Teknikleri Dersi'nin Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme Dersi ile İlişkililik Derecesi.....	77
Şekil E.5. Grupla Çalışma Teknikleri Dersi'nin Özel Öğretim Yöntemleri Dersi ile İlişkililik Derecesi.....	78

BİRİNCİ BÖLÜM

ÖĞRETMEN YETİŞTİRME

GİRİŞ

Her toplum zaman içinde sürekli olarak değişir ve bu değişmeden hiçbir toplum uzak kalmaz; her toplumun yeni durumlarla, yeni değerlerle karşılaşması sonucunda eski öğelerin ihtiyaçlara cevap verememesi nedeniyle sürekli olarak değişmeye ayak uydurma çabası ortaya çıkar (Erdentuğ, 1977).

Toplumda bu görevi planlı ve yararlı şekilde yürütecek olan kişiler öğretmenlerdir. Eğitimi üreten öğretmendir. Bu yüzden toplumlarda eğitim kurumunun oluşması bir konuda bilgili, becerili olmak isteyenlerin kendilerine bunu öğretecek birini araması ve bulmasıyla ortaya çıkmış ve değer kazanmıştır (Başaran, 1996).

Toplumun bu derece ihtiyaç duyduğu öğretmenin, yetişmişlik düzeyinin ve niteliğinin artırılması konusu; gelişmekte olan ve gelişmiş ülkelerle birlikte ülkemizde de en çok üzerinde durulan ve tartışılan konuların başında gelmektedir (Kuru, 1993). Çeşitli eğitim basamaklarında görev alacak öğretmenlerin nitelikli yetişmesini sağlamak, ülkedeki eğitim sisteminin nitel yönünün güçlendirilmesinde, etkililiğinin ve verimliliğinin artırılmasında önemli rol oynamaktadır (Çubukçu, 1997; Gürsoy, 2003).

I. ÖĞRETMEN YETİŞTİRME İLE İLGİLİ GENEL OLGULAR

Toplumun varlığını sürdürebilmesi için, içinde bulunduğu çağın gelişim ve değişimlerine uyum sağlayıp, bütün kurum ve fertleri ile bu gelişim ve değişim süreçlerine etkin olarak katılması gerekmektedir. Bu süreçlerde toplumun en çok etkilendiği ve aynı zamanda toplumdan en çok etkilenen kurum; eğitim kurumudur. Çünkü, bir ülkenin kalkınması, gelişmesi ve değişmesi ancak eğitimle sağlanır.

Eğitim sisteminin başarılı olabilmesi ise, bu sistemin en önemli unsuru olarak kabul edilen, temelde sistemi işletecek ve organize edecek olan öğretmenler ile

sağlanır (Çubukçu, 1997). Herhangi bir eğitim sistemi içinde, öğretmenin merkezi bir yer işgal ettiği tartışma götürmez bir gerçektir (Aygün, 1992).

“Bir toplumda insanların yetişmişlik düzeyi, öğretmenlerinin yetişmişlik düzeyiyle orantılıdır” (Tekişik, 1998: 1). Öğretmen, mesleğinin getirdiği özellikler itibariyle toplumu önemli derecede etkileyen, toplumsal yükümlülüğü son derece yüksek olan bir insandır. Öğretmen niteliği, olumlu-olumsuz yönleri ve etkisi ile toplumsal öneme sahiptir (<http://ovegm.meb.gov.tr/yet/> 07.10.2006). “Bu nedenle öğretmenin sahip olduğu nitelikler, eğitim sisteminin işleyişi ve sistemin başarıya ulaşması açısından çok önemli görülmektedir” (Kütük, 1992: 2).

“Nitelikli bir öğretmen eğitimi için, öncelikle, öğretmenlik mesleğine yönelik olumlu tutum geliştirmiş, yetenekli ve belirli kişilik özelliklerine sahip adaylara gereksinim vardır” (Çubukçu, 1997: 24).

Öğretmen adayları mesleklerine yönelik olumlu tutumlara sahip olarak yetiştirilebilirlerse, öğretmen olduklarında; görevlerini eksiksiz yerine getirirler, öğrencilere karşı daha olumlu davranışlar sergilerler, araştırmacı olurlar, yaratıcı düşünür ve yenilikleri öğrenme ortamına kolayca aktarırlar, kısacası mesleklerini severek yaparlar, zevk alırlar ve dolayısıyla öğretmenin görev, sorumluluk ve rollerini daha iyi bir şekilde üstlenebilirler (Çeliköz ve Çetin, 2004).

Öğretmen eğitim-öğretim sürecinde ortamını paylaştığı insanlara ve öğrencilere karşı bir çok rol üstlenmektedir. Bu rolleri iyi bir şekilde yerine getirebilmek için kişisel özelliklerini sosyal ortamına en iyi şekilde ve nitelikte yansıtması gerekmektedir.

Alkan’a (1998, 16) göre, “öğretmenlik mesleğinin kaynak boyutunun geliştirilmesinde aday gençlerin, kişisel, eğitsel, mesleki, sosyal, kültürel yönleriyle öğretmenliğin gerektirdiği yetenek potansiyeline sahip, en üstün yetenekli olanlar arasından seçilmesinin esas alınması; bu gençlerin insan yetiştirme mimarı olabilecek potansiyelde olması gerektiğinin dikkate alınması ve bu doğrultudaki mesleki standartların oluşturulması gerekmektedir.”

Bu standartların geliştirilmesinde öğretmen yetiştiren kurumlara önemli derecede kaynaklık edebilecek olan, öğretmen adaylarına mesleki kişilik ve ideal kazandıracak ortamın başlangıcı olarak görülen kurumlar; öğretmen okullarıdır (Aygün, 1992).

İsmailoğulları’nın (1998) da belirttiği gibi “Öğretmenliği seven ve öğretmenlik mesleği hakkında bilgi sahibi olarak, tercihini bilinçli olarak öğretmenlikten yana kullanan

öğrencilerin sayısının artması mesleğe güç katacaktır.” Bu bağlamda öğretmen liselerinin önemi daha iyi anlaşılmaktadır.

A) ÖĞRETMEN YETİŞTİREN KURUMLARIN TARİHSEL GELİŞİMİ

“Türkiye’nin öğretmen yetiştirme alanında oldukça zengin bir tecrübesi vardır. Çünkü Türkiye, örgün eğitim tarihi boyunca kendi eğitim kurumlarını kuran ve bunlara kendisi öğretmen yetiştiren bir ülkedir” (<http://www.egitim.aku.edu.tr/ergun6.htm.htm8> 08.05.2005).

Konumuz gereği; bu yoğun öğretmen yetiştirme tecrübeleriyle geçen eğitim tarihinin, Cumhuriyet öncesi dönemde ve Cumhuriyet dönemindeki yalnızca ilköğretim kurumlarına öğretmen yetiştirme denemeleri incelenecektir. Cumhuriyet öncesi dönem kısaca ele alınacaktır.

1. Cumhuriyet Öncesi Dönemde Öğretmen Yetiştirmenin Tarihi Gelişimi

Selçuklular ve Osmanlılarda öğretmen, medreselerde yetiştiriliyordu. Fatih zamanında, medreselerde daha yüksek öğrenim görenler orta dereceli okullarda öğretmen oluyordu. Bu okullarda öğretim yöntemleri öğretiliyor, uygulama ve staj çalışmaları yapılıyordu. Fatih; Eyüp ve Ayasofya medreselerinde Sıbyan Mektebi muallimi olacaklar için, genel medrese programlarına ek olarak, öğretmenlik meslek bilgilerini de programa koydurmuştu (Serengil, 1987). Bu mekteplerde çocuklara din pratiği verilmekte ve Kur’an okuma öğretilmekteydi.

Osmanlılarda oldukça önemli olan bu öğretmen yetiştirme sistemi, sonraki dönemlerde terk edilmiştir.

II. Mahmut zamanında 1839’da Rüştüye adıyla bir orta dereceli okul kurulmuştur.

“Milli Eğitim tarihimizde, 1840’lı yıllarda herkesin öğretmenlik yapamayacağı, öğretmenliğin özel bir meslek olması gerektiği kanaati hakim olmuş ve öğretmenlik yapacak kimselerin özel olarak yetiştirilmesi amacı ile 1848 yılından itibaren öğretmen yetiştiren okullar kurulmuştur” (Tekışık, 1989: 1).

Rüştüyelere öğretmen yetiştirmek amacıyla atılan ilk ciddi adım, 16 Mart 1848’de İstanbul’da açılan “Darülmualim” modern anlamda bir “öğretmen okulu”dur. Bu 16 Mart

1848 tarihi, bizde öğretmen okullarının ilk kuruluş tarihi olarak kabul edilir (Başaran, 1996).

1868’de ilkokullara öğretmen yetiştirmek üzere, “Darülmuallimin-i İptidaiye” adıyla “İlköğretmen Okulu” açılmıştır. Bunu takiben 1870’de ilkokullara ve kız rüştiyelerine öğretmen yetiştirmek amacıyla İstanbul’da “Darülmuallimat” adıyla kız öğretmen okulu açılmıştır.

(http://www.cagdasegitim.org/yazici_dostu.asp?id=1&sorgu=200302 07.10.2006).

Darülmuallimatta okutulacak derslerden Din, Osmanlıca, Ahlâk, Müsbet Bilimler, Matematik, Tarih, Coğrafya, Arapça, Farsça, Yazı (Sülüs ve Rik'a), Usûl-i Tedris yani Öğretim Yöntemi dersi, Usûl-i Tedris dersi içinde Usûl-i Tedris ve İdare-i Mekâtip konuları yani okul yönetimi ile ilgili vs. öğretecek öğretmenler, bu okullara sınavla alınmakta idi (Akyüz, 1999).

Sonraki yıllarda da öğretmen okullarının sayıları arttırılmış, bunların yanında Yüksek Öğretmen Okulları da açılmıştır.

2. Cumhuriyet Döneminde Öğretmen Yetiştirmenin Tarihi Gelişimi

a) İlkokul Öğretmeni Yetiştirme

1923’te Cumhuriyet’in ilan edilmesiyle öğretmen yetiştirme sistemi de, genel eğitim sistemi içinde hızlı bir gelişme sürecine girmiş; gerek nicelik gerekse nitelik bakımından çok önemli atılımlar yapılmıştır. Milliyetçi, cumhuriyetçi, halkçı, devrimci, devletçi, laik, bilimi kendisine önder kabul eden, fikri, vicdanı, irfanı hür, vatansever, özgürlükten ve bağımsızlıktan taviz vermeyen, dünyevi yaşamda karşılaşılan sorunları çözen, aklını ve bilimsel yöntemi kullanabilen insanlar yetiştirmek eğitimin hedefi olmuştur (Sönmez, 2000).

Atatürk, Türk milletini gerçek kurtuluş ve mutluluk hedefine eriştirecek bu öğretmenleri yetiştirmek için çağdaş bir sistemin geliştirilmesine olanak sağlamıştır. Öğretmen yetiştirmede önceleri daha belirgin olarak nicelik sorunları aşılmaya çalışılırken, artık nitelik sorunları daha önemli görülmeye başlanmış ve bu konuda önemli adımlar atılmıştır (Çubukçu, 1997; Tekışık, 1989; Dursunoğlu, 2003).

Öğretmen Okullarının, ilkokulların ve özellikle köy ilkokullarının öğretmen ihtiyacını yeterince karşılayamaması üzerine, 1930'lu yıllardaki çeşitli denemelerin devamı olarak, 1940 yılında 3803 sayılı kanunla köy ilkokullarına öğretmen yetiştirmek amacıyla ilköğretim üzerine beş yıl eğitim veren **Köy Enstitüleri** kurulmuştur. (<http://www.yok.gov.tr/egitimraporlarmart98bolum6.html> 08.05.2005).

“Köy Enstitüleri, 1926-34 yılları arasında köylerin öğretmen ihtiyacını karşılamak amacıyla faaliyetlerini sürdüren Köy Muallim Mektebi denemesinin ve Köy Öğretmen Okulları faaliyetlerinin devamıdır” (Kütük, 1992: 4).

Köy Enstitüleri, kentlerin dışında kurulmuş, köyden öğrenci alan, bu öğrencileri köye göre yetiştiren, yetiştirdikten sonra köye yollayan, yani köyden alıp köye veren, yaptırarak, uygulatarak öğreten, okuma alışkanlığı ve genel kültür vermeyi temel ilke edinen eğitim kurumlarıydı (Makal, 2001). Okullarını kendileri kuran, yollarını yapan, tarım ve hayvancılık yaparak kendi yiyeceğini üreten, giysilerini üreten, etrafı ağaçlandıran, okul araçlarını kendisi yapıp kullanan, en az bir müzik aleti çalıp halk oyunlarını bilen ve bunun gibi birçok ameli faaliyetler yapan öğretmenler bu okullarda yetiştirilmekteydi (Sönmez, 2000).

Öğrencilerini köylerden seçen ve öğretmenlik yanında köyün sosyo-ekonomik kalkınmasına da katkıda bulunması beklenen öğretmenleri yetiştirmek üzere kurulan Köy Enstitüleri, Cumhuriyetin ilk yıllarında ortaya çıkan önemli bir ihtiyaca cevap verebilecek bir model olma özelliğiyle öğretmen yetiştirme tarihimizde önemli bir yer tutmaktadır (<http://www.yok.gov.tr/egitimraporlarmart98bolum6.html> 08.05.2005).

Cumhuriyetin zorunlu ve mantıklı bir sonucu olarak girişilen bu eğitim seferberliği karşısında kurulan; hem çağdaş, hem demokratik, hem de cumhuriyetin savunduğu ilkeleri yerine getiren bu kurumlar, köylünün uyanmasını, kalkınmasını, çağdaşlaşmasını istemeyen yönetici, politikacı, ağa ve şeyhlerin güçlerini kullanması ile kapatılmıştır (Türkoğlu, 1997; Eyüboğlu, 1979).

1953 yılında kapatılan Köy Enstitüleri, 6 yıllık **İlköğretmen Okulu** adı altında yeniden düzenlenmiştir. Ülkemizde 1975 yılına kadar ilkokul öğretmeni yetiştirmede ilkokul üzerine 6 (1970 yılından sonra 7) ve ortaokul üzerine 3 (1970 yılından sonra 4) yıl

eğitim veren İlköğretmen Okullarının önemli bir yeri vardır. Köy Enstitülerinin kapatılmasıyla ilkokul öğretmeni yetiştiren kurumların yapılarında ve programlarında belirli bir standartlaşma sağlanmıştır. Bu şekilde İlköğretmen Okulları mezunlarının hem köyde hem de şehir ilkokullarında öğretmenlik yapabilecek şekilde yetiştirilmeleri öngörölmüştür (Dursunoğlu, 2003).

Zaman içinde çeşitli gelişmeler ve değişmeler gösteren öğretmen yetiştirme sistemini farklı bir boyuta taşıyan önemli bir başlangıç olmuştur.

1973 tarihli ve 1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 43. maddesi, "Öğretmenlik, devletin ve milletin öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel bir ihtisas mesleğidir" hükmü ile öğretmenliğin yasal tanımını yeniden yapmış, her seviyedeki öğretmenlerin yüksek öğrenim görmesi ilkesini ön plana çıkarmıştır. Bu hükümler çerçevesinde 1974-75 öğretim yılında, köklü bir geçmişe ve deneyime sahip İlköğretmen Okullarının bir bölümü işlevlerini yitirerek 3 yıllık "Öğretmen Lisesi" haline getirilmiş, diğerleri ise kapatılmıştır (<http://www.yok.gov.tr/egitimraporlarmart98bolum6.html> 08.05.2005) .

1981 yılında çıkarılan 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu gereği daha önce Millî Eğitim Bakanlığı ve Üniversitelere bağlı olarak faaliyet gösteren öğretmen yetiştiren yüksekokul, enstitü, akademi ve fakülteler, 20 Temmuz 1982'de Yükseköğretim Kurulu (YÖK) çatısı altında üniversiteler bünyesinde toplanmıştır. 1989-1990 öğretim yılından itibaren öğretmen yetiştiren bütün yükseköğretim kurumlarının öğretim süresi en az dört yıllık lisans düzeyine çıkarılmıştır (http://oyegm.meb.gov.tr/ogr_yet/ogretmenyet01.htm 08.05.2005).

B) ANADOLU ÖĞRETMEN LİSELERİ

1. Genel Özellikleri ve Amaçları

Öğretmenlik ruh ve idealinin, ortaöğretim seviyesinden itibaren kazandırılmasının önemi de göz önüne alınarak, mevcut öğretmen liselerinin tümü 1989-1990 öğretim yılından itibaren “**Anadolu Öğretmen Liseleri**” haline dönüştürülmüş ve bu okullar; öğrenim süresi, program kayıt ve kabul esasları bakımından yeni bir statüye kavuşturulmuştur. Günümüzde bu okulların tamamı Anadolu Öğretmen Liseleri çatısı altında toplanmıştır (Kuru, 1993; Çeliköz ve Çetin, 2004).

Bu yeni yapılanma ile birlikte öğretmen yetiştiren kurumlar daha sağlıklı bir kaynağa kavuşmuştur.

Nitelikli öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumlarına kaynak olması amacıyla kurulan Anadolu Öğretmen Liseleri'nin amaçlarından bazıları Millî Eğitimin genel amaç ve temel ilkelerine uygun olarak; Öğretmen yetiştiren yüksek öğretim kurumlarına öğrenci hazırlamak, Öğrencilerine; 1) Öğretmenlik mesleğini sevdirmek, 2) Öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği bilgi, beceri, tutum ve davranışları kazandırmak, 3) Orta öğretim düzeyinde ortak bir genel kültür vermektir (Millî Eğitim Bakanlığı Anadolu Öğretmen Liseleri Yönetmeliği, 2006: 1).

Bütün bu amaçlar doğrultusunda; gençlerin, üniversite öğretimine gelinceye değin, “öğretmenlik” ile ilgili temel bilgileri alabileceği tek okul konumunda bulunan Anadolu Öğretmen Liseleri'nde; diğer ortaöğretim kurumlarında okutulan derslerle birlikte, öğretmenlik mesleğine yatkınlık kazandırıcı dersler de okutulmakta; böylece, daha ortaöğretim seviyesinde geniş bir tabandan çalışkan ve başarılı öğrencilerin mesleğe kazandırılmaları amaçlanmaktadır (İsmailoğulları, 1998; Kuru, 1993).

“Millî Eğitim Bakanlığı, öğretmen yetiştirmede niteliği arttırmak amacı ile, Anadolu Öğretmen Lisesi mezunlarının öğrenci yerleştirme sınavında öğretmen yetiştiren yüksek öğretim kurumlarını tercih etmeleri halinde “ek puan”dan yararlanmalarını sağlamıştır” (İsmailoğulları, 1998: 38).

“Öğretmen Liseleri öğrencilerinin öğretmen yetiştiren yükseköğretim programlarına girmelerini kolaylaştırma ve teşvik etme amacına yönelik olarak yapılan puan artışı, öğrencilerin söz konusu programa girişte esas alınan puanları hesaplanırken ortaöğretim başarı puanlarının daha büyük bir katsayı ile çarpılması sonucunda gerçekleştirilmektedir (Kütük, 1992: 16)”.

Ayrıca, Millî Eğitim Bakanlığı, öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumlarını öğrenci yerleştirme sınavı yerleştirme formunda ilk beş tercihinde gösterip sınavı kazanan öğrencilere karşılıksız burs tahsis etmiştir (AÖL' ne İlişkin Bilgi Notu, 2005).

Bu şekilde, öğretmenlik mesleğinin cazip hale getirilmesi düşünülmüş, öğrencilerin mesleği tercihi özendirilmeye çalışılmıştır (Çeliköz ve Çetin, 2004).

Anadolu Öğretmen Liseleri'nin öğrencilerine kazandırmak istediği program amaçlarına ve sunulan bu avantajlara bakıldığında; "...öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik olumlu tutum içerisinde olmaları ve yüksek öğretim kurumlarına yönelik tercih belirleme düzeyine geldiklerinde, öğretmen yetiştiren yüksek öğretim programlarını tercih etmeleri beklenmektedir" (Çubukçu, 1997: 39).

Tablo 1'de, Anadolu Öğretmen Lisesi öğrencilerinin hangi düzeyde öğretmen yetiştiren yüksek öğretim programlarını tercih ettikleri görülmektedir.

Tablo 1'deki veriler Anadolu Öğretmen Lisesi Müdürlüklerinden alınmıştır.

Tablo 1. 2006 ÖSYS Sonuçlarına Göre Anadolu Öğretmen Liselerinin Başarı Ortalaması (Son Sınıf Düzeyinde)

S.N	İli	Okul Adı	ÖSS'ye Giren	Toplam Yerleştirilen Aday		ÖYYÖK'ya* Yerleşen Aday		Diğer Üniversitelere Yerleştirilen Aday	
				Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
1	BURSA	İbrahim Önal AÖL	69	64	92,8	41	64,1	23	35,9
2	AFYONKARAHİSAR	Bolvadin M.Hüsnü Gemici AÖL	41	38	92,7	30	78,9	8	21,1
3	KARABÜK	Karabük AÖL	56	51	91,1	27	52,9	24	47,1
4	MUĞLA	Muğla AÖL	52	47	90,4	36	76,6	11	23,4
5	ISPARTA	Yalvaç Şehit Latif Keçeci AÖL	24	21	87,5	11	52,4	10	47,6
6	KONYA	Beyşehir AÖL	48	42	87,5	32	76,2	10	23,8
7	SİNOP	Sinop AÖL	167	146	87,4	110	75,3	36	24,7
8	AFYONKARAHİSAR	Afyonkarahisar AÖL	115	100	87,0	53	53,0	47	47,0
9	HATAY	Nihal Turgut Anlar AÖL	51	44	86,3	21	47,7	23	52,3

Tablo 1-devam

S.N	İli	Okul Adı	ÖSS'ye Giren	Toplam Yerleştirilen Aday		ÖYYÖK'ya* Yerleşen Aday		Diğer Üniversitelere Yerleştirilen Aday	
				Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
10	TEKİRDAĞ	Tekirdağ AÖL	71	61	85,9	31	50,8	30	49,2
11	ISPARTA	Gönen AÖL	49	42	85,7	31	73,8	11	26,2
12	DENİZLİ	Lütfi Ege AÖL	90	76	84,4	60	78,9	16	21,1
13	BARTIN	Bartın AÖL	38	32	84,2	20	62,5	12	37,5
14	KIRIKKALE	Kırıkkale AÖL	108	90	83,3	66	73,3	24	26,7
15	ESKİŞEHİR	Yunus Emre AÖL	83	69	83,1	57	82,6	12	17,4
16	İZMİR	Tire AÖL	23	19	82,6	16	84,2	3	15,8
17	MANİSA	Salihli AÖL	57	47	82,5	36	76,6	11	23,4
18	MANİSA	Manisa AÖL	62	51	82,3	26	51,0	25	49,0
19	DÜZCE	Düzce AÖL	69	56	81,2	40	71,4	16	28,6
20	İZMİR	Bergama AÖL	47	38	80,9	30	78,9	8	21,1
21	TOKAT	Zile AÖL	26	21	80,8	8	38,1	13	61,9
22	AFYONKARAHİSAR	Emirdağ AÖL	31	25	80,6	20	80,0	5	20,0
23	BİLECİK	Bilecik AÖL	41	33	80,5	23	69,7	10	30,3
24	BALIKESİR	Savaştepe AÖL	140	112	80,0	95	84,8	17	15,2
25	İZMİR	İzmir AÖL	125	100	80,0	62	62,0	38	38,0
26	KONYA	Akşehir AÖL	44	35	79,5	22	62,9	13	37,1
27	MANİSA	Akhisar AÖL	52	41	78,8	29	70,7	12	29,3
28	MANİSA	Soma AÖL	42	33	78,6	23	69,7	10	30,3
29	KİLİS	Nedim Ökmen AÖL	73	57	78,1	47	82,5	10	17,5
30	ZONGULDAK	Zonguldak İ.M.K.B.AÖL	49	38	77,6	31	81,6	7	18,4
31	UŞAK	Eşme Ahmet Avcı AÖL	49	38	77,6	36	94,7	2	5,3
32	ANTALYA	Aksu AÖL	151	117	77,5	87	74,4	30	25,6
33	DENİZLİ	Çivril Şevkiye Özel AÖL	44	34	77,3	26	76,5	8	23,5
34	SAMSUN	Akpınar AÖL	88	68	77,3	55	80,9	13	19,1
35	BİLECİK	Bozüyük AÖL	73	56	76,7	42	75,0	14	25,0
36	KÜTAHYA	Kütahya AÖL	120	92	76,7	46	50,0	46	50,0
37	AYDIN	Ortaklar AÖL	141	108	76,6	77	71,3	31	28,7
38	İSTANBUL	Çapa AÖL	170	130	76,5	65	50,0	65	50,0
39	ÇANAĞKALE	Gökçeada Atatürk AÖL	59	45	76,3	42	93,3	3	6,7
40	ORDU	Ordu AÖL	80	61	76,3	35	57,4	26	42,6
41	HATAY	Reyhanlı Yahya Turan AÖL	33	25	75,8	13	52,0	12	48,0
42	EDİRNE	Edirne AÖL	140	106	75,7	70	66,0	36	34,0

Tablo 1-devam

S.N	İli	Okul Adı	ÖSS'ye Giren	Toplam Yerleştirilen Aday		ÖYYÖK'ya* Yerleşen Aday		Diğer Üniversitelere Yerleştirilen Aday	
				Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
43	NİĞDE	Niğde AÖL	74	56	75,7	26	46,4	30	53,6
44	KAHRAMANMARAŞ	Kahramanmaraş AÖL	81	61	75,3	40	65,6	21	34,4
45	AYDIN	Nazilli AÖL	79	59	74,7	28	47,5	31	52,5
46	YALOVA	Yalova AÖL	69	51	73,9	44	86,3	7	13,7
47	KIRKLARELİ	Lüleburgaz Kepirtepe AÖL	76	56	73,7	43	76,8	13	23,2
48	NEVŞEHİR	Nevşehir AÖL	104	76	73,1	55	72,4	21	27,6
49	BURSA	Ahmet Hamdi Gökbayrak AÖL	63	46	73,0	34	73,9	12	26,1
50	AKSARAY	Aksaray AÖL	80	58	72,5	44	75,9	14	24,1
51	VAN	Muradiye Alpaslan AÖL	98	71	72,4	54	76,1	17	23,9
52	KÜTAHYA	Simav AÖL	47	34	72,3	21	61,8	13	38,2
53	KIRŞEHİR	Kırşehir AÖL	61	44	72,1	30	68,2	14	31,8
54	BOLU	Bolu AÖL	68	49	72,1	39	79,6	10	20,4
55	KAYSERİ	Yahyalı Mustafa Koyuncu AÖL	39	28	71,8	20	71,4	8	28,6
56	ISPARTA	Mürşide Ermumcu AÖL	124	89	71,8	53	59,6	36	40,4
57	TRABZON	Beşikdüzü İMKB AÖL	101	72	71,3	58	80,6	14	19,4
58	YOZGAT	Erdoğan Akdağ AÖL	65	46	70,8	34	73,9	12	26,1
59	KASTAMONU	Göl AÖL	105	74	70,5	57	77,0	17	23,0
60	ÇANKIRI	Nevzat Ayaz AÖL	76	53	69,7	40	75,5	13	24,5
61	UŞAK	Şehit Abdulkadir Kılavuz AÖL	109	76	69,7	60	78,9	16	21,1
62	BURDUR	Burdur AÖL	98	68	69,4	53	77,9	15	22,1
63	MERSİN	75. Yıl AÖL	153	106	69,3	62	58,5	44	41,5
64	ORDU	Ünye M.Refik Güven AÖL	75	51	68,0	18	35,3	33	64,7
65	MUŞ	Muş AÖL	56	38	67,9	31	81,6	7	18,4
66	İZMİR	Ödemiş AÖL	59	40	67,8	35	87,5	5	12,5
67	KONYA	Ereğli İvriz AÖL	52	35	67,3	30	85,7	5	14,3
68	ADANA	İMKB AÖL	106	71	67,0	39	54,9	32	45,1
69	KONYA	Selçuklu Atatürk AÖL	84	56	66,7	40	71,4	16	28,6
70	SAKARYA	Arifiye AÖL	95	63	66,3	48	76,2	15	23,8
71	ARTVİN	Artvin AÖL	56	37	66,1	29	78,4	8	21,6
72	ANKARA	Polatlı AÖL	40	26	65,0	19	73,1	7	26,9
73	TOKAT	Tokat AÖL	57	36	63,2	25	69,4	11	30,6

Tablo 1-devam

S.N	İli	Okul Adı	ÖSS'ye Giren	Toplam Yerleştirilen Aday		ÖYYÖK'ya* Yerleşen Aday		Diğer Üniversitelere Yerleştirilen Aday	
				Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
74	KÜTAHYA	Tavşanlı İMKB AÖL	65	41	63,1	28	68,3	13	31,7
75	RİZE	Rize AÖL	86	54	62,8	43	79,6	11	20,4
76	ELAZIĞ	Ahmet Kabaklı AÖL	43	27	62,8	12	44,4	15	55,6
77	TUNCELİ	Tunceli AÖL	32	20	62,5	20	100,0	0	0,0
78	ANKARA	Hasan Ali Yücel AÖL	141	88	62,4	60	68,2	28	31,8
79	BAYBURT	Rekabet Kurumu AÖL	34	21	61,8	12	57,1	9	42,9
80	BİTLİS	Nurullah Eren AÖL	44	27	61,4	19	70,4	8	29,6
81	GÜMÜŞHANE	Maraşal Çakmak AÖL	54	33	61,1	27	81,8	6	18,2
82	ÇORUM	Çorum AÖL	92	55	59,8	39	70,9	16	29,1
83	SAMSUN	Bafra Kızılırmak AÖL	42	25	59,5	23	92,0	2	8,0
84	ŞANLIURFA	Mehmet Güneş AÖL	66	39	59,1	32	82,1	7	17,9
85	ERZİNCAN	Milliyet AÖL	82	47	57,3	31	66,0	16	34,0
86	ANKARA	Hasanoğlan Atatürk AÖL	149	85	57,0	66	77,6	19	22,4
87	DİYARBAKIR	Ergani AÖL	48	27	56,3	17	63,0	10	37,0
88	ERZURUM	Nevzat Karabağ AÖL	105	59	56,2	27	45,8	32	54,2
89	KARS	Kazım Karabekir AÖL	29	16	55,2	14	87,5	2	12,5
90	OSMANİYE	Hasan Aybaba AÖL	80	44	55,0	34	77,3	10	22,7
91	KOCAELİ	16 Mart AÖL	73	40	54,8	34	85,0	6	15,0
92	OSMANİYE	Düziçi AÖL	99	54	54,5	41	75,9	13	24,1
93	DİYARBAKIR	Diyarbakır İMKB AÖL	55	30	54,5	17	56,7	13	43,3
94	SİVAS	Prof.Dr.Necati Erşen AÖL	54	29	53,7	17	58,6	12	41,4
95	GİRESUN	Giresun AÖL	53	28	52,8	16	57,1	12	42,9
96	AMASYA	Amasya AÖL	78	40	51,3	22	55,0	18	45,0
97	KASTAMONU	Tosya AÖL	43	22	51,2	19	86,4	3	13,6
98	KAYSERİ	Mimar Sinan AÖL	42	21	50,0	21	100,0	0	0,0
99	MALATYA	Akçadağ AÖL	78	39	50,0	37	94,9	2	5,1
100	TRABZON	Araklı AÖL	71	35	49,3	28	80,0	7	20,0
101	BİNGÖL	Bingöl AÖL	33	16	48,5	9	56,3	7	43,8
102	ADIYAMAN	Adıyaman AÖL	79	36	45,6	21	58,3	15	41,7
103	HAKKARİ	Hakkari AÖL	36	6	16,7	6	100,0	0	0,0
TOPLAM			7527	5339	70,9	3729	69,8	1610	30,2

*ÖYYÖK (Öğretmen Yetiştiren Yüksek Öğretim Kurumları)

Kaynak: http://ovegm.meb.gov.tr/2006_osvs_son_siniflar.xls (07.10.2006)

Tablo 1 incelendiğinde, sınava giren toplam 7527 Anadolu Öğretmen Lisesi öğrencisinin genellikle yarısından fazlasının öğretmen yetiştiren yüksek öğretim kurumlarını tercih ettiği görülmektedir. Bu durumda, Anadolu Öğretmen Liseleri'nin programdaki amaçlarını gerçekleştirmede, üzerine düşen görevleri yerine getirmekte büyük ölçüde başarılı olduğu söylenebilir.

Yapılan bu araştırmada, öğrencilerin de görüşleri alınarak bu sonuç desteklenmek istenmektedir. Araştırmada, Anadolu Öğretmen Liselerinde öğretmenlik meslek bilgisi derslerini almış olan öğrencilerin, eğitim fakültelerinde lisans eğitimi boyunca aldıkları bu derslerden fayda görmekte oldukları, öğrencilerin öğretmenlik mesleğini seçme kararlarında bu derslerin etkili olması beklenmektedir.

2. Kuruluş ve Görevler

Anadolu Öğretmen Liseleri'nin kuruluş ve görevleri Anadolu Öğretmen Liseleri Yönetmeliği'nde (2006: 1) şu şekilde belirtilmiştir:

“Anadolu Öğretmen Liseleri, Millî Eğitimin genel amaç ve temel ilkelerine uygun olarak;

- a) Öğretmen yetiştiren yüksek öğretim kurumlarına öğrenci hazırlamak,
- b) Öğrencilerine;
 - 1) Öğretmenlik mesleğini sevdirmek,
 - 2) Öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği bilgi, beceri, tutum ve davranışları kazandırmak,
 - 3) Orta öğretim düzeyinde ortak bir genel kültür vermek,
 - 4) Ülke kalkınmasına sosyal, kültürel ve ekonomik yönden katkıda bulunma bilincini ve gücünü kazandırmak,
 - 5) Dünyadaki gelişme ve değişimleri izleyebilecek düzeyde yabancı dil öğrenmelerini sağlamak,
 - 6) Öz güven, öz denetim ve sorumluluk duygularının geliştirilmesi, her bireyin farklı ve ayrı bir değer olduğu ve ekip çalışmasıyla ortak başarının elde edilmesinde önemli katkı sağlayacağı inancının verilmesine yönelik çağdaş bir eğitim ortamı hazırlamak amacıyla

ilköğretimden sonra öğrenim süresi dört yıl olan paralı-parasız yatılı ve gündüzlü ortaöğretim kurumlarıdır.

Bu okullarda, bütün karar süreçlerinde öğretmen, öğrenci, veli ve diğer ilgililerin katılımıyla eğitim-öğretim hizmetlerinin en etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesi sağlanır. Eğitim-öğretim ve yönetime ilişkin gelişme ve değişimler, bu amaçla hazırlanan mevzuata göre oluşturulan kurul, komisyon ve ekipler tarafından izlenir ve uygulanır.”

a) Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü

Anadolu Öğretmen Liseleri'nin eğitim, öğretim ve yönetimi ile ilgili bütün görev ve hizmetlerini “Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü” yürütmektedir.

Eğitim sisteminde, ortaöğretim kesiminin bir parçası olan Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü, 1960 yılında Bakanlık Merkez Örgütü'nde yer almıştır. Daha önce, öğretmen yetiştirme ile ilgili görevler İlköğretim Genel Müdürlüğü'nce yapılmaktaydı. 1983'te kaldırılan bu genel müdürlük, 1992'de 3797 sayılı yasa ile yeniden kurulmuştur. Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü, öğretmen yetiştiren kurumlar ile YÖK arasında koordinasyonu ve işbirliğini sağlamak; öğrencilerin bursluluk ve yatılılık ile ilgili işlemleri yürütmek; okul ve kurumlarının eğitim ve öğretim programlarını ders kitapları ile eğitim araç ve gereçlerini hazırlamak ve Talim Terbiye Kurulu'na sunmak gibi görevleri üstlenmiştir (Türk, 1999).

3. Anadolu Öğretmen Liseleri'nin Eğitim-Öğretim İlkeleri

Anadolu Öğretmen Liseleri'nin eğitim-öğretim ilkeleri, MEB AÖL Plânlı Gelişim Modeli'nde (2000) şu şekilde açıklanmıştır:

1. Anadolu Öğretmen Liseleri orta öğretim düzeyinde bir eğitim kurumudur.
2. Öğrenciler, okula girişten itibaren öğretmenlik mesleğinin sevgi ve heyecanı ile beslenir. Bu amaçla, ders etkinlikleri yanında sosyal, kültürel ve sportif aktiviteler ile seminerler ve geziler düzenlenir.
3. Bütün çalışma ve ders etkinliklerinde, toplumsal hayatla düzenli bir bağlantı sağlanarak öğrenciye ideal bildiği öğretmenlik mesleğine, üst öğrenime ve hayata

hazırlayıcı bilgi, beceri, alışkanlıklar kazandırmaya önem verilir.

4. Öğrencilerin şahsiyetlerinin gelişmesinde “Ahlâk öğretilmez yaşanır” ilkesinden hareketle iyi ortam, iyi örnek ve iyi uygulama kurallarından hareket edilir.

5. Öğrencilerin duygu, düşünce ve fikirlerini geliştirmek için konuşma, yazma, resim-iş ve müzik gibi çeşitli ifade türlerine önem verilir.

6. Öğrencilerin planlı, metodik, verimli çalışma yöntem ve teknikleri kazanmaları sağlanır.

7. Öğrencilerin kitap sevgisi, okuma ve sürekli kendini yenileme alışkanlıkları kazanmalarına önem verilir.

8. Öğrencilere, zamanı en iyi şekilde kullanma alışkanlıkları kazandırılır. Bu amaçla okulda çeşitli konularda etkinlik ortamı hazırlanır.

9. Öğrencilere, bütün çalışmalarında tutumlu olma ve milli kaynakları koruma alışkanlığı kazandırılır.

10. Okulun, bulunduğu çevrede bir eğitim, kültür ve sanat merkezi haline gelmesi sağlanır.

11. Mezunlar ile ilgilenilerek onların özellikle öğretmen yetiştiren yüksek öğretim kurumlarına girmeleri teşvik edilir. Okulda, onların eğitime olan ilgi ve heyecanı arttıracak, öğretmen mesleğine olan sevgi ve inancını geliştirecek psiko-sosyal ortam hazırlanır.

4. Öğretim Programları

“Bu okullarda Bakanlıkça uygun görülen haftalık ders çizelgesi ve öğretim programları uygulanır.

Öğretim Programları;

- a) Ortak genel kültür derslerinden,
- b) Öğrencilerin bireysel ilgi ve yeteneklerini tanıyıp anlamalarına, geliştirmelerine ve yönelindikleri alanlarda derinleşmelerine imkân sağlayan derslerden,
- c) Öğretmenlik mesleği ile ilgili derslerden oluşur.

Öğretim programlarının, öğrencilerin ilgi, istek, yetenek, gelişim seviyeleri ve bireysel farklılıkları ile bilimsel gelişmeler ve ihtiyaçlar göz önünde bulundurularak sürekli geliştirilmesi esastır” (Milli Eğitim Bakanlığı Anadolu Öğretmen Liseleri Yönetmeliği, 2006: 2).

Öğretmen eğitiminde genel bilgi, alan bilgisi ve öğretmenlik bilgisi olmak üzere üç boyut söz konusudur. Genel bilgi, genel kültüre yönelik bilgi ve yetenekleri geliştirmeyi amaçlar. Öğretmen sahip olduğu genel kültür ile topluma uyum sağlayabileceği gibi, toplum sorunlarını görme ve çözümüne katkıda bulunacak düzeye de gelmiş olacaktır. Alan bilgisi, öğretimin yapılacağı alanın gerektirdiği bilgi, beceri, tutum ve değerleri kazandırmayı amaçlar. Öğretmen adayının alan bilgisi dersleri ile öğretim yapacağı kademe ve tipteki okula ve öğretim alanına hizmet edecek bilgi, beceri ve tutumlara sahip olması önem taşır. Öğretmenlik meslek bilgisi ise, öğretmenlik mesleğine özel davranışları kazandırmayı amaçlar. Öğretmen adayı, öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği davranışları kazanarak, öğretiminde görevli olduğu alanın eğitsel sürecine katkıda bulunabilecektir (Küçükahmet, 1993).

Eğitim ve öğretimin bütün boyutlarıyla dinamik bir yapıya sahip olması, bu süreçte önemli bir rol üstlenen öğretmenin görevinin ve bu görevin gerektirdiği niteliklerin sürekli sorgulanmasını ve geliştirilmesini gerekli kılmaktadır (<http://ovegm.meb.gov.tr/vet/> 07.10.2006).

“Anadolu Öğretmen Liseleri eğitim programı içerisinde yer alan öğretmenlik meslek bilgisi dersleri, öğrencilerin ortaöğretim düzeyinde öğretmenlik mesleğini tanımaları, sevmeleri, benimsemeleri ve mesleğe yönelmelerini sağlamayı gerçekleştirmek amacıyla programdaki yerini korumaktadır” (Çubukçu, 1997: 29).

Anadolu Öğretmen Liseleri Öğretmenlik Meslek Bilgisi Derslerinin Öğretim Programları MEB tarafından tablo 2’de belirtilmiştir:

Tablo 2. Anadolu Öğretmen Lisesi ÖMBD Öğretim Programları

Öğretim Programının Adı	Sınıf	Bölüm	Ders Türü	TTKB Karar Tarih/Sayısı
Eğitim Bilimine Giriş	9	Tüm böl.	A	19.12.1996 263
Eğitim Psikolojisi	10	Tüm böl.	A	19.12.1996 265
Öğretim İlke ve Yöntemleri	11	Tüm böl.	A	19.12.1996 264
Çocuk Edebiyatı	10	Tüm böl.	A.S.	19.12.1996 262
Türk Eğitim Tarihi	10	Fen T.M. Sos. Resim Müzik Spor	A.S. A.S. A.S. A.S. A.S. A	27.06.1997 85
Halk Eğitimi ve Toplum Kalkınması	11	Fen T.M. Sos. Yab.Dil Resim Müzik Spor	A.S. A.S. S A.S. A.S. A.S. A.S.	27.06.1997 86
Eğitim Yönetimi	10	Fen Sos. Yab.Dil Resim Müzik Spor	A.S A A A A A	24.02.1999 11
Eğitim Sosyolojisi	10	Tüm böl.	A.S.	24.02.1999 10
Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme	11	Fen T.M. Sos. Yab.Dil Resim Müzik Spor	A.S. A A A A A.S A	24.02.1999 9
Araştırma Teknikleri	10	Fen	S	24.02.1999 7
Grupla Çalışma Teknikleri	10	Fen T.M. Sos. Yab.Dil Resim Müzik Spor	A.S. A.S. S A.S. A.S. A.S. A.S.	24.02.1999 8

A: Alan Dersi, S: Seçmeli, AS: Alan Seçmeli

(<http://ovegm.meb.gov.tr/ders/ombd.htm> 19.11.2005).

Anadolu Öğretmen Liseleri'nin öğretim programındaki meslek bilgisi derslerinin sınıflara göre dağılımı incelendiğinde, 10. sınıfta bu derslere daha fazla ağırlık verildiği görülmektedir. Görüldüğü gibi, 11. sınıfta da bu ağırlığın devam etmesi gerektiği ön plana çıkmaktadır. Programlarda bu yönde güncelleme yapıp, ders saatlerinde paralellik sağlanması gerektiği göze çarpmaktadır.

5. Yıllara Göre Sayısal Gelişimleri

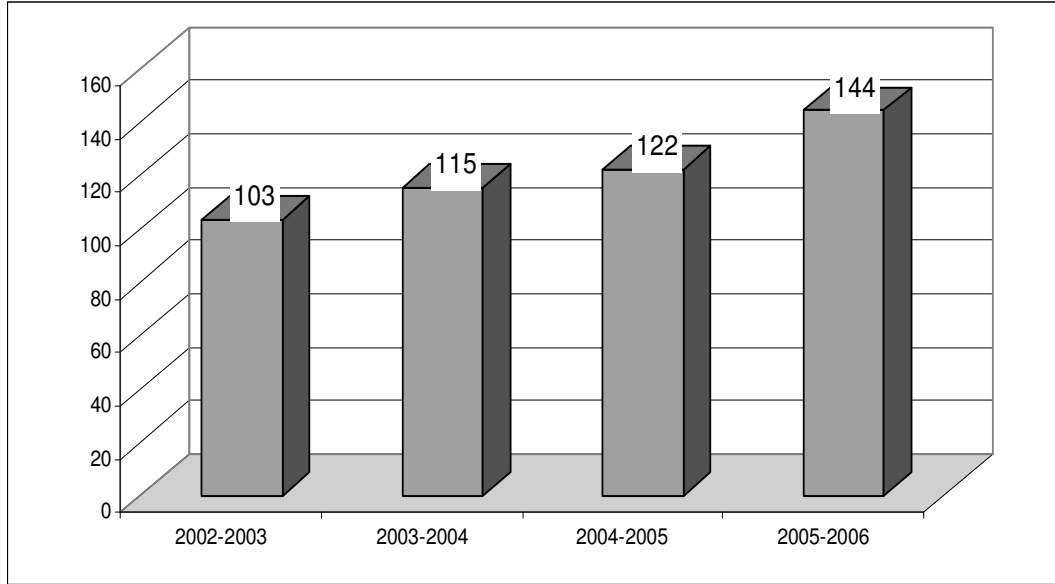
Günümüzde okul sayısı 144'e ulaşmıştır. Her geçen yıl bu okullara olan ilginin daha da arttığı ve bu ilgiye bağlı olarak okul sayısının artış gösterdiği görülmektedir.

Tablo 3. Okul Sayısındaki Artış

2002-2003	2003-2004		2004-2005		2005-2006	
Okul sayısı	Okul sayısı	Artış oranı (%)	Okul sayısı	Artış oranı (%)	Okul sayısı	Artış oranı (%)
103	115	11,7	122	6,1	144	18,0

Tablo 3'te görüldüğü gibi, 2002-2003 yılında Anadolu Öğretmen Liseleri'nin sayısı 2002-2003 yılında 103 iken; 2003-2004 yılında %11,7 artış göstererek 115'e yükselmiş; 2004-2005 yılında artış oranı %6,1 ile 122'ye ulaşmıştır. Bu yılları takiben 2005-2006 yılında ise %18 artış oranıyla okul sayısı 144'e yükselmiştir.

Okul sayısının yıllara göre artışı grafikte görülmektedir. Anadolu Öğretmen Liseleri, 2006-2007 yılında da toplam 79 ilimizde, 144 okul eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdürmektedir.

Şekil A. Okul Sayısındaki Artış

Tablo 4'te görüldüğü gibi, günümüzde 144 okul sayısı, 331 yönetici, 2804 öğretmen ve her yıl artış gösteren öğrenci sayısı ile Anadolu Öğretmen Liseleri önemini korumaktadır.

Tablo 4. Anadolu Öğretmen Liselerinde Mevcut Durum

Okul Sayısı	Yönetici Sayısı	Öğretmen Sayısı	Öğrenci Sayısı
144	331	2804	41400

Kaynak: http://oygm.meb.gov.tr/istatistik/ozet_bilgiler_ekim.htm
(07.08.2005)

a) 2006-2007 Öğretim Yılında Anadolu Öğretmen Liseleri

Anadolu Öğretmen Liseleri, 2006-2007 yılında toplam 79 ilimizde eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdürmektedir.

Tablo 5. 2006-2007 Öğretim Yılında Anadolu Öğretmen Liseleri

İl		İlçe	Okul		Öğrenci Durumu
S.N	Adı		S.N	Adı	
1	ADANA	Seyhan	1	Ayşe Atıl AÖL	Kız
		Ceyhan	2	Ceyhan AÖL	Gündüzlü
2	ADIYAMAN	MERKEZ	3	Adıyaman AÖL	Karma
3	AFYONKARAHİSAR	MERKEZ	4	Afyon AÖL	Kız
		Bolvadin	5	Mustafa Hüsnü Gemici AÖL	Gündüzlü
		Dinar	6	Dinar AÖL	Gündüzlü
		Sandıklı	7	Sandıklı AÖL	Gündüzlü
		Emirdağ	8	Emirdağ AÖL	Gündüzlü
4	AKSARAY	MERKEZ	9	Aksaray AÖL	Karma
5	AMASYA	MERKEZ	10	Amasya AÖL	Karma
6	ANKARA	Çankaya	11	Hasan Âli Yücel AÖL	Karma
		Elmadağ	12	Hasanoğlu Atatürk AÖL	Karma
		Polatlı	13	Ankara Polatlı AÖL	Gündüzlü
		Nallıhan	14	Nallıhan AÖL	Karma
7	ANTALYA	Aksu	15	Aksu AÖL	Erkek
8	ARDAHAN	MERKEZ	16	Ardahan AÖL	Gündüzlü
9	ARTVİN	MERKEZ	17	Artvin AÖL	Karma
10	AYDIN	Germencik	18	Ortaklar AÖL	Karma
		Nazilli	19	Aydın Nazilli AÖL	Erkek
		Söke	20	Söke AÖL	Gündüzlü
		Çine	21	Çine AÖL	Gündüzlü
11	BALIKESİR	MERKEZ	22	Balıkesir AÖL	Gündüzlü
		Bandırma	23	Bandırma AÖL	Gündüzlü
		Savaştepe	24	Savaştepe AÖL	Karma
12	BARTIN	MERKEZ	25	Bartın AÖL	Gündüzlü
13	BATMAN	MERKEZ	26	Batman İMKB AÖL	Erkek
14	BAYBURT	MERKEZ	27	Rekabet Kurumu Bayburt AÖL	Karma
15	BİLECİK	MERKEZ	28	Bilecik AÖL	Karma
		Bozüyük	29	Bozüyük AÖL	Karma

Tablo 5-devam

İl		İlçe	Okul		Öğrenci Durumu
S.N	Adı		S.N	Adı	
16	BİNGÖL	MERKEZ	30	Bingöl AÖL	Kız
17	BİTLİS	MERKEZ	31	Nurullah Eren AÖL	Karma
18	BOLU	MERKEZ	32	Bolu AÖL	Kız
		Gerede	33	Gerede AÖL	Erkek
19	BURDUR	MERKEZ	34	Burdur AÖL	Kız
		Bucak	35	Bucak AÖL	Erkek
20	BURSA	Osmangazi	36	Ahmet Hamdi Gökbayrak AÖL	Karma
		Mustafa Kemalpaşa	37	İbrahim Önal AÖL	Kız
		İnegöl	38	İnegöl AÖL	Gündüzlü
21	ÇANAKKALE	Gökçeada	39	Gökçeada Atatürk AÖL	Erkek
22	ÇANKIRI	MERKEZ	40	Çankırı Nevzat Ayaz AÖL	Karma
23	ÇORUM	MERKEZ	41	Çorum AÖL	Karma
24	DENİZLİ	MERKEZ	42	Lütfi Ege AÖL	Kız
		Çivril	43	Denizli Çivril Şevkiye Özel AÖL	Karma
25	DİYARBAKIR	MERKEZ	44	Diyarbakır İMKB AÖL	Kız
		Ergani	45	Ergani AÖL	Erkek
26	DÜZCE	MERKEZ	46	Düzce AÖL	Erkek
27	EDİRNE	MERKEZ	47	Edirne AÖL	Kız
28	ELAZIĞ	MERKEZ	48	Ahmet Kabaklı AÖL	Gündüzlü
29	ERZİNCAN	MERKEZ	49	Erzincan Milliyet AÖL	Erkek
30	ERZURUM	MERKEZ	50	Nevzat Karabağ AÖL	Gündüzlü
		Oltu	51	Oltu AÖL	Gündüzlü
		Ilıca	52	Erzurum Ilıca Yavuz Selim AÖL	Erkek
31	ESKİŞEHİR	MERKEZ	53	Eskişehir AÖL	Gündüzlü
		Mahmudiye	54	Yunusemre AÖL	Erkek
32	GİRESUN	MERKEZ	55	Giresun AÖL	Erkek
		Görece	56	Görece AÖL	Gündüzlü
33	GAZİANTEP	MERKEZ	57	Abdulkadir Konukoğlu AÖL	Gündüzlü
34	GÜMÜŞHANE	MERKEZ	58	Mareşal Çakmak AÖL	Erkek
35	HAKKARİ	MERKEZ	59	Hakkari AÖL	Gündüzlü
36	HATAY	MERKEZ	60	Nihal Turgut Anlar AÖL	Gündüzlü
		Reyhanlı	61	Reyhanlı Yahya Turan AÖL	Erkek

Tablo 5-devam

İl		İlçe	Okul		Öğrenci Durumu
S.N	Adı		S.N	Adı	
37	İĞDIR	MERKEZ	62	Iğdır AÖL	Gündüzlü
38	ISPARTA	Gönen	63	Gönen AÖL	Erkek
		MERKEZ	64	Isparta Mürşide Ermumcu AÖL	Karma
		Yalvaç	65	Şehit Latif Keçeci AÖL	Gündüzlü
39	MERSİN	MERKEZ	66	75. Yıl AÖL	Karma
		Erdemli	67	Erdemli AÖL	Gündüzlü
40	İSTANBUL	Kartal	68	Yüksel İlhan Alanyalı AÖL	Gündüzlü
		Sarıyer	69	Mustafa Kemal AÖL	Gündüzlü
		Fatih	70	Çapa AÖL	Karma
41	İZMİR	MERKEZ	71	Çiğli AÖL	Gündüzlü
		Bergama	72	Bergama AÖL	Gündüzlü
		Ödemiş	73	Ödemiş AÖL	Gündüzlü
		Tire	74	İzmir Tire AÖL	Gündüzlü
42	KAHRAMANMARAŞ	MERKEZ	75	Kahramanmaraş AÖL	Kız
43	KARABÜK	MERKEZ	76	Karabük AÖL	Erkek
44	KARAMAN	MERKEZ	77	Karaman AÖL	Gündüzlü
		Ermenek	78	Ermenek AÖL	Karma
45	KARS	Susuz	79	Susuz Kazım Karabekir AÖL	Karma
46	KASTAMONU	Göl	80	Göl AÖL	Karma
		Tosya	81	Kastamonu Tosya AÖL	Karma
47	KAYSERİ	Develi	82	Develi İMKB AÖL	Karma
		Pınarbaşı	83	Pazarören Mimar Sinan AÖL	Erkek
		Yahyalı	84	Mustafa Koyuncu AÖL	Kız
48	KIRIKKALE	MERKEZ	85	Kırıkkale AÖL	Erkek
49	KIRKLARELİ	MERKEZ	86	Kırklareli AÖL	Erkek
		Lüleburgaz	87	Kepirtepe AÖL	Erkek
50	KIRŞEHİR	MERKEZ	88	Kırşehir AÖL	Erkek
		Kaman	89	Kaman AÖL	Gündüzlü
51	KİLİS	MERKEZ	90	Kilis Nedim Ökmen AÖL	Kız
52	KOCAELİ	Karasu	91	16 Mart AÖL	Gündüzlü
53	KONYA	Akşehir	92	Konya Akşehir AÖL	Gündüzlü
		Beyşehir	93	Konya Beyşehir AÖL	Erkek
		Ereğli	94	İvriz AÖL	Erkek

Tablo 5-devam

İl		İlçe	Okul		Öğrenci Durumu
S.N	Adı		S.N	Adı	
	KONYA	Selçuklu	95	Konya Selçuklu Atatürk AÖL	Erkek
54	KÜTAHYA	MERKEZ	96	Kütahya AÖL	Karma
		Simav	97	Simav AÖL	Erkek
		Tavşanlı	98	Tavşanlı İMKB AÖL	Karma
		Gediz	99	Gediz AÖL	Kız
		MERKEZ	96	Kütahya AÖL	Karma
55	MALATYA	Akçadağ	100	Malatya Akçadağ AÖL	Erkek
56	MANİSA	MERKEZ	101	Manisa AÖL	Erkek
		Akhisar	102	Akhisar AÖL	Gündüzlü
		Demirci	103	Demirci AÖL	Gündüzlü
		Salihli	104	Salihli AÖL	Gündüzlü
		Soma	105	Soma AÖL	Gündüzlü
		Selendi	106	AÖL	Gündüzlü
57	MARDİN	MERKEZ	107	Mardin AÖL	Gündüzlü
58	MUĞLA	MERKEZ	108	Muğla AÖL	Kız
59	MUŞ	MERKEZ	109	Muş AÖL	Kız
60	NEVŞEHİR	MERKEZ	110	Nevşehir AÖL	Kız
		Ürgüp	111	Ürgüp AÖL	Gündüzlü
		Avanos	112	Özkonak H.Halli Türkan AÖL	Karma
61	NİĞDE	MERKEZ	113	Niğde AÖL	Erkek
62	ORDU	MERKEZ	114	Ordu AÖL	Erkek
		Ünye	115	Mehmet Refik Güven AÖL	Erkek
		Fatsa	116	Fatsa İMKB AÖL	Gündüzlü
63	OSMANİYE	MERKEZ	117	Osmaniye AÖL	Kız
		Düziçi	118	Düziçi AÖL	Erkek
64	RİZE	MERKEZ	119	Rize AÖL	Erkek
		Ardeşen	120	Ardeşen AÖL	Gündüzlü
65	SAKARYA	Arifiye	121	Arifiye AÖL	Erkek
66	SAMSUN	Bafra	122	Kızılırmak AÖL	Karma
		Ladik	123	Akpınar AÖL	Erkek
67	SIİRT	MERKEZ	124	Siirt AÖL	Kız

Tablo 5-devam

İl		İlçe	Okul		Öğrenci Durumu
S.N	Adı		S.N	Adı	
68	SİNOP	MERKEZ	125	Sinop AÖL	Kız
		Boyabat	126	Boyabat AÖL	Karma
69	SİVAS	MERKEZ	127	Prof. Dr. Necati Erşen AÖL	Karma
		Suşehri	128	Suşehri AÖL	Karma
70	ŞANLIURFA	MERKEZ	129	Mehmet Güneş AÖL	Gündüzlü
71	TEKİRDAĞ	MERKEZ	130	Tekirdağ AÖL	Erkek
72	TOKAT	MERKEZ	131	Tokat AÖL	Erkek
73	TRABZON	Turhal	132	Şeker AÖL	Gündüzlü
		Zile	133	Zile AÖL	Gündüzlü
		Araklı	134	Trabzon Araklı AÖL	Karma
		Beşikdüzü	135	Beşikdüzü İMKB AÖL	Kız
74	TUNCELİ	MERKEZ	136	Tunceli AÖL	Kız
75	UŞAK	MERKEZ	137	Şehit Abdulkadir Kılavuz AÖL	Kız
76	VAN	Eşme	138	Ahmet Avcı AÖL	Karma
		MERKEZ	139	Van AÖL	Gündüzlü
		Muradiye	140	Alparslan AÖL	Erkek
77	YALOVA	MERKEZ	141	Yalova AÖL	Gündüzlü
78	YOZGAT	MERKEZ	142	Erdoğan Akdağ AÖL	Kız
		Yerköy	143	Yerköy AÖL	Gündüzlü
79	ZONGULDAK	MERKEZ	144	Zonguldak İMKB AÖL	Karma

(http://oyegm.meb.gov.tr/istatistik/ozet_bilgiler_ekim.htm 07.08.2005)

2006-2007 öğretim yılında 23 kız yatılı, 37 erkek yatılı, 35 karma yatılı, 95 yatılı ve 49 gündüzlü Anadolu Öğretmen Lisesi faaliyetlerini devam ettirmektedir.

C) ANADOLU ÖĞRETMEN LİSELERİ İLE EĞİTİM FAKÜLTELERİNDE OKUTULMAKTA OLAN ÖĞRETMENLİK MESLEK BİLGİSİ DERSLERİNİN İÇERİKLERİ

MEB tarafından belirlenmiş Anadolu Öğretmen Liseleri öğretmenlik meslek bilgisi dersleri; Eğitim Bilimlerine Giriş, Eğitim Psikolojisi, Öğretim İlke ve Yöntemleri, Çocuk Edebiyatı, Türk Eğitim Tarihi, Halk Eğitimi ve Toplum Kalkınması, Eğitim Yönetimi, Eğitim Sosyolojisi, Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme, Araştırma Teknikleri, Grupla Çalışma Teknikleri iken; YÖK'ün belirtmiş olduğu Eğitim Fakülteleri öğretmenlik meslek bilgisi dersleri; Öğretmenlik Mesleğine Giriş, Okul Deneyimi I., Gelişim ve Öğrenme, Öğretimde Planlama ve Değerlendirme, Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme, Sınıf Yönetimi, Okul Deneyimi II., Rehberlik, Öğretmenlik Uygulaması, Özel Öğretim Yöntemleri I,II dir.

Yapılan araştırmada, Anadolu Öğretmen Liseleri ile Eğitim Fakültelerindeki yalnızca birbiri ile ilişkili olabileceği düşünülen öğretmenlik meslek bilgisi derslerinin içerikleri ele alınmıştır.

1. Anadolu Öğretmen Liselerinde Okutulmakta Olan Öğretmenlik Formasyonu Derslerinin İçerikleri

Bu bölümde, Anadolu Öğretmen liselerinde okutulmakta olan öğretmenlik formasyonu derslerinin içerikleri genel olarak sunulmuştur.

Eğitim Bilimlerine Giriş

Eğitimle ilgili temel kavramlar ve eğitimin diğer bilimlerle ilişkisi, eğitimin sosyal, psikolojik, felsefi ve tarihi temelleri, Türk Milli Eğitim sisteminin genel yapısı, amaçları ve ilkeleri, örgün eğitim, yaygın eğitim, yönetim yapısı, eğitimde belli başlı çalışma ve uzmanlık alanları.

Eğitim Psikolojisi

Psikolojinin tanımı ve temel kavramlar. Eğitim psikolojisinin bilgi toplama yöntemleri. Bireyin gelişimi. Gelişimin nitelikleri. Gelişim çağları ve görevleri. Öğrenmenin tanımı. Öğrenme ortamının niteliği. Bilgi, beceri, tutum. Öğrenmenin değerlendirilmesi.

Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme

Ölçme ve değerlendirmeye giriş, temel kavramlar, eğitimde kullanılan ölçme araçları ve nitelikleri, hedef ve davranışlar, ölçme araçlarında bulunması gereken nitelikler, ölçme araçları ve hazırlanması, ölçme aracı üzerinde istatistiksel işlemler, merkezi eğilim ölçüleri, dağılma ölçüleri, ilişki ölçüleri, değerlendirme çeşitleri ve not verme.

Öğretim İlke ve Yöntemleri

Öğretme ve öğrenme sürecinde eğitim teknolojisinin yeri ve önemi, iletişim süreci, öğretimin öğeleri ve aralarındaki ilişki, öğretme ve öğrenme ilkeleri ile öğrenmeyi kolaylaştıran faktörler, eğitim ve öğretimde plân-program, öğretim yöntem ve teknikleri, öğretimde araç-gereç kullanımında dikkat edilecek hususlar, çevresel faktörlerin öğretimin niteliğine etkileri.

Grupla Çalışma Teknikleri

Grupla çalışmanın önemi, grup çalışmalarını etkileyen faktörler, grup çalışmalarında etkili konuşmanın önemi, grupla çalışma teknikleri ve özellikleri, grup çalışmalarının plânlanması ve uygulanması, grup çalışmalarında değerlendirme.

(MEB tarafından Anadolu Öğretmen Liseleri'ne okutulmak üzere belirlenmiş ders kitaplarından faydalanılarak içerikler incelenmiştir.)

2. Eğitim Fakültesinde Okutulmakta Olan Öğretmenlik Formasyonu Derslerinin İçerikleri

“Geçmişte kullanılan öğretmenlik formasyonu dersleri daha çok, eğitim bilimleri alanındaki teorik bilgilerden oluşmuş ve öğretmene meslekte ihtiyaç duyacağı uygulamaya dönük bilgi, beceri ve bakış açılarını kazandırmakta yetersiz kalmıştır. Bu nedenle yeni öğretmenlik formasyonu dersleri teorik bilgiler yanında gerçek okul ortamına ve

öğretmenlik mesleğine ilişkin bilgi ve becerileri ön plana alarak hazırlanmıştır. Bu formasyon dersleri lisans programlarına dengeli bir biçimde, aşamalı ve bütünlük ilkeleri doğrultusunda dağıtılmıştır. Bu şekilde öğretmen adaylarının bir taraftan kendi konu alanlarındaki dersleri öğrenirken diğer taraftan öğretmenlik formasyonu dersleri ile öğretmenlik mesleğine ve anlayışına hazırlanmaları amaçlanmıştır” (YÖK, 1998, 6).

Günümüzde Eğitim fakültelerinde uygulanan öğretmen yetiştirme programlarının; çağımızın gerektirdiği bilgi ve becerilere sahip öğretmenler yetiştirmedeki yeterlilikleri birçok uzman tarafından tartışılır olmuştur.

Bu tartışmalara ışık tutmak amacıyla, sekiz yılı aşkın süredir uygulanmakta olan öğretmen yetiştirme lisans programlarının aksayan yönlerini gidererek, geliştirmeye yönelik bir çalışmanın gerçekleştirilmesi Yükseköğretim Kurulu’nca uygun bulunmuş ve bu çerçevede, Yükseköğretim Kurulu, programları bütünüyle değiştirme yerine, programlarda gerekli güncellemeleri yapmak amacıyla çalışmalar başlatmıştır.

Yeni uygulama ile, öğretmen adayının kendi alanında daha derinlemesine eğitim görebilmesi için mümkün olacaktır.

www.yok.gov.tr/egitim/ogretmen/veni_programlar.htm - 44k - 30/04/2007)

2006-2007 eğitim-öğretim yılından itibaren, 1.sınıflardan başlanarak uygulanacak olan programlarda yer alan öğretmenlik meslek bilgisi dersleri; Eğitim Bilimine Giriş, Eğitim Psikolojisi, Öğretim İlke ve Yöntemleri, Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı, Ölçme ve Değerlendirme, Sınıf Yönetimi, Okul Deneyimi, Rehberlik, Özel Eğitim, Rehberlik, Öğretmenlik Uygulaması, Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi dersleridir.

Bu bölümde, araştırma kapsamına alınmış Eğitim fakültelerinde okutulmakta olan öğretmenlik formasyonu derslerinin içerikleri genel olarak sunulmuştur.

Öğretmenlik Mesleğine Giriş

Eğitimle ilgili temel kavramlar, öğretmenlik mesleğinin özellikleri ve ilkeleri, sınıf ve okul ortamı, eğitimde alternatif perspektifler, eğitimin sosyal, psikolojik, felsefi ve tarihi temelleri, Türk eğitim sistemi.

(Araştırmacının bu çalışmaya başladığı 2005 yılında dersin adı “Öğretmenlik Mesleğine Giriş” iken, 2006-2007 eğitim-öğretim yılından itibaren eğitim fakültelerinin programı güncellenerek dersin adı “Eğitim Bilimine Giriş” olarak değiştirilmiştir.)

Gelişim ve Öğrenme

Çeşitli yönlerden insan gelişimi (bilişsel, sosyal, psikolojik, ahlaki, fiziksel, vb.), öğrenme süreçleri, biçimleri ve öğrenmede bireysel farklılıklar.

(Araştırmacının bu çalışmaya başladığı 2005 yılında dersin adı “Gelişim ve Öğrenme” iken, 2006-2007 eğitim-öğretim yılından itibaren “Eğitim Psikolojisi” olarak değiştirilmiştir.)

Öğretimde Plânlama ve Değerlendirme

Temel program geliştirme kavramları ve süreçleri, ders programı, yıllık, ünite, günlük planların geliştirilmesi, içerik seçimi ve organizasyonu, öğretim yöntemleri ve stratejileri, materyallerin özellikleri ve seçimi, ölçme ve değerlendirme, değerlendirme yaklaşımları, test türleri, izleme ve başarı testlerinin geliştirilmesi, sınav sorusu yazma teknikleri, not verme.

(Araştırmacının bu çalışmaya başladığı 2005 yılında dersin adı “Öğretimde Plânlama ve Değerlendirme” iken, 2006-2007 eğitim-öğretim yılından itibaren dersin adı “Ölçme ve Değerlendirme” olarak değiştirilmiştir.)

Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme

Çeşitli öğretim teknolojilerinin özellikleri, öğretim sürecindeki yeri ve kullanımı, öğretim teknolojileri yoluyla öğretim materyallerinin (çalışma yaprakları, saydamlar, slaytlar, video, bilgisayar temelli ders materyali, vb.) geliştirilmesi ve çeşitli nitelikteki materyallerin değerlendirilmesi.

(Araştırmacının bu çalışmaya başladığı 2005 yılında dersin adı “Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme” iken, 2006-2007 eğitim-öğretim yılından itibaren dersin adı “Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı” olarak değiştirilmiştir.)

Özel Öğretim Yöntemleri I, II

Konu alanında öğretim yöntemleri öğrenme-öğretme süreçleri genel öğretim yöntemlerinin konu alanı öğretimine uygulanması, konu alanındaki ders kitaplarının eleştirel bir açıyla incelenmesi ve özel öğretim yöntem ve stratejileri ile ilişkilendirilmesi. Mikro öğretim uygulamaları, öğretimin değerlendirilmesi.

(http://www.yok.gov.tr/egitim/ogretmen/ogretmen_yetistirme_lisans/rapor.doc

19.11.2005)

(Araştırmacının bu çalışmaya başladığı 2005 yılında dersin adı “Özel Öğretim Yöntemleri I, II” iken, 2006-2007 eğitim-öğretim yılından itibaren dersin adı “Özel Eğitim” olarak değiştirilmiştir.)

Eğitim fakültelerinde okutulmakta olan öğretmenlik formasyonu derslerinin içerikleri ile Anadolu Öğretmen Liseleri’nde okutulmakta olan öğretmenlik formasyonu derslerinin içerikleri karşılaştırmalı olarak göz önüne alındığında benzer yönler göze çarpmaktadır.

D) ANADOLU ÖĞRETMEN LİSELERİ İLE EĞİTİM FAKÜLTELERİ'NDE OKUTULMAKTA OLAN ÖĞRETMENLİK MESLEK BİLGİSİ DERS SAATLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Yapılan araştırmada, Anadolu Öğretmen Liseleri ile Eğitim Fakülteleri'ndeki yalnızca birbiri ile ilişkili olabileceği düşünülen öğretmenlik meslek bilgisi derslerinin haftalık ders saatleri ele alınarak incelenmiştir.

Tablo 6. Anadolu Öğretmen Liselerinde ve Eğitim Fakültelerinde Okutulmakta Olan Öğretmenlik Meslek Bilgisi Ders Saatlerinin Karşılaştırılması

ÖĞRETMENLİK MESLEK BİLGİSİ DERSLERİNİN HAFTALIK DERS SAATLERİ									
ANADOLU ÖĞRETMEN LİSELERİ					EĞİTİM FAKÜLTELERİ				
SINIFLAR	9.	10.	11.	12.	1.	2.	3.	4.	SINIFLAR
Eğitim Bilimlerine Giriş	2	-	-	-	3	-	-	-	Öğretmenlik Mesleğine Giriş
					3				Eğitim Bilimlerine Giriş*
Eğitim Psikolojisi	-	2	-	-	-	3	-	-	Gelişim ve Öğrenme
					3				Eğitim Psikolojisi**
Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme	-	-	-	1	-	5	-	-	Öğretimde Plânlama Ve Değerlendirme
							3		Ölçme ve Değerlendirme***
Grupla Çalışma Teknikleri	-	1	-	-	-	-	4	4	Özel Öğretim Yöntemleri I,II
								2	Özel Eğitim****

Tablo 6-devam

ÖĞRETMENLİK MESLEK BİLGİSİ DERSLERİNİN HAFTALIK DERS SAATLERİ									
ANADOLU ÖĞRETMEN LİSELERİ					EĞİTİM FAKÜLTELERİ				
SINIFLAR	9.	10.	11.	12.	1.	2.	3.	4.	SINIFLAR
Öğretim İlke ve Yöntemleri	-	-	-	2	-	-	4	-	Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme
						2			Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı*****
TOPLAM	8 SAAT				23 SAAT				TOPLAM

*2005 yılında dersin adı “Öğretmenlik Mesleğine Giriş” iken, 2006-2007 eğitim-öğretim yılından itibaren dersin adı “Eğitim Bilimine Giriş” olarak değiştirilmiştir.

**2005 yılında dersin adı “Gelişim ve Öğrenme” iken, 2006-2007 eğitim-öğretim yılından itibaren dersin adı “Eğitim Psikolojisi” olarak değiştirilmiştir.

***2005 yılında dersin adı “Öğretimde Plânlama ve Değerlendirme” iken, 2006-2007 eğitim-öğretim yılından itibaren dersin adı “Ölçme ve Değerlendirme” olarak değiştirilmiştir.

****2005 yılında dersin adı “Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme” iken, 2006-2007 eğitim-öğretim yılından itibaren dersin adı “Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı” olarak değiştirilmiştir.

*****2005 yılında dersin adı “Özel Öğretim Yöntemleri I, II” iken, 2006-2007 eğitim-öğretim yılından itibaren eğitim fakültelerinin programı güncellenerek dersin adı “Özel Eğitim” olarak değiştirilmiştir (<http://www.yok.gov.tr/egitim/tezsizyl/tezsizyl.htm> - 94k 30/04/2007)

Tablo 6'yı incelemek gerekirse;

Anadolu Öğretmen Liseleri'nde okutulan Eğitim Bilimlerine Giriş dersi, ilişkili olduğu düşünülen ve Eğitim Fakülteleri'nde okutulan Öğretmenlik Mesleğine Giriş dersin de olduğu gibi ilk öğretim yılında verilmektedir. Her iki dersin haftalık ders saatleri de birbirine benzer ilişki göstermektedir. Anadolu Öğretmen Liseleri'nde okutulan Eğitim Psikolojisi dersi, ilişkili olduğu düşünülen ve Eğitim Fakülteleri'nde okutulan Gelişim ve Öğrenme dersinde olduğu gibi ikinci öğretim yılında verilmektedir. Her iki dersin haftalık ders saatleri de eşit ağırlık göstermektedir.

Anadolu Öğretmen Liseleri'nde okutulan Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme dersi, öğretimin son yılında verilirken, ilişkili olduğu düşünülen ve Eğitim Fakülteleri'nde okutulan Öğretimde Planlama ve Değerlendirme dersi öğretimin ikinci yılında verilmektedir. Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme dersi haftada bir saat okutulurken, Öğretimde Planlama ve Değerlendirme dersi haftada beş saat okutulmaktadır. Araştırmada birbirleriyle ilişkili oldukları düşünülen bu derslerin haftalık ders saatleri ve okutuldukları öğretim yılları göz önüne alındığında ilişkide tutarsızlık olduğu göze çarpmaktadır.

Anadolu Öğretmen Liseleri'nde okutulan Öğretim İlke ve Yöntemleri dersi, öğretimin son yılında verilirken, ilişkili olduğu düşünülen ve Eğitim Fakülteleri'nde okutulan Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme dersi öğretimin üçüncü yılında verilmektedir. Öğretim İlke ve Yöntemleri dersi haftada iki saat okutulurken, Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme dersi haftada dört saat okutulmaktadır. Araştırmada birbirleriyle ilişkili oldukları düşünülen bu derslerin haftalık ders saatleri ve okutuldukları öğretim yılları göz önüne alındığında birbirleriyle ilişkili oldukları düşünülebilir.

Anadolu Öğretmen Liseleri'nde okutulan Grupla Çalışma Teknikleri dersi, öğretimin ikinci yılında verilirken, ilişkili olduğu düşünülen ve Eğitim Fakülteleri'nde okutulan Özel Öğretim Yöntemleri I, II dersleri öğretimin üçüncü ve dördüncü yılında verilmektedir. Grupla Çalışma Teknikleri dersi haftada bir saat okutulurken, Özel Öğretim Yöntemleri I, II dersleri haftada dört saat okutulmaktadır. Araştırmada birbirleriyle ilişkili oldukları

düşünülen bu derslerin haftalık ders saatleri ve okutuldukları öğretim yılları göz önüne alındığında birbirleriyle fazla ilişkili olmadıkları düşünülebilir.

Yenilenen Eğitim Fakülteleri programında tabloda belirtildiği gibi, Öğretimde Planlama ve Değerlendirme dersinin adı Ölçme ve Değerlendirme olarak değişirken ders saati sayısı 3 saate, Özel Öğretim Yöntemleri dersinin adı Özel Eğitim olarak değişirken ders saati sayısı 2 saate, Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme dersinin adı Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı olarak değişirken ders saati sayısı 2 saate düşürülmüştür. Öğretmenlik meslek bilgisi ders saatleri azaltılarak öğrencilerin ders yükü hafifletilmiştir.

Yeni programların en önemli özelliklerinden biri de genel kültür derslerinin oranlarının artırılmasıdır. (http://www.yok.gov.tr/egitim/ogretmen/yeni_programlar.htm - 44k - 30/04/2007)

Programlar, 2006-2007 eğitim-öğretim yılından itibaren, 1.sınıflardan başlanarak uygulanacak, diğer sınıflar eğitimlerini, başladıkları programla sürdüreceklerdir.

Tezin Amacı

Bu araştırmanın temel amacı; Anadolu Öğretmen Liseleri'nde okutulan öğretmenlik meslek bilgisi derslerinin, Eğitim Fakülteleri'nde okutulan öğretmenlik meslek bilgisi dersleri ile olan ilişki düzeylerini öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının görüşlerinden de yararlanarak belirlemektir. Bu temel amaç doğrultusunda, Anadolu Öğretmen Liseleri'nin kendi kuruluş amaçlarına ne derece hizmet ettiğine ve öğrencilerini Eğitim Fakülteleri'nde görecektikleri meslek derslerine, öğretmenlik mesleğine ne derece hazırladığına dair günümüzde de süren tartışmalara ışık tutulmaya çalışılmaktadır.

İlişki düzeylerinin belirlenmesi için, Anadolu Öğretmen Liseleri mezunu olan Eğitim Fakültesi öğrencilerinin görüşleri göz önünde bulundurularak, Anadolu Öğretmen Liseleri ve Eğitim Fakülteleri'nde okutulan öğretmenlik meslek bilgisi dersleri içerik bakımından analiz edilip karşılaştırılacaktır.

Tezin Önemi

“İnsanoğlunun varolduğu tarihten bu yana değişim ve gelişim süreci yaşanmaktadır. Yaşadığımız çağ da büyük bir hızla değişim ve gelişim gösterirken, yaşamın tüm alanları değişim ve gelişim sürecinden etkilenmektedir. Bu süreç toplumların yaşam stilinden, düşünce yapısına; ahlaki değerlerinden eğitim sistemlerine kadar uzanan geniş bir yelpazede etkinliğini hissettirmektedir” (<http://www.isguc.org/cuneyt1.htm> 08.09.2005).

Eğitim sistemi, bu süreçten en fazla etkilenen sistemlerden biridir. Çünkü, yaşamın tüm alanları eğitim sisteminden, çağın yeniliklerine ayak uydurabilecek, nitelikli iş gücüne ve yeterliliklerine sahip bireyler yetiştirmesini beklemektedir. Bu beklentiler karşılığında, eğitim sisteminin etkililiğinin artırılması için, eğitimin en önemli unsurlarından biri olan öğretmenin niteliğinin artırılması kaçınılmaz hale gelmiştir.

Nitelikli öğretmen yetiştirmeye kaynak oluşturması amacıyla kurulan Anadolu Öğretmen Liseleri’nde öğrenim gören öğrencilerin, mesleğe yönelik olumlu tutumlar ve bilgiler ile donanımlı şekilde yetiştirilip yetiştirilemediği önem taşımaktadır. Anadolu Öğretmen Liselerinin yetiştirdiği meslek bilincine sahip öğretmen adaylarıyla, eğitim sistemine büyük katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Anadolu Öğretmen Liseleri’nin, öğretmen yetiştiren yüksek öğretim kurumlarına kaynaklık ettiğini göz önüne aldığımızda, Anadolu Öğretmen Liselerinin yönlendirici görevleri ortaya çıkmaktadır.

“Anadolu Öğretmen Lisesi, öğrencilerini öğretmen yetiştiren yükseköğretim programlarına yöneltme, bu programlar için öğrenciler konusundaki alt yapıyı oluşturma, öğrencilerine öğretmenlik mesleğini sevdirmeye, mesleğin gerektirdiği davranışları kazandırma gibi işlevleri yerine getirmekle sorumludur” (Çubukçu, 1997: 39). Bu doğrultuda, Anadolu Öğretmen Liseleri ile Eğitim Fakültelerinin programları arasında paralellik sağlanması büyük ölçüde önem taşımaktadır. Günümüzde bir çok uzman tarafından, Eğitim fakülteleri programlarının çağımızın gerektirdiği bilgi ve becerilere sahip öğretmenler yetiştirmedeki yeterlilikleri tartışılır olmuştur (www.yok.gov.tr/egitim/ogretmen/yeni_programlar.htm - 44k- 30/04/2007).

Programdaki eksikliklerin giderilmesi için çalışmalar başlatılmış ve beklentilere cevap verebilecek bir takım değişikliklere gidilmiştir. Programlar, şekillenen son haliyle, Yüksek Öğretim Kurulu'nca oluşturulan bir çalışma grubu tarafından güncellenmiş, 2 Şubat 2007 tarihli Genel Kurul toplantısında onaylanmıştır. 2006-2007 eğitim-öğretim yılından itibaren yeni program uygulamaya girmiştir.

Eğitim Fakülteleri programlarında yapılan değişiklik, yapılan araştırmanın Anadolu Öğretmen Liseleri ile Eğitim Fakülteleri'nde okutulmakta olan öğretmenlik meslek bilgisi derslerinin birbirleriyle ilişkili olması gerektiği konusundaki beklentilerini de destekler niteliktedir. Yapılan değişikliklerle Anadolu Öğretmen Liseleri ve Eğitim Fakülteleri programları arasında büyük ölçüde paralellik sağlanacağı düşünülmektedir.

“Anadolu Öğretmen Liseleri'nin amaçlarından bazıları, Millî Eğitimin genel amaç ve temel ilkelerine uygun olarak; Öğretmen yetiştiren yüksek öğretim kurumlarına öğrenci hazırlamak, Öğrencilerine; 1) Öğretmenlik mesleğini sevdirmek, 2) Öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği bilgi, beceri, tutum ve davranışları kazandırmak, 3) Orta öğretim düzeyinde ortak bir genel kültür vermektir” (Millî Eğitim Bakanlığı Anadolu Öğretmen Liseleri Yönetmeliği, 2006).

Bu doğrultuda, öğretmenin; orta öğretimden başlayarak sistem bütünlüğü içerisinde yetiştirilmesi ve öğretmen yetiştiren yüksek öğretim kurumlarının daha nitelikli öğrenci kaynağına kavuşturulması amacıyla, öğretmen liselerinin programlarının yeniden yapılandırılması sonucu kurulan Anadolu Öğretmen Liseleri'nin yetiştirdiği öğrencilerin yönelimlerinin izlenmesi, sisteme sağlayacağı dönüt açısından büyük önem arz etmektedir (Çetin, 2006).

Yapılan bu çalışmanın, Anadolu Öğretmen Liseleri'nde okutulan öğretmenlik meslek bilgisi derslerinin, öğrencileri eğitim fakültesine ne derece hazırladığının belirlenmesi ve bu liselerin kendi amaçlarına ne derece ulaşabildiğinin anlaşılması için süregelen tartışmalara ışık tutacağı düşünülmektedir. Anadolu Öğretmen Liseleri'nin öğrenciler ve aileleri tarafından öğretmen yetiştiren yüksek öğretim kurumlarına kaynak olduğu gerekçesiyle tercih edilmesinde; bu çalışmada elde edilen bulguların önemli bir değişken olacağı düşünülmektedir.

Doğan (2002)'in araştırmasında belirttiği gibi, Türk Eğitim Sisteminin ihtiyaç duyduğu nitelikli öğretmenleri yetiştirmek üzere kurulan Anadolu Öğretmen Liseleri'nin anılan görevlerini ne derecede yaptığı, önemli ölçüde mezunlarının öğretmen yetiştiren yüksek öğretim kurumlarını tercih etme ve başarılı olma oranının bilinmesine bağlıdır.

Çalışmanın, bu okulları tercih edip etmeme konusunda öğrencileri yönlendirmede, diğer araştırmacılara ise hem teoride, hem de anketi ile pratikte faydalı olacağı düşünülmektedir.

Problem Cümlesi

Anadolu Öğretmen Liselerinde okutulan Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri ile Eğitim Fakültelerinde okutulmakta olan Öğretmenlik Meslek Bilgisi Derslerinin ilişkileri hangi düzeydedir?

Alt Problemler:

1. Öğretmen adaylarının, öğretmen olmaya karar vermelerinde “Anadolu Öğretmen Lisesi’nde okudukları Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri” nin etkileme düzeyi nedir?

2. “Anadolu Öğretmen Lisesi’nde okudukları Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri” nin, Eğitim Fakültesi’nde okudukları Öğretmenlik Meslek Bilgisi Derslerindeki başarılarını olumlu yönde etkileme düzeyi nedir?

3. Anadolu Öğretmen Lisesi’nde okutulan Eğitim Bilimlerine Giriş dersinin, Eğitim Fakültesi’nde okutulan Öğretmenlik Mesleğine Giriş dersi ile ilişkililik düzeyi nedir?

4. Anadolu Öğretmen Lisesi’nde okutulan Eğitim Psikolojisi dersinin, Eğitim Fakültesi’nde okutulan Gelişim ve Öğrenme dersi ile ilişkililik düzeyi nedir?

5. Anadolu Öğretmen Lisesi’nde okutulan Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme dersinin Eğitim Fakültesi’nde okutulan Öğretimde Planlama ve Değerlendirme dersi ile ilişkililik düzeyi nedir?

6. Anadolu Öğretmen Lisesi’nde okutulan Öğretim İlke ve Yöntemleri dersinin Eğitim Fakültesi’nde okutulan Özel Öğretim Yöntemleri dersi ile ilişkililik düzeyi nedir?

7. Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Grupla Çalışma Teknikleri dersinin Eğitim Fakültesi'nde okutulan Özel Öğretim Yöntemleri dersi ile ilişkililik düzeyi nedir?

8. Anadolu Öğretmen Liseleri öğrencilerini öğretmenlik mesleğine hazırlama görevini ne derecede yerine getirmektedir?

Denenceler

1. Anadolu Öğretmen Lisesi'nden mezun öğretmen adaylarının, öğretmen olmaya karar vermelerinde Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okudukları Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri'nin etkisi vardır.

2. “Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okudukları Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri” nin, Eğitim Fakültesi'nde okudukları Öğretmenlik Meslek Bilgisi Derslerindeki başarılarına olumlu etkisi vardır.

3. Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Eğitim Bilimlerine Giriş dersi, Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretmenlik Mesleğine Giriş dersi ile daha fazla ilişkilidir.

4. Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Eğitim Psikolojisi dersi, Eğitim Fakültesi'nde okutulan Gelişim ve Öğrenme dersi ile daha fazla ilişkilidir.

5. Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme dersinin Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretimde Planlama ve Değerlendirme dersi ile daha fazla ilişkilidir.

6. Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Öğretim İlke ve Yöntemleri dersinin Eğitim Fakültesi'nde okutulan Özel Öğretim Yöntemleri dersi ile daha fazla ilişkilidir.

7. Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Grupla Çalışma Teknikleri dersinin Eğitim Fakültesi'nde okutulan Özel Öğretim Yöntemleri dersi ile daha fazla ilişkilidir.

8. Anadolu Öğretmen Liseleri, öğrencilerini öğretmenlik mesleğine hazırlama görevini yerine getirmektedir.

Sayıtlar

Öğrencilerin meslek derslerindeki başarı düzeyleri, çeşitli içsel ve ya dışsal faktörlerin (bireysel farklılıklar, öğrenme ortamı, pekiştiriciler v.b.) etkisi altındadır.

Araştırma için hazırlanan ankete katılan öğrenciler, içten ve samimi şekilde görüşlerini yansıtmışlardır.

Araştırmada kullanılan ankette, öğrencilerin görüşleri hakkında fikir sahibi olmak için yeterli düzeyde ve sayıda sorular hazırlanmıştır.

Sınırlılıklar

Bu araştırmada, sadece Anadolu Öğretmen Liseleri'nde okutulan meslek bilgisi dersleri ile ilişkili olabileceği düşünülen “Öğretmenlik Mesleğine Giriş, Gelişim ve Öğrenme, Öğretimde Plânlama ve Değerlendirme, Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme ve Özel Öğretim Yöntemleri” dersleri öğretmenlik meslek bilgisi derslerinin kapsamına alınmıştır.

Araştırma evrenin dağınık bir kitleden oluşması ve üniversitelerde AÖL mezunu olan öğrencileri bulma güçlüğü sebebiyle, ulaşılabilen evren ile sınırlıdır ve toplanan veriler çalışma evrenini temsil etmektedir.

Tanımlar

Anadolu Öğretmen Lisesi : Öz güven, öz denetim ve sorumluluk duygularının geliştirilmesi, her bireyin farklı ve ayrı bir değer olduğu ve ekip çalışmasıyla ortak başarının elde edilmesinde önemli katkı sağlayacağı inancının verilmesine yönelik çağdaş bir eğitim ortamı hazırlamak amacıyla ilköğretimden sonra öğrenim süresi dört yıl olan paralı-parasız yatılı ve gündüzlü ortaöğretim kurumlarıdır (Anadolu Öğretmen Liseleri Yönetmeliği, MEB, 2006).

Diğer Ortaöğretim Kurumu: Anadolu Öğretmen Liseleri dışında kalan tüm liseler için kullanılmıştır.

Ek Puan: Öğretmen Liseleri öğrencilerinin öğretmen yetiştiren yükseköğretim programlarına girmelerini kolaylaştırma ve teşvik etme amacına yönelik olarak öğrencilerin söz konusu programa girişte esas alınan puanları hesaplanırken ortaöğretim başarı puanlarının daha büyük bir katsayı ile çarpılması sonucunda yapılan puan artışıdır (Kütük, 1992).

Öğretmenlik Meslek Dersleri: Bu araştırmada, “Öğretmenlik Mesleğine Giriş, Gelişim ve Öğrenme, Öğretimde Planlama ve Değerlendirme, Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme ve Özel Öğretim Yöntemleri” dersleri öğretmenlik meslek derslerinin kapsamına alınmıştır.

Kısaltmalar

AÖL	: Anadolu Öğretmen Liseleri
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
ÖMB	: Öğretmenlik Meslek Bilgisi
ÖMD	: Öğretmenlik Meslek Dersleri
TTKB	: Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı
YÖK	: Yüksek Öğretim Kurumu

İKİNCİ BÖLÜM

YÖNTEM

1. Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada, Anadolu Öğretmen Liseleri'nde okutulan öğretmenlik meslek bilgisi derslerinin, Eğitim Fakülteleri'nde okutulan öğretmenlik meslek bilgisi dersleri ile olan ilişki düzeyleri öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının görüşlerinden de yararlanarak betimlenmeye çalışılmış ve tarama modeli esas alınmıştır. “Tarama modelleri geçmişte ya da halen varolan bir durumu varolduğu şekilde betimlemeyi amaçlayan bir araştırma yaklaşımıdır” (Karasar, 1999: 77).

Araştırmaya konu olan Anadolu Öğretmen Liselerinin koşulları ve günümüzdeki durumu gerek sayısal görünüm, gerekse yorumlamalarla tanımlanmaya çalışılmıştır.

2. Evren ve Örneklem

Evrenin dağınık bir kitleden oluşması ve üniversitelerin bünyesinde Anadolu Öğretmen Lisesi mezunu bulma güçlüğünün olması sebebiyle; araştırma ulaşılabilen evren ile sınırlıdır ve toplanan veriler çalışma evrenini temsil etmektedir. Bu araştırmanın çalışma evrenini, Gazi Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, Afyon Kocatepe Üniversitesi ve Uşak Üniversitesi'nde* okumakta olan Eğitim Fakültesi öğrencileri oluşturmaktadır. Anadolu Öğretmen Lisesi mezunu olup, bu üniversitelerin 4. sınıflarında okumakta olan 93 öğrenci araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır. Araştırmada, Öğretmenlik meslek bilgisi derslerinin bir çoğunu almış olduğu ve hatırlama düzeylerinin daha yüksek olabileceği düşünüldüğü için 4.sınıf öğrencileri örneklem olarak seçilmiştir.

3. Veri Toplama Aracı

Araştırmada öğretmen adaylarının Anadolu Öğretmen Liseleri ile ilgili görüşlerini belirlemek amacıyla geliştirilen anket (EK.1) iki bölümden oluşmaktadır.

*Araştırmanın başladığı tarihte anket, Uşak Eğitim Fakültesi'nde uygulanmış, fakültenin adı ilerleyen zamanlarda Uşak Üniversitesi olarak değiştirilmiştir.

Ölçütler yazılırken maddelerin açık, anlaşılır olmasına ve her maddenin ayrı bir görüşü yansıtabilecek nitelikte olmasına dikkat edilmiştir (Altun, 2002). Anketi oluşturma aşamasında öğretmenlerden, öğretim elemanları ve katılımcılardan da görüşleri alınıp ankete son hali verilmiştir.

Anketin ilk bölümünde, öğretmen adaylarının kişisel bilgilerini saptamaya yönelik kapalı uçlu sorular ve konuyla ilgili yorumlarını saptamaya yönelik açık uçlu sorular yer almaktadır.

İkinci bölümde ise, Anadolu Öğretmen Liseleri'nde okutulmakta olan bazı meslek dersleri ile araştırmacı tarafından bu derslerle ilişkili olduğu düşünülen ve Eğitim fakültesinde okutulan meslek derslerinin isimleri verilmiştir. Bu bölümde beşli bir ölçek kullanılarak ilişki derecesi saptanmaya çalışılmıştır. Öğretmen adaylarından eşleştirmeyi yaparken “5” (çok ilişkili), “4” (ilişkili), “3” (çok az ilişkili), “2” (ilişkisiz), “1” (kararsızım) biçimindeki ifadeleri kullanmaları istenmektedir. Öğretmen adaylarının kendi görüşleri doğrultusunda, bu dersleri ilişki derecesine göre eşleştirmeleri istenmektedir.

4. Verilerin Toplanması

Araştırmada, öğretmenler ve öğretim elemanlarından yardım alınarak anket uygulanmıştır. 120 adet çoğaltılan anket, ulaşılabilen üniversitelerdeki Anadolu Öğretmen Liseleri'nden mezun olan eğitim fakülteleri öğrencilerine uygulanmıştır. Geri dönüşü sağlanan 93 adet anketle veriler bir araya toplanmıştır.

5. Verilerin Analizi

Uygulanan anket sonucunda elde edilen veriler SPSS programı kullanılarak çözümlenmiştir. Araştırmanın amaçlarına uygun olarak, araştırmaya katılan öğretmen adaylarının kişisel bilgileri, yorumları ve görüşlerini betimlemek için frekans(f), yüzde(%) hesaplamaları uygulanmıştır. Anketten elde edilen sonuçlar, tablo ve şekiller üzerinde düzenlenerek yorumlanmıştır.

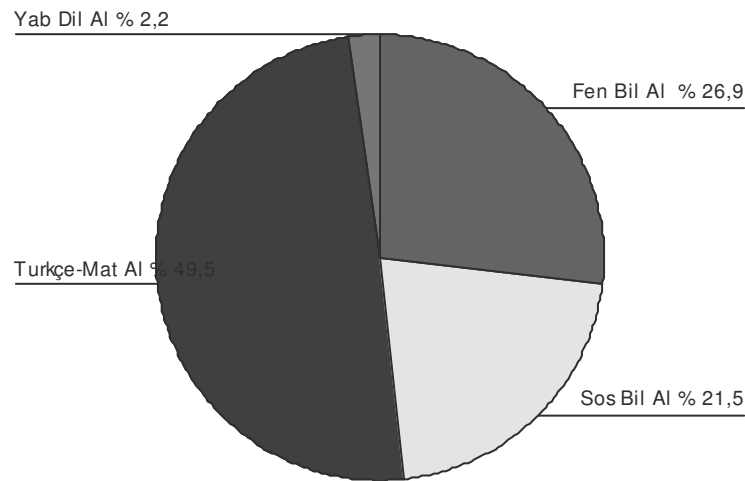
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR VE YORUMLAR

Araştırmacılara uygulanan anketin ilk bölümünden elde edilen bulgular ve yorumları bu bölümde incelenmektedir.

1. Öğretmen Adaylarının Anadolu Öğretmen Lisesi'nden Mezun Oldukları Alanların Ağırlıkları

Öğretmen adaylarının Anadolu Öğretmen Lisesi'nden mezun oldukları alanların ağırlıklarının dağılımı şekil 1'de verilmiştir.

Şekil 1. Öğretmen Adaylarının Anadolu Öğretmen Lisesi'nden Mezun Oldukları Alanların Ağırlıkları

Şekil 1'de görüldüğü gibi, öğrencilerin mezun oldukları bölümlerin ağırlıkları Fen Bilimleri Alanı'nda %26; Sosyal Bilimler Alanı'nda %21,5; Türkçe-Matematik Alanı'nda %49,5; Yabancı Dil Alanında ise %2,2'dir.

Öğretmen adaylarının Anadolu Öğretmen Lisesi'nden mezun oldukları alanların ağırlıkları tablo 7'de sunulmuştur.

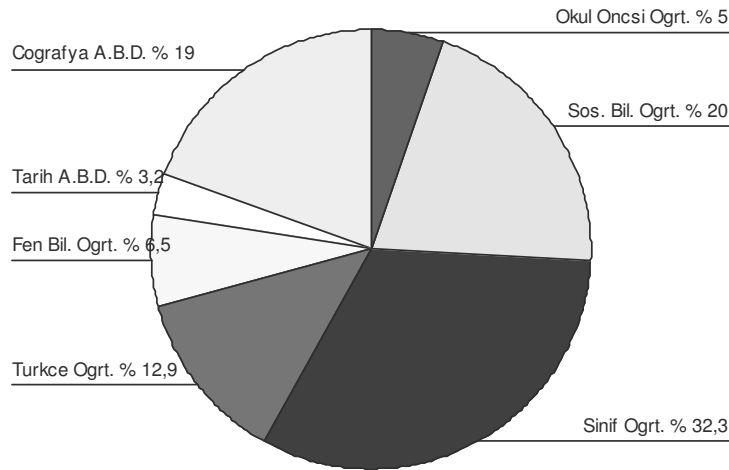
Tablo 7. Öğretmen Adaylarının Anadolu Öğretmen Lisesi'nden Mezun Oldukları Alanların Ağırlıkları

Alan		f	%	Ortalama
Fen Bilimleri Alanı	1	25	26,9	3
Sosyal Bilimler Alanı	2	20	21,5	
Türkçe-Matematik Alanı	3	46	49,5	
Yabancı Dil Alanı	4	2	2,2	
Toplam		93	100	

Tablo 7'de görüldüğü gibi, araştırma kapsamına alınan Anadolu Öğretmen Lisesi'nden mezun olan öğretmen adayları 3 (%49,5) ortalama ile en fazla Türkçe-Matematik alanından mezun olduklarını belirtmişlerdir.

2. Anadolu Öğretmen Lisesi'nden Mezun Olan Öğretmen Adaylarının, Eğitim Fakültesi'nde Öğrenim Görmekte Oldukları Bölümlerin Ağırlıkları

Anadolu Öğretmen Lisesi'nden mezun olan öğretmen adaylarının, Eğitim Fakültesi'nde öğrenim görmekte oldukları bölümlerin ağırlıklarının dağılımları şekil 2'de verilmiştir.

Şekil 2. Anadolu Öğretmen Lisesi'nden Mezun Olan Öğretmen Adaylarının, Eğitim Fakültesi'nde Öğrenim Görmekte Oldukları Bölümlerin Ağırlıkları

Öğretmen adaylarının, Eğitim Fakültesi'nde öğrenim görmekte oldukları bölümlerin ağırlıkları şekil 2'de görülmektedir. Buna göre;

Okul Öncesi Öğretmenliği %5,4; Sosyal Bilgiler Öğretmenliği %20,4; Sınıf Öğretmenliği %32,3; Türkçe Öğretmenliği %12,9; Fen Bilgisi Öğretmenliği %6,5; Tarih A.B.D. %3,2; Coğrafya A.B.D.'nin ağırlıkları %19,4 olarak saptanmıştır. Anadolu Öğretmen Lisesi'nden mezun olan öğretmen adaylarının, Eğitim Fakültesi'nde öğrenim görmekte oldukları bölümlerin ağırlıkları tablo 8'de sunulmuştur. Tabloda yorumlama ve analiz etme kolaylığı sağlaması açısından bölümlerin adları sayılarla kodlanmıştır. Kodlamada kullanılan sayıların karşılığı tabloda görülmektedir.

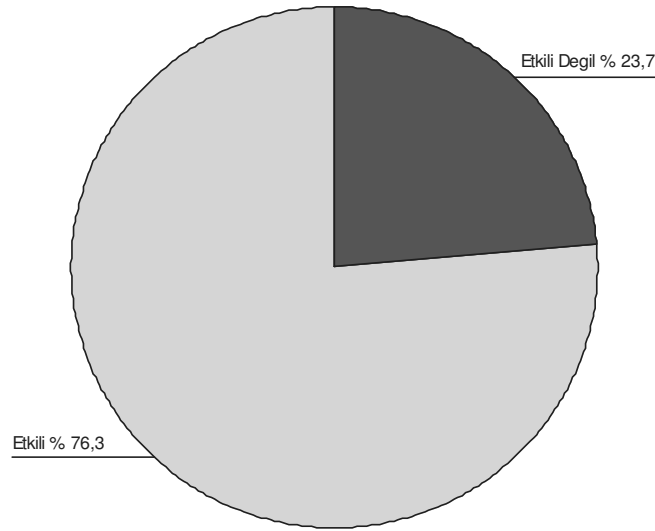
Tablo 8. Anadolu Öğretmen Lisesi'nden Mezun Olan Öğretmen Adaylarının, Eğitim Fakültesi'nde Öğrenim Görmekte Oldukları Bölümlerin Ağırlıkları

Bölüm		f	%
1. İlköğretim Bölümü	11-Okul Öncesi Öğretmenliği	5	5,4
	12-Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	19	20,4
	13-Sınıf Öğretmenliği	30	32,3
	14-Türkçe Öğretmenliği	12	12,9
	15-Matematik Öğretmenliği	-	-
	16-Fen Bilgisi Öğretmenliği	6	6,5
2.Ortaöğretim Fen-Matematik Alanları Eğitimi Bölümü	21-Matematik A.B.D.	-	-
	22-Fizik A.B.D.	-	-
	23-Kimya A.B.D.	-	-
	24-Biyoloji A.B.D.	-	-
	25-Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri A.B.D.	-	-
3.Ortaöğretim Sosyal Alanlar Eğitimi Bölümü	31-Tarih A.B.D.	3	3,2
	32-Coğrafya A.B.D.	18	19,4
	33-Felsefe Grubu A.B.D.	-	-
	34-Türk Dili ve Edebiyatı A.B.D.	-	-
Toplam		93	100

Tablo 8'de verilen Anadolu Öğretmen Lisesi'nden mezun olan öğretmen adaylarının, Eğitim fakültesi'nde öğrenim görmekte oldukları bölümlerin ağırlıkları incelendiğinde, araştırmaya katılan öğrencilerin %32,3 oranıyla en fazla İlköğretim bölümü Sınıf Öğretmenliği'nde öğrenim görenlerden oluştuğu görülmektedir.

3. Öğretmen Adaylarının, Öğretmen Olmaya Karar Vermelerinde “Anadolu Öğretmen Lisesi’nde Okudukları Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri” nin Etkisi

Öğretmen adaylarının, öğretmen olmaya karar vermelerinde “Anadolu Öğretmen Lisesi’nde Okudukları Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri” nin etkisi olup olmadığına ilişkin görüşlerinin dağılımları şekil 3’te verilmiştir.

Şekil 3. Öğretmen Adaylarının, Öğretmen Olmaya Karar Vermelerinde “Anadolu Öğretmen Lisesi’nde Okudukları Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri” nin Etkisi

Şekil 3’te görüldüğü gibi, öğretmen adayları Öğretmenlik Meslek Bilgisi derslerinin, öğretmen olmaya karar vermelerindeki etkisinin olduğuna dair görüşlerinin ağırlığı %76,3, etkisinin olmadığına dair görüşlerinin ağırlığı ise %23,7’dir.

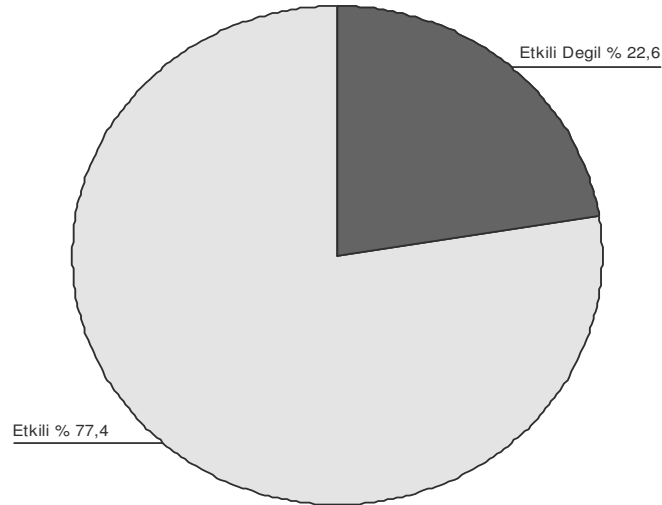
Tablo 9. Öğretmen Adaylarının, Öğretmen Olmaya Karar Vermelerinde “Anadolu Öğretmen Lisesi’nde Okudukları Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri” nin Etkisi

Karara etki	f	%
Evet	71	76,3
Hayır	22	23,7
Toplam	93	100

Tablo 9’da görüldüğü gibi öğretmen araştırmaya katılan öğretmen adaylarının 71’i (% 76,3) bu soruya “evet”, 22’si (%23,7) “hayır” cevabını vermişlerdir. Buna göre, Anadolu Öğretmen Lisesi’nde okutulan öğretmenlik meslek bilgisi derslerinin, mezun olan öğrencilerinin büyük çoğunluğunu öğretmenlik mesleğine yönlendirdiği görülmektedir. Bu sonuç, araştırmaya büyük ölçüde katkı sağlamaktadır. Anadolu Öğretmen Lisesi’nin asıl amacı öğrencileri öğretmenlik mesleğine yöneltmek olduğunu düşündüğümüzde, bu soruya verilen cevaplara göre bu liselerin kuruluş amaçlarına hizmet ettiği görülmektedir. Öğretmenlik meslek bilgisi derslerinin, öğrencilere öğretmen olma yolunda karar değişikliklerinde etkili ve mesleğe hazırlayıcı nitelikte olduğu söylenebilir (İsmailoğulları, 1998; Çetin, 2006).

4. Öğretmen Adaylarının “Anadolu Öğretmen Lisesi’nde Okudukları Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri” nin, Eğitim Fakültesi’nde Okudukları Öğretmenlik Meslek Bilgisi Derslerindeki Başarılarına Olumlu Etkisi Olup Olmadığına İlişkin Görüşleri

Öğretmen adaylarının “Anadolu Öğretmen Lisesi’nde Okudukları Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri” nin, Eğitim Fakültesi’nde okudukları öğretmenlik meslek bilgisi derslerindeki başarılarına olumlu etkisi olup olmadığına ilişkin görüşlerinin ağırlıkları şekil 4’te verilmiştir.

Şekil 4. Öğretmen Adaylarının “Anadolu Öğretmen Lisesi’nde Okudukları Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri” nin, Eğitim Fakültesi’nde Okudukları Öğretmenlik Meslek Bilgisi Derslerindeki Başarılarına Etkisi

Şekil 4'te görüldüğü gibi, Öğretmen adaylarının %77,4'ü bu derslerin Eğitim Fakültesi'nde okudukları öğretmenlik meslek bilgisi derslerindeki başarılarına olumlu etkisi olduğu konusunda hem fikirdirler.

Öğretmen adaylarının “Anadolu Öğretmen Lisesi'nde Okudukları Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri” nin, Eğitim Fakültesi'nde okudukları öğretmenlik meslek bilgisi derslerindeki başarılarına olumlu etkisi olup olmadığına ilişkin görüşlerinin dağılımı tablo10'da sunulmuştur.

Tablo 10. Öğretmen Adaylarının “Anadolu Öğretmen Lisesi'nde Okudukları Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri” nin, Eğitim Fakültesi'nde Okudukları Öğretmenlik Meslek Bilgisi Derslerindeki Başarılarına Etkisi

Başarıya etki	F	%
Evet	72	77,4
Hayır	21	22,6
Toplam	93	100

Tablo 10'da görüldüğü gibi, öğretmen adaylarının 72'si (%77,24) “Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okudukları öğretmenlik meslek bilgisi dersleri” nin, Eğitim Fakültesi'nde okudukları öğretmenlik meslek bilgisi derslerindeki başarılarına olumlu etkisi olduğunu düşünürken, 21'i (%22,6) başarılarına olumlu etkisi olmadığını düşünmektedirler. Öğretmen adaylarının çoğunluğu, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okudukları derslerden fayda gördüklerini belirtmişlerdir. Bu dersler öğretmen adaylarına göre, Eğitim Fakültesi'nde okutulmakta olan öğretmenlik meslek bilgisi derslerine zemin oluşturmakta ve öğrenmelerini kolaylaştırmaktadır.

Öğrencilerin ankette yer alan açık uçlu sorulara verdikleri cevaplara göre; Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okudukları bu dersler, Eğitim Fakültesi'nde okumakta oldukları derslerle büyük ölçüde ilişkili olduğundan öğretmen adaylarına karşılaştıkları kavramlar, içerik, öğrenme ve öğretme durumları v.b. tanıdık gelmekte, bu yüzden Eğitim Fakültesi'nde zorluk çekmemektedirler. Bu da öğretmen adaylarının başarılarına olumlu katkı sağlamaktadır. Öğretmen adaylarının çok az bir kısmı bu derslerin başarılarına olumlu katkısı olmadığını belirtirken, buna sebep olarak daha çok dış etmenleri göstermişlerdir. Öğretmenlik meslek bilgisi derslerine giren öğretmenlerin eksiklikleri ve mesleki

yetersizliklerinin, branş dışı öğretmenlerin derslerine girmesinin bu sebeplerin başında geldiğini belirtmişlerdir.

Anketin ikinci bölümünden elde edilen bulgular ve yorumlarına aşağıda yer verilmiştir.

Bu bölümde öğretmen adaylarından, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okumuş oldukları öğretmenlik meslek bilgisi dersleri ile Eğitim Fakültesi'nde okumakta oldukları öğretmenlik meslek bilgisi derslerinden birbirleriyle ne derece ilişkili olduklarını ortaya koymaları istenmiştir.

Öğretmen adaylarının görüşleri, Anadolu Öğretmen Liseleri'nde okutulmakta olan öğretmenlik meslek bilgisi derslerinin Eğitim Fakülteleri'nde okutulmakta olan öğretmenlik meslek bilgisi derslerine temel teşkil edip etmediği ve bu liselerin kuruluş amaçlarına gerçekten hizmet edip edemediği konularına ışık tutması açısından büyük önem taşımaktadır. Öğretmen adaylarının bu bölümdeki görüşleri araştırmaya önemli derecede ışık tutacaktır.

Bu bölümde Anadolu Öğretmen Lisesi'nde (Eğitim Bilimlerine Giriş, Eğitim Psikolojisi, Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme, Öğretim İlke ve Yöntemleri, Grupla Çalışma Teknikleri) ve Eğitim Fakültesi'nde okutulan (Öğretmenlik Mesleğine Giriş, Gelişim ve Öğrenme, Öğretimde Planlama ve Değerlendirme, Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme, Özel Öğretim Yöntemleri) öğretmenlik meslek bilgisi derslerinden sadece birbiriyle ilişkili olabileceği düşünülen dersler ele alınıp incelenmiştir.

Öğretmen adaylarından, görüşlerini sayısallaştırabilmeleri için **4 (çok fazla ilişkili), 3 (ilişkili), 2 (çok az ilişkili) ve 1 (ilişkisiz)** rakamlarını kullanmaları istenmiştir.

ANADOLU ÖĞRETMEN LİSESİ'NDE VE EĞİTİM FAKÜLTESİ'NDE OKUTULAN ÖĞRETMENLİK MESLEK BİLGİSİ DERSLERİ'NİN İLİŞKİLİLİK DERECEŚİNİN ARAŐTIRILMASI

1. Öğretmen Adaylarının Görüşlerine Göre, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde Okutulan Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri'nin Eğitim Fakültesi'nde Okutulan Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri ile İlişkililik Derecesi

Öğretmen adaylarının görüşlerini belirlemeye yönelik olarak uygulanan anket çalışması ile Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri'nin Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri'ne ne derecede temel oluşturduğunu ortaya koymak amaçlanmaktadır.

Araştırmanın sonucunda elde edilen bulguların, Anadolu Öğretmen Liseleri'nin temel işlevlerini yerine getirip getiremediği, öğrencilerin mesleklerine bilinçli olarak yönlendirilip yönlendirilmediği konusunda genel görünümü sunması açısından, öğrenim hayatlarını bu liselerde sürdürmeyi düşünen öğrencilere de ışık tutacağı düşünülmektedir.

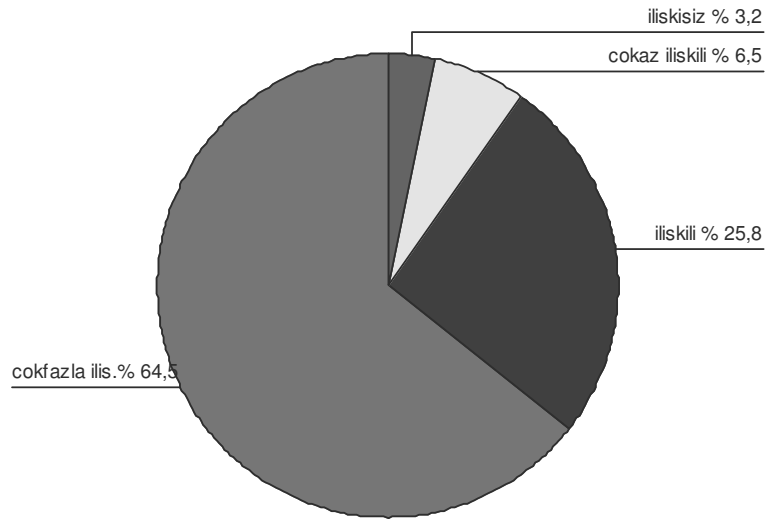
Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan öğretmenlik meslek bilgisi derslerinin Eğitim Fakültesi'nde okutulan öğretmenlik meslek bilgisi dersleri ile olan ilişkililik derecesi saptanmış ve öğretmen adaylarının görüşleri arasında farklı dağılımlar oluşmuştur. Bu dağılımları incelemek gerekirse;

A. Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Eğitim Bilimlerine Giriş Dersi'nin Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretmenlik Meslek Bilgisi dersleri ile ilişkililik derecesi

Eğitim Bilimlerine Giriş Dersi'nin Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretmenlik Meslek Bilgisi dersleri ile olan ilişkililik derecesini saptamak için, Eğitim Fakültesi'nde okuyan Anadolu Öğretmen Lisesi mezunu olan öğretmen adaylarının görüşleri her ders için ayrı ayrı ele alınıp yorumlanmıştır.

A.1. Öğretmen adaylarının görüşlerine göre, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Eğitim Bilimlerine Giriş Dersi'nin Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretmenlik Mesleğine Giriş Dersi ile ilişkililik derecesi

Öğretmen adaylarının görüşlerine göre, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Eğitim Bilimlerine Giriş Dersi'nin, Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretmenlik Mesleğine Giriş Dersi ile olan ilişkililik derecesi şekil A.1'de verilmiştir.

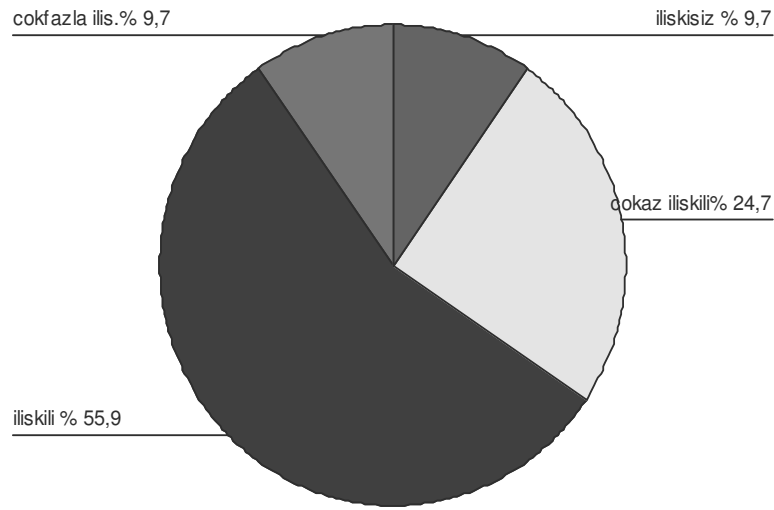
Şekil A.1. Eğitim Bilimlerine Giriş Dersi'nin Öğretmenlik Mesleğine Giriş Dersi ile İlişkililik Derecesi

Şekil A.1'de görüldüğü gibi, öğretmen adaylarının %3,2'si Eğitim Bilimlerine Giriş Dersi'nin Öğretmenlik Mesleğine Giriş dersi ile ilişkisiz olduğunu, %6,5'i çok az ilişkili olduğunu, %25,8'i ilişkili olduğunu, %64,5'i ise çok fazla ilişkili olduğunu belirtmişlerdir.

Her iki eğitim kurumunda ders içerikleri göz önüne alındığında, eğitimin temelleri, Türk eğitim sistemi, eğitimle ilgili temel kavramlar ve eğitimin diğer bilimlerle ilişkisi gibi açılardan örtüştüğü görülmektedir.

A.2. Öğretmen adaylarının görüşlerine göre, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Eğitim Bilimlerine Giriş Dersi'nin Eğitim Fakültesi'nde okutulan Gelişim ve Öğrenme Dersi ile ilişkililik derecesi

Öğretmen adaylarının görüşlerine göre, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Eğitim Bilimlerine Giriş Dersi'nin, Eğitim Fakültesi'nde okutulan Gelişim ve Öğrenme Dersi ile olan ilişkililik derecesi şekil A.2'de verilmiştir.

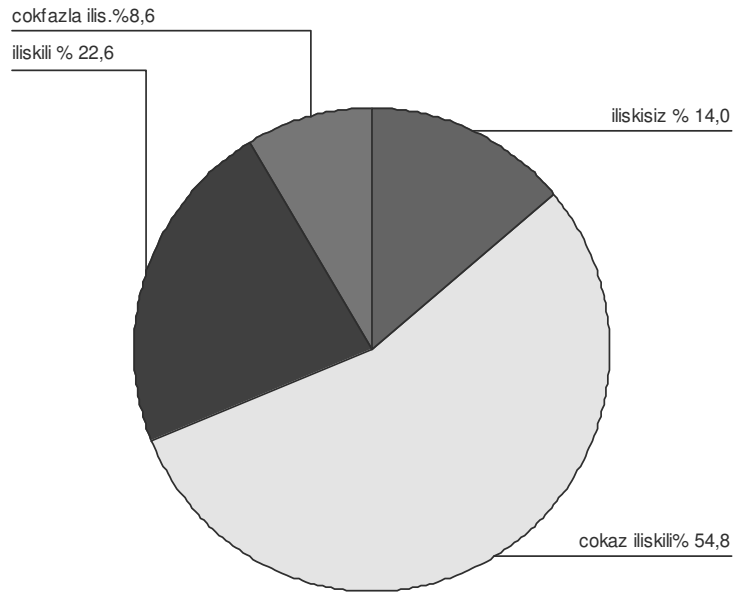

Şekil A.2. Eğitim Bilimlerine Giriş Dersi'nin Gelişim ve Öğrenme Dersi ile İlişkililik Derecesi

Şekil A.2'de görüldüğü gibi, öğretmen adaylarının %9,7'si Eğitim Bilimlerine Giriş Dersi'nin Gelişim ve Öğrenme dersi ile ilişkisiz olduğunu, %24,7'si çok az ilişkili olduğunu, %55,9'u ilişkili olduğunu, %9,7'si ise çok fazla ilişkili olduğunu belirtmişlerdir.

A.3. Öğretmen adaylarının görüşlerine göre, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Eğitim Bilimlerine Giriş Dersi'nin Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretimde Planlama ve Değerlendirme Dersi ile ilişkililik derecesi

Öğretmen adaylarının görüşlerine göre, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Eğitim Bilimlerine Giriş Dersi'nin, Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretimde Planlama ve Değerlendirme Dersi ile olan ilişkililik derecesi şekil A.3'de verilmiştir.

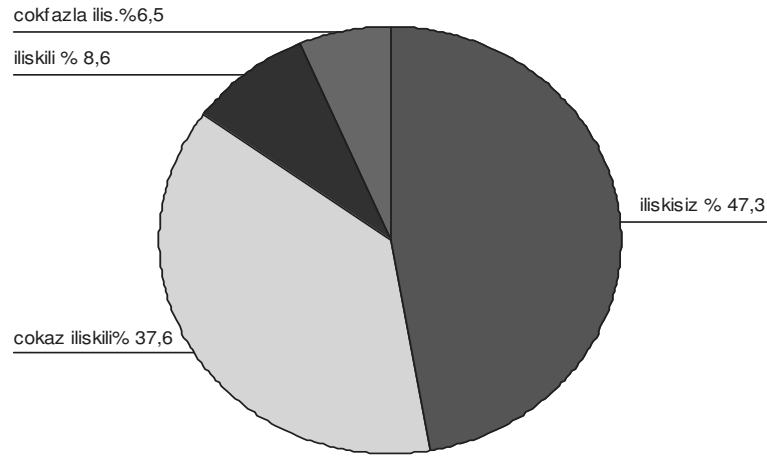

Şekil A.3. Eğitim Bilimlerine Giriş Dersi'nin Öğretimde Planlama ve Değerlendirme Dersi ile İlişkililik Derecesi

Şekil A.3'te görüldüğü gibi, öğretmen adaylarının %14'ü Eğitim Bilimlerine Giriş Dersi'nin Öğretimde Planlama ve Değerlendirme Dersi ile ilişkisiz olduğunu, %54,8'i çok az ilişkili olduğunu, %22,6'sı ilişkili olduğunu, %8,6'sı ise çok fazla ilişkili olduğunu belirtmişlerdir.

A.4. Öğretmen adaylarının görüşlerine göre, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Eğitim Bilimlerine Giriş Dersi'nin Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme Dersi ile ilişkililik derecesi

Öğretmen adaylarının görüşlerine göre, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Eğitim Bilimlerine Giriş Dersi'nin, Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme Dersi ile olan ilişkililik derecesi şekil A.4'te verilmiştir.

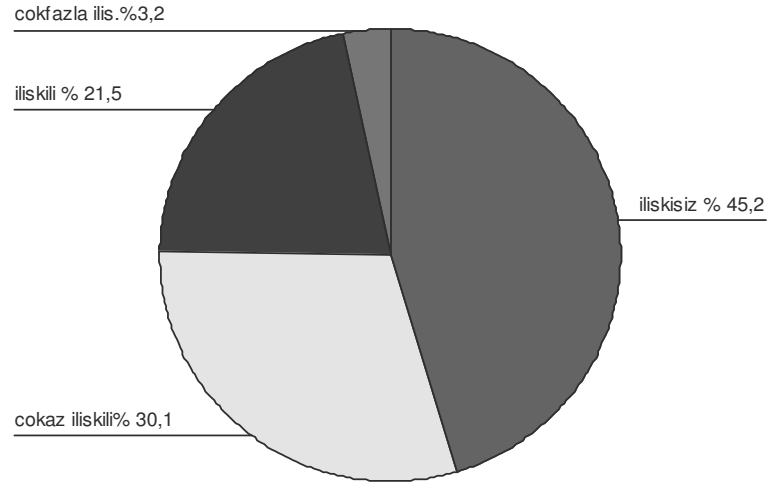

Şekil A.4. Eğitim Bilimlerine Giriş Dersi'nin Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme Dersi ile İlişkililik Derecesi

Şekil A.4'te görüldüğü gibi, öğretmen adaylarının %47,3'ü Eğitim Bilimlerine Giriş Dersi'nin Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme dersi ile ilişkisiz olduğunu, %37,6'sı çok az ilişkili olduğunu, %8,6'sı ilişkili olduğunu, %6,5'i ise çok fazla ilişkili olduğunu belirtmişlerdir.

A.5. Öğretmen adaylarının görüşlerine göre, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Eğitim Bilimlerine Giriş Dersi'nin Eğitim Fakültesi'nde okutulan Özel Öğretim Yöntemleri Dersi ile ilişkililik derecesi

Öğretmen adaylarının görüşlerine göre, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Eğitim Bilimlerine Giriş Dersinin, Eğitim Fakültesi'nde okutulan Özel Öğretim Yöntemleri Dersi ile olan ilişkililik derecesi şekil A.5'de gösterilmiştir.

Şekil A.5. Eğitim Bilimlerine Giriş Dersi'nin Eğitim Fakültesi'nde okutulan Özel Öğretim Yöntemleri Dersi ile İlişkililik Derecesi

Şekil A.5'te görüldüğü gibi, öğretmen adaylarının %45,2'si Eğitim Bilimlerine Giriş Dersi'nin Özel Öğretim Yöntemleri Dersi ile ilişkisiz olduğunu, %30,1'i çok az ilişkili olduğunu, %21,5'i ilişkili olduğunu, %3,2'si ise çok fazla ilişkili olduğunu belirtmişlerdir.

Öğretmen adaylarının konuya ilişkin görüşlerinin dağılımları bu şekiller üzerinde incelendiğinde tablo 11'de yer alan bir görünüm ortaya çıkmaktadır. Tablo 11 incelendiğinde dersler arasındaki ilişkililik derecesi daha iyi anlaşılacaktır.

Tablo 11. Öğretmen Adaylarının Görüşlerine Göre, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde Okutulan Eğitim Bilimlerine Giriş Dersi'nin Eğitim Fakültesi'nde Okutulan Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri ile İlişkililik Derecesi

Verileri Yorumlamada Kullanılan Sayısal Dönüşümler

boş cevap	0
ilişkisiz	1
çok az ilişkili	2
ilişkili	3
çok fazla ilişkili	4

ilişkisiz	1,00-1,74
çok az ilişkili	1,75-2,49
ilişkili	2,50-3,24
çok fazla ilişkili	3,25-4,00

EĞİTİM BİLİMLERİNE GİRİŞ DERSİ				
	İlişkililik derecesi	f	%	Ortalama
Öğretmenlik Mesleğine Giriş	4	60	64,5	3,51 (çok fazla ilişkili)
	3	24	25,8	
	2	6	6,5	
	1	3	3,2	
Gelişim ve Öğrenme	4	9	9,7	2,65 (ilişkili)
	3	52	55,9	
	2	23	24,7	
	1	9	9,7	
Öğretimde Planlama ve Değerlendirme	4	8	8,6	2,25 (çok az ilişkili)
	3	21	22,6	
	2	51	54,8	
	1	13	14,0	
Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme	4	6	6,5	1,74 (ilişkisiz)
	3	8	8,6	
	2	35	37,6	
	1	44	47,3	
Özel Öğretim Yöntemleri	4	3	3,2	1,82 (çok az ilişkili)
	3	20	21,5	
	2	28	30,1	
	1	42	45,2	

Öğretmen adaylarının görüşleri doğrultusunda hazırlanan tablo 11, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Eğitim Bilimlerine Giriş dersi ile Eğitim Fakültesi'nde okutulan öğretmenlik meslek bilgisi derslerinin birbirleriyle olan ilişkisi hakkında bilgi vermektedir.

Tablo 11 incelendiğinde, öğretmen adaylarının görüşlerine göre Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Eğitim Bilimlerine Giriş Dersi 3,51 ortalama ile en fazla Öğretmenlik Mesleğine Giriş Dersi ile ilişkili iken, 1,74 ortalama ile Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme Dersi ile çok az ilişkili olduğu sonucuna varılmaktadır.

Eğitim Bilimlerine Giriş Dersi ile Öğretmenlik Mesleğine Giriş Dersinin ilişkisine kendi içinde bakıldığında öğretmen adaylarının % 64,5'u derslerin birbirleriyle çok fazla ilişkili olduğunu, % 3,2'si ise ilişkisiz olduğunu belirtmişlerdir.

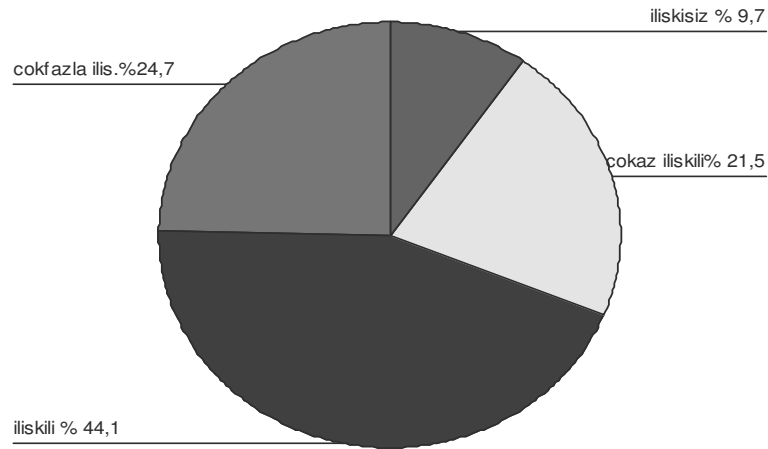
Ders içerikleri incelendiğinde, eğitimin temelleri, Türk eğitim sistemi, eğitimle ilgili temel kavramlar ve eğitimin diğer bilimlerle ilişkisi gibi açılardan derslerin birbiriyle ilişkili olmasının bu sonuçları desteklediği görülmektedir.

B. Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Eğitim Psikolojisi Dersi'nin Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretmenlik Meslek Bilgisi dersleri ile olan ilişkililik derecesi

Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Eğitim Psikolojisi Dersi'nin Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretmenlik Meslek Bilgisi dersleri ile olan ilişkililik derecesi öğretmen adaylarının görüşlerine göre, her ders için ayrı ayrı ele alınarak incelenmiştir.

B.1. Öğretmen adaylarının görüşlerine göre, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Eğitim Psikolojisi Dersi'nin Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretmenlik Mesleğine Giriş Dersi ile ilişkililik derecesi

Öğretmen adaylarının görüşlerine göre, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Eğitim Psikolojisi Dersi'nin, Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretmenlik Mesleğine Giriş Dersi ile olan ilişkililik derecesi şekil B.1'de gösterilmiştir.

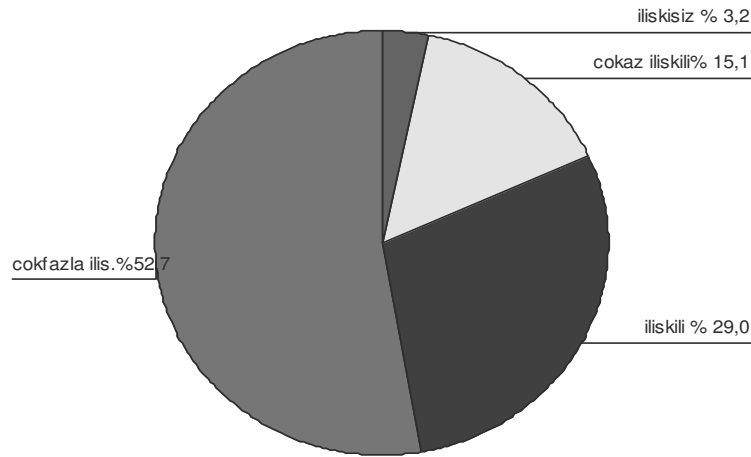

Şekil B.1. Eğitim Psikolojisi Dersi'nin Öğretmenlik Mesleğine Giriş Dersi ile İlişkililik Derecesi

Şekil B.1'de görüldüğü gibi, öğretmen adaylarının %9,7'si Eğitim Psikolojisi Dersi'nin Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretmenlik Mesleğine Giriş Dersi ile ilişkisiz olduğunu, %21,5'i çok az ilişkili olduğunu, %44,1'i ilişkili olduğunu, %24,7'si ise çok fazla ilişkili olduğunu belirtmişlerdir.

B.2. Öğretmen adaylarının görüşlerine göre, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Eğitim Psikolojisi Dersi'nin Eğitim Fakültesi'nde okutulan Gelişim ve Öğrenme Dersi ile ilişkililik derecesi

Öğretmen adaylarının görüşlerine göre, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Eğitim Psikolojisi Dersi'nin, Eğitim Fakültesi'nde okutulan Gelişim ve Öğrenme Dersi ile olan ilişkililik derecesi şekil B.2'de gösterilmiştir.

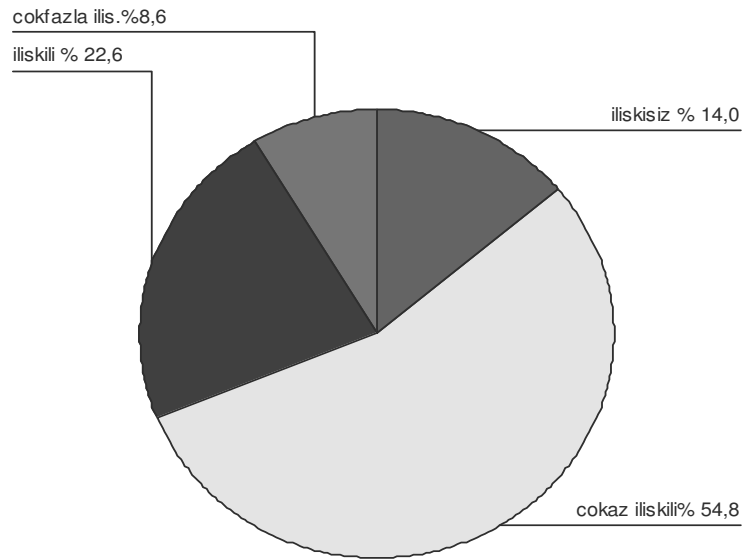

Şekil B.2. Eğitim Psikolojisi Dersi'nin Gelişim ve Öğrenme Dersi ile İlişkililik Derecesi

Şekil B.2'de görüldüğü gibi, öğretmen adaylarının %3,2'si Eğitim Psikolojisi dersinin Eğitim Fakültesi'nde okutulan Gelişim ve Öğrenme dersi ile ilişkisiz olduğunu, %15,1'i çok az ilişkili olduğunu, %29'u ilişkili olduğunu, %52,7'si ise çok fazla ilişkili olduğunu belirtmişlerdir. Ders içerikleri incelendiğinde, insan gelişimi ve nitelikleri, öğrenme süreçleri gibi açılardan derslerin birbiriyle tutarlı olduğu görülmektedir.

B.3. Öğretmen adaylarının görüşlerine göre, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Eğitim Psikolojisi Dersi'nin Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretimde Planlama ve Değerlendirme Dersi ile ilişkililik derecesi

Öğretmen adaylarının görüşlerine göre, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Eğitim Psikolojisi Dersi'nin, Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretimde Planlama ve Değerlendirme Dersi ile olan ilişkililik derecesi şekil B.3'te gösterilmiştir.

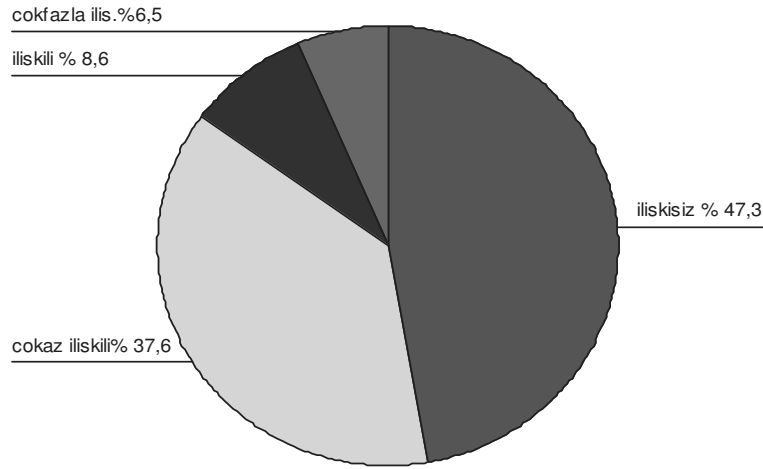

Şekil B.3. Eğitim Psikolojisi Dersi'nin Öğretimde Planlama ve Değerlendirme Dersi ile İlişkililik Derecesi

Şekil B.3'te görüldüğü gibi, öğretmen adaylarının %14'ü Eğitim Psikolojisi Dersi'nin Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretimde Planlama ve Değerlendirme Dersi ile ilişkisiz olduğunu, %54,8'i çok az ilişkili olduğunu, %22,6'sı ilişkili olduğunu, %8,6'sı ise çok fazla ilişkili olduğunu belirtmişlerdir.

B.4. Öğretmen adaylarının görüşlerine göre, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Eğitim Psikolojisi Dersi'nin Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme Dersi ile ilişkililik derecesi

Öğretmen adaylarının görüşlerine göre, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Eğitim Psikolojisi Dersi'nin, Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme Dersi ile olan ilişkililik derecesi şekil B.4'te gösterilmiştir.

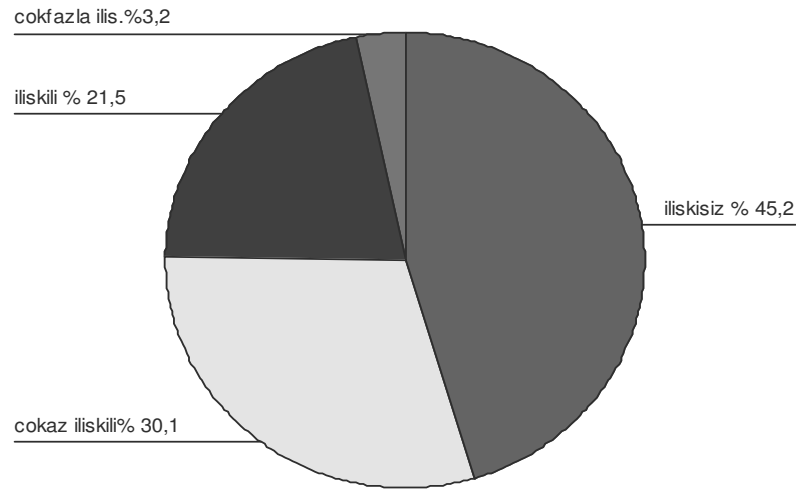

Şekil B.4. Eğitim Psikolojisi Dersi'nin Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme Dersi ile İlişkililik Derecesi

Şekil B.4'te görüldüğü gibi, öğretmen adaylarının %47,3'ü Eğitim Psikolojisi Dersi'nin Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme Dersi ile ilişkisiz olduğunu, %37,6'sı çok az ilişkili olduğunu, %8,6'sı ilişkili olduğunu, %6,5'i ise çok fazla ilişkili olduğunu belirtmişlerdir.

B.5. Öğretmen adaylarının görüşlerine göre, Anadolu Öğretmen Lisesi’nde okutulan Eğitim Psikolojisi Dersi’nin Eğitim Fakültesi’nde okutulan Özel Öğretim Yöntemleri Dersi ile ilişkililik derecesi

Öğretmen adaylarının görüşlerine göre, Anadolu Öğretmen Lisesi’nde okutulan Eğitim Psikolojisi Dersi’nin, Eğitim Fakültesi’nde okutulan Özel Öğretim Yöntemleri dersi ile olan ilişkililik derecesi şekil B.5’te gösterilmiştir.

Şekil B.5. Eğitim Psikolojisi Dersi’nin Özel Öğretim Yöntemleri Dersi ile ilişkililik derecesi

Şekil B.5’te görüldüğü gibi, öğretmen adaylarının %45,2’si Eğitim Psikolojisi Dersi’nin Eğitim Fakültesi’nde okutulan Özel Öğretim Yöntemleri Dersi ile ilişkisiz olduğunu, %30,1’i çok az ilişkili olduğunu, %21,5’i ilişkili olduğunu, %3,2’si ise çok fazla ilişkili olduğunu belirtmişlerdir.

Öğretmen adaylarının görüşlerine göre, Anadolu Öğretmen Lisesi’nde okutulan Eğitim Psikolojisi Dersi’nin, Eğitim Fakültesi’nde okutulan Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri’ne ne derece temel oluşturduğunu gösteren bulgular tablo 12’de sunulmuştur.

Tablo 12. Öğretmen Adaylarının Görüşlerine Göre, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde Okutulan Eğitim Psikolojisi Dersi'nin Eğitim Fakültesi'nde Okutulan Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri ile İlişkililik Derecesi

EĞİTİM PSİKOLOJİSİ DERSİ				
	İlişkililik derecesi	f	%	Ortalama
Öğretmenlik Mesleğine Giriş	4	23	24,7	2,83 (<i>ilişkili</i>)
	3	41	44,1	
	2	20	21,5	
	1	9	9,7	
Gelişim ve Öğrenme	4	49	52,7	3,31 (<i>çok fazla ilişkili</i>)
	3	27	29,0	
	2	14	15,1	
	1	3	3,2	
Öğretimde Planlama ve Değerlendirme	4	7	7,5	2,12 (<i>çok az ilişkili</i>)
	3	21	22,6	
	2	42	45,2	
	1	23	24,7	
Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme	4	2	2,2	1,65 (<i>ilişkisiz</i>)
	3	12	12,9	
	2	31	33,3	
	1	48	51,6	
Özel Öğretim Yöntemleri	4	9	9,7	2,18 (<i>çok az ilişkili</i>)
	3	22	23,7	
	2	39	41,9	
	1	23	24,7	

Öğretmen adaylarının görüşlerinin sunulduğu tablo 12, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Eğitim Psikolojisi dersi ile Eğitim Fakültesi'nde okutulan öğretmenlik meslek bilgisi derslerinin birbirleriyle olan ilişkisi hakkında bilgi vermektedir.

Tablo 12 incelendiğinde, öğretmen adaylarının görüşlerine göre Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Eğitim Psikolojisi dersi 3,31 ortalama ile en fazla Gelişim ve Öğrenme dersi ile ilişkili iken, 1,65 ortalama ile Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme dersi ile çok az ilişkili olduğu sonucuna varılmaktadır. Eğitim Psikolojisi dersi ile Gelişim ve Öğrenme dersinin ilişkisine kendi içinde bakıldığında öğretmen adaylarının

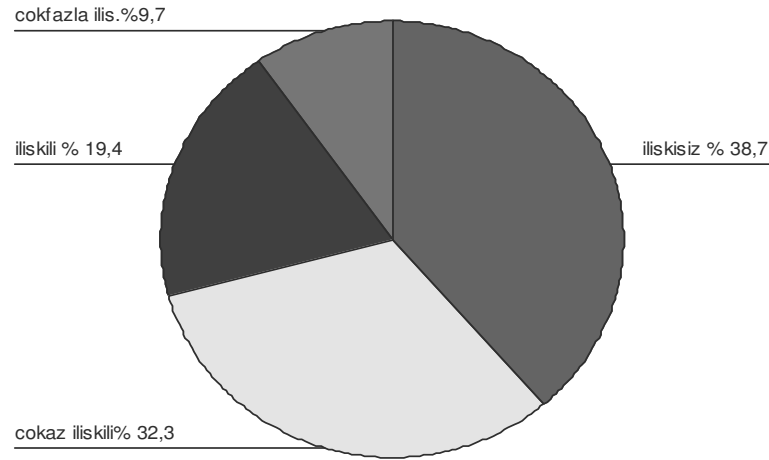
% 52,7'si bu derslerin birbirleriyle çok fazla ilişkili olduğunu, % 3,2'si ise ilişkisiz olduğunu belirtmişlerdir.

C. Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Dersi'nin Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretmenlik Meslek Bilgisi dersleri ile ilişkililik derecesi

Elde edilen bulgular, öğretmen adaylarının görüşlerine göre Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Dersi'nin, Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretmenlik Meslek Bilgisi dersleri ile olan ilişkililik derecesi hakkında bilgi vermektedir.

C.1. Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Dersi'nin Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretmenlik Mesleğine Giriş dersi ile ilişkililik derecesi

Öğretmen adaylarının görüşlerine göre, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Dersi'nin, Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretmenlik Mesleğine Giriş Dersi ile olan ilişkililik derecesi şekil C.1 'de gösterilmiştir.

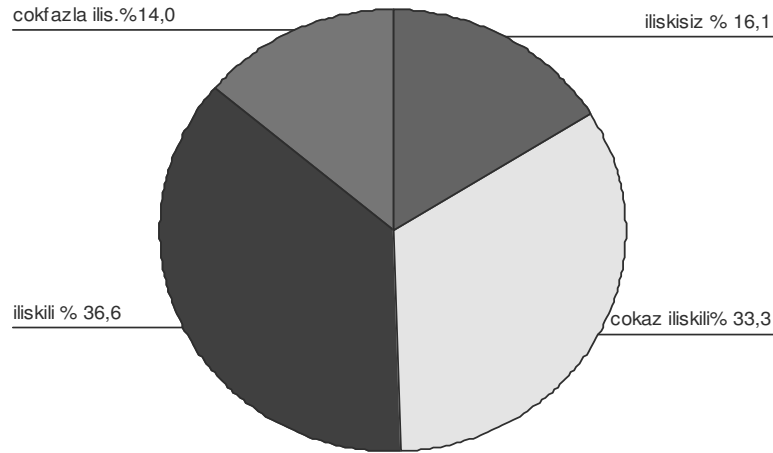

Şekil C.1. Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Dersi'nin Öğretmenlik Mesleğine Giriş Dersi ile İlişkililik Derecesi

Şekil C.1’de görüldüğü gibi, öğretmen adaylarının %38,7’si Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Dersi’nin Eğitim Fakültesi’nde okutulan Öğretmenlik Mesleğine Giriş Dersi ile ilişkisiz olduğunu, %32,3’ü çok az ilişkili olduğunu, %19,4’ü ilişkili olduğunu, %9,7’si ise çok fazla ilişkili olduğunu belirtmişlerdir.

C.2. Öğretmen adaylarının görüşlerine göre, Anadolu Öğretmen Lisesi’nde okutulan Eğitimde Ölçme Değerlendirme Dersi’nin Eğitim Fakültesi’nde okutulan Gelişim ve Öğrenme Dersi ile ilişkililik derecesi

Öğretmen adaylarının görüşlerine göre, Anadolu Öğretmen Lisesi’nde okutulan Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Dersi’nin, Eğitim Fakültesi’nde okutulan Gelişim ve Öğrenme Dersi ile olan ilişkililik derecesi şekil C.2’de gösterilmiştir.

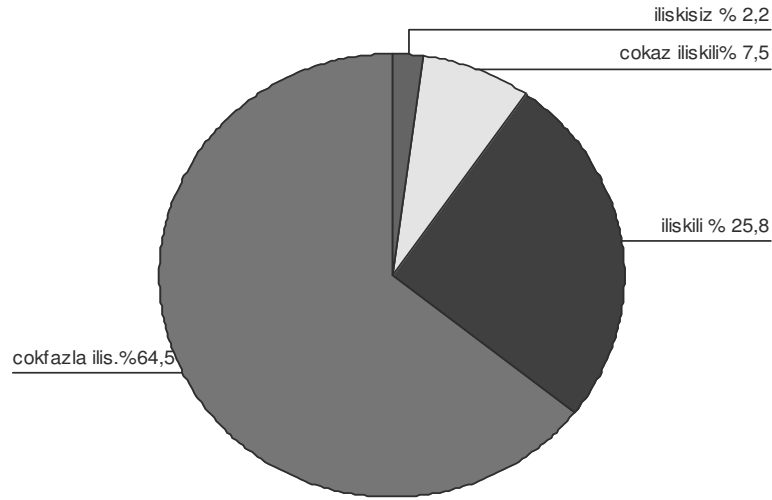

Şekil C.2. Eğitimde Ölçme Değerlendirme Dersi’nin Gelişim ve Öğrenme Dersi ile İlişkililik Derecesi

Şekil C.2’de görüldüğü gibi, öğretmen adaylarının %16,1’i Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Dersi’nin Eğitim Fakültesi’nde okutulan Gelişim ve Öğrenme Dersi ile ilişkisiz olduğunu, %33,3’ü çok az ilişkili olduğunu, %36,6’sı ilişkili olduğunu, %14’ü ise çok fazla ilişkili olduğunu belirtmişlerdir.

C.3. Öğretmen adaylarının görüşlerine göre, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Eğitimde Ölçme Değerlendirme Dersi'nin Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretimde Planlama ve Değerlendirme Dersi ile ilişkililik derecesi

Öğretmen adaylarının görüşlerine göre, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Dersi'nin, Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretimde Planlama ve Değerlendirme Dersi ile olan ilişkililik derecesi şekil C.3'de gösterilmiştir.

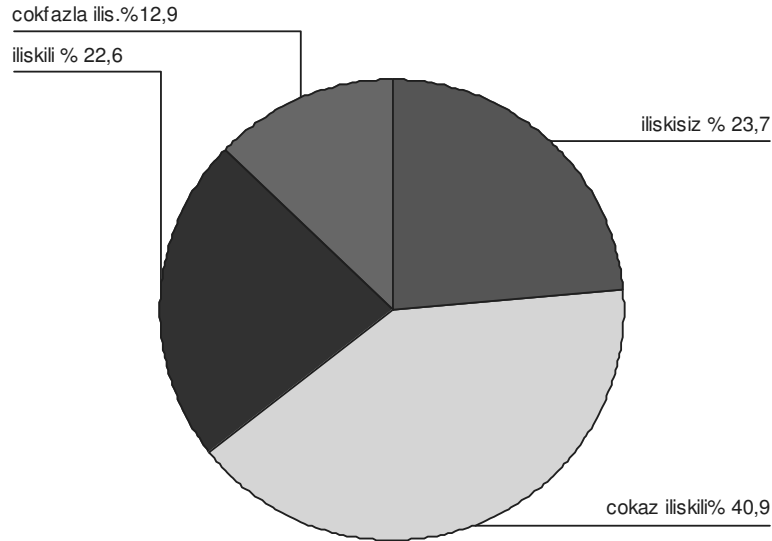

Şekil C.3. Eğitimde Ölçme Değerlendirme Dersi'nin Öğretimde Planlama ve Değerlendirme Dersi ile İlişkililik Derecesi

Şekil C.3'te görüldüğü gibi, öğretmen adaylarının %2,2'si Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme dersinin Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretimde Planlama ve Değerlendirme dersi ile ilişkisiz olduğunu, %7,5'i çok az ilişkili olduğunu, %25,8'i ilişkili olduğunu, %64,5'i ise çok fazla ilişkili olduğunu belirtmişlerdir. Ders içerikleri incelendiğinde, ölçme ve değerlendirme, değerlendirme yaklaşımları, ölçme araçları v.b. konular yönünden birbiriyle örtüştüğü görülmektedir.

C.4. Öğretmen adaylarının görüşlerine göre, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Dersi'nin Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme Dersi ile olan ilişkililik derecesi

Öğretmen adaylarının görüşlerine göre, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Dersi'nin, Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme Dersi ile olan ilişkililik derecesi şekil C.4'te gösterilmiştir.

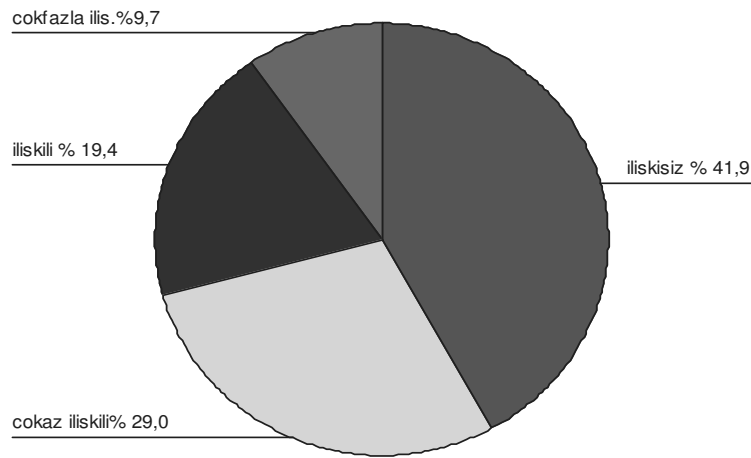

Şekil C.4. Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Dersi'nin Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme Dersi ile Olan İlişkililik Derecesi

Şekil C.4'te görüldüğü gibi, öğretmen adaylarının %23,7'si Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Dersi'nin Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme Dersi ile ilişkisiz olduğunu, %40,9'u çok az ilişkili olduğunu, %22,6'sı ilişkili olduğunu, %12,9'u ise çok fazla ilişkili olduğunu belirtmişlerdir.

C.5. Öğretmen adaylarının görüşlerine göre, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Dersi'nin Eğitim Fakültesi'nde okutulan Özel Öğretim Yöntemleri dersi ile ilişkililik derecesi

Öğretmen adaylarının görüşlerine göre, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Dersi'nin, Eğitim Fakültesi'nde okutulan Özel Öğretim Yöntemleri Dersi ile olan ilişkililik derecesi şekil C.5'te gösterilmiştir.

Şekil C.5. Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Dersi'nin Özel Öğretim Yöntemleri Dersi ile İlişkililik Derecesi

Şekil C.5'te görüldüğü gibi, öğretmen adaylarının %41,9'u Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme dersinin Eğitim Fakültesi'nde okutulan Özel Öğretim Yöntemleri dersi ile ilişkisiz olduğunu, %29'u çok az ilişkili olduğunu, %19,4'ü ilişkili olduğunu, %9,7'si ise çok fazla ilişkili olduğunu belirtmişlerdir.

Öğretmen adaylarının Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Dersi'nin, Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri'ne ne derece temel oluşturduğuna ilişkin görüşlerine ait bulgular tablo 13'te sunulmuştur.

Tablo 13. Öğretmen Adaylarının Görüşlerine Göre, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde Okutulan Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Dersi'nin Eğitim Fakültesi'nde Okutulan Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri ile İlişkililik Derecesi

EĞİTİMDE ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME DERSİ				
	İlişkililik derecesi	f	%	Ortalama
Öğretmenlik Mesleğine Giriş	4	9	9,7	2,00 (çok az ilişkili)
	3	18	19,4	
	2	30	32,3	
	1	36	38,7	
Gelişim ve Öğrenme	4	13	14,0	2,48 (çok az ilişkili)
	3	34	36,6	
	2	31	33,3	
	1	15	16,1	
Öğretimde Planlama ve Değerlendirme	4	60	64,5	3,52 (çok fazla ilişkili)
	3	24	25,8	
	2	7	7,5	
	1	2	2,2	
Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme	4	12	12,9	2,24 (çok az ilişkili)
	3	21	22,6	
	2	38	40,9	
	1	22	23,7	
Özel Öğretim Yöntemleri	4	9	9,7	1,96 (çok az ilişkili)
	3	18	19,4	
	2	27	29,0	
	1	39	41,9	

Tablo 13 incelendiğinde, öğretmen adaylarının görüşlerine göre Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme dersi 3,52 ortalama ile en fazla Öğretimde Planlama ve Değerlendirme dersi ile ilişkili iken, 1,96 ortalama ile Özel Öğretim Yöntemleri dersi ile çok az ilişkili olduğu sonucuna varılmaktadır. Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme dersi ile Öğretimde Planlama ve Değerlendirme dersinin ilişkisine kendi içinde bakıldığında öğretmen adaylarının % 64,5'u bu derslerin birbirleriyle çok fazla ilişkili olduğunu, % 2,2'si ise ilişkisiz olduğunu belirtmişlerdir. Ders içerikleri

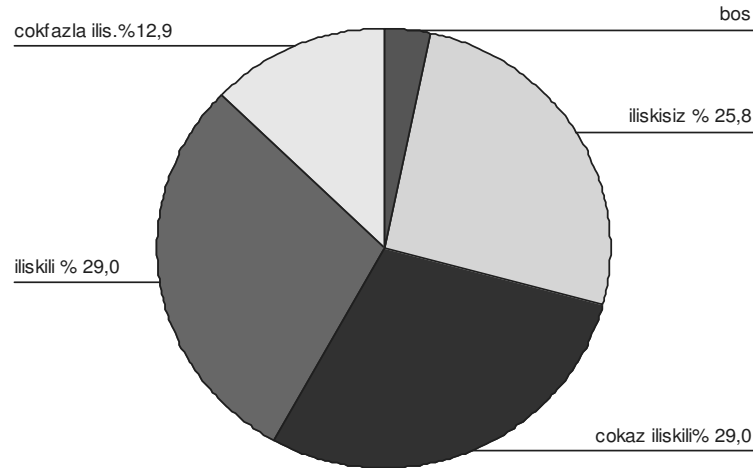
incelendiğinde, ölçme ve değerlendirme, değerlendirme yaklaşımları, ölçme araçları v.b. konular yönünden birbiriyle örtüştüğü görülmektedir.

D. Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Öğretim İlke ve Yöntemleri Dersi'nin Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretmenlik Meslek Bilgisi dersleri ile ilişkililik derecesi

Öğretmen adaylarının görüşlerine göre, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Öğretim İlke ve Yöntemleri Dersi'nin, Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretmenlik Meslek Bilgisi dersleri ile olan ilişkililik derecesi şekillerde ve tablo 9'da sunulmuştur.

D.1. Öğretmen adaylarının görüşlerine göre, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Öğretim İlke ve Yöntemleri Dersi'nin Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretmenlik Mesleğine Giriş Dersi ile ilişkililik derecesi

Öğretmen adaylarının görüşlerine göre, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Öğretim İlke ve Yöntemleri Dersi'nin, Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretmenlik Mesleğine Giriş Dersi ile olan ilişkililik derecesi şekil D.1'de gösterilmiştir.

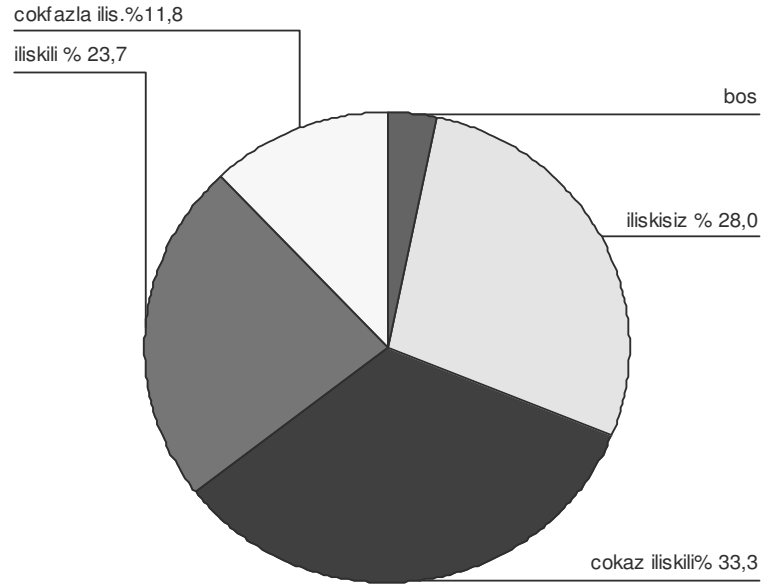

Şekil D.1. Öğretim İlke ve Yöntemleri Dersi'nin Öğretmenlik Mesleğine Giriş Dersi ile İlişkililik Derecesi

Şekil D.1’de görüldüğü gibi, öğretmen adaylarının %25,8’i Öğretim İlke ve Yöntemleri Dersi’nin Eğitim Fakültesi’nde okutulan Öğretmenlik Mesleğine Giriş Dersi ile ilişkisiz olduğunu, %29’u çok az ilişkili olduğunu, %29’u ilişkili olduğunu, %12,9’u ise çok fazla ilişkili olduğunu belirtmişlerdir.

D.2. Öğretmen adaylarının görüşlerine göre, Anadolu Öğretmen Lisesi’nde okutulan Öğretim İlke ve Yöntemleri Dersi’nin Eğitim Fakültesi’nde okutulan Gelişim ve Öğrenme Dersi ile ilişkililik derecesi

Öğretmen adaylarının görüşlerine göre, Anadolu Öğretmen Lisesi’nde okutulan Öğretim İlke ve Yöntemleri Dersi’nin, Eğitim Fakültesi’nde okutulan Gelişim ve Öğrenme Dersi ile olan ilişkililik derecesi şekil D.2’de gösterilmiştir.

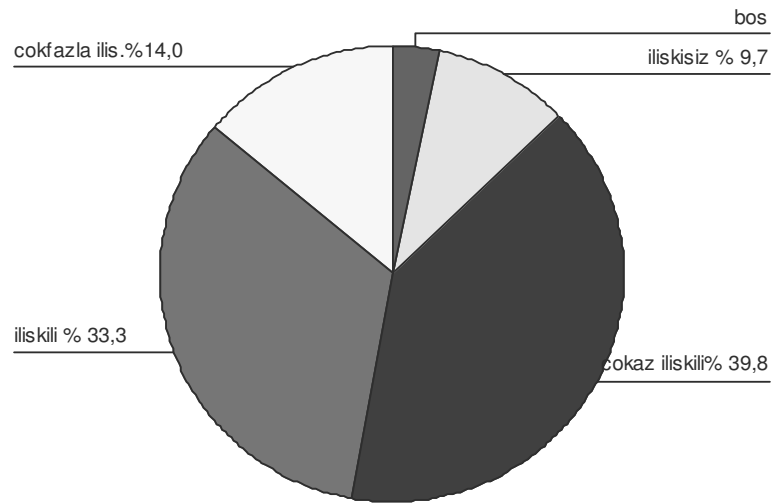

Şekil D.2. Öğretim İlke ve Yöntemleri Dersi’nin Gelişim ve Öğrenme Dersi ile İlişkililik Derecesi

Şekil D.2’de görüldüğü gibi, öğretmen adaylarının %28’i Öğretim İlke ve Yöntemleri Dersi’nin Eğitim Fakültesi’nde okutulan Gelişim ve Öğrenme Dersi ile ilişkisiz olduğunu, %33,3’ü çok az ilişkili olduğunu, %23,7’si ilişkili olduğunu, %11,8’i ise çok fazla ilişkili olduğunu belirtmişlerdir.

D.3. Öğretmen adaylarının görüşlerine göre, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Öğretim İlke ve Yöntemleri Dersi'nin Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretimde Planlama ve Değerlendirme Dersi ile ilişkililik derecesi

Öğretmen adaylarının görüşlerine göre, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Öğretim İlke ve Yöntemleri Dersi'nin, Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretimde Planlama ve Değerlendirme Dersi ile olan ilişkililik derecesi şekil D.3'te gösterilmiştir.

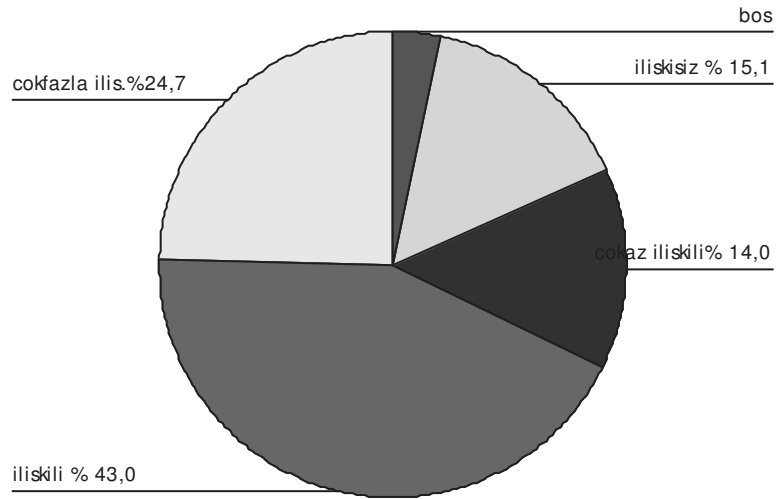

Şekil D.3. Öğretim İlke ve Yöntemleri Dersi'nin Öğretimde Planlama ve Değerlendirme Dersi ile İlişkililik Derecesi

Şekil D.3'te görüldüğü gibi, öğretmen adaylarının %9,7'si Öğretim İlke ve Yöntemleri Dersi'nin Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretimde Planlama ve Değerlendirme Dersi ile ilişkisiz olduğunu, %39,8'ü çok az ilişkili olduğunu, %33,3'ü ilişkili olduğunu, %14'ü ise çok fazla ilişkili olduğunu belirtmişlerdir.

D.4. Öğretmen adaylarının görüşlerine göre, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Öğretim İlke ve Yöntemleri Dersi'nin Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme Dersi ile ilişkililik derecesi

Öğretmen adaylarının görüşlerine göre, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Öğretim İlke ve Yöntemleri Dersi'nin, Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme Dersi ile olan ilişkililik derecesi şekil D.4'te gösterilmiştir.

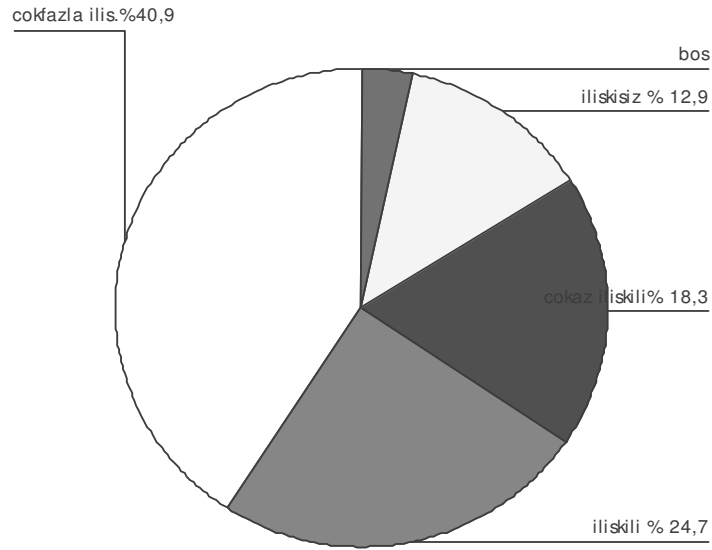

Şekil D.4. Öğretim İlke ve Yöntemleri Dersi'nin Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme Dersi ile İlişkililik Derecesi

Şekil D.4'te görüldüğü gibi, öğretmen adaylarının %15,1'i Öğretim İlke ve Yöntemleri Dersi'nin Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme Dersi ile ilişkisiz olduğunu, %14'ü çok az ilişkili olduğunu, %43'ü ilişkili olduğunu, %24,7'si ise çok fazla ilişkili olduğunu belirtmişlerdir.

D.5. Öğretmen adaylarının görüşlerine göre, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Öğretim İlke ve Yöntemleri Dersi'nin Eğitim Fakültesi'nde okutulan Özel Öğretim Yöntemleri Dersi ile ilişkililik derecesi

Öğretmen adaylarının görüşlerine göre, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Öğretim İlke ve Yöntemleri Dersi'nin, Eğitim Fakültesi'nde okutulan Özel Öğretim Yöntemleri Dersi ile olan ilişkililik derecesi şekil D.5'te gösterilmiştir.

Şekil D.5. Öğretim İlke ve Yöntemleri Dersi'nin Özel Öğretim Yöntemleri Dersi ile İlişkililik Derecesi

Şekil D.5'te görüldüğü gibi, öğretmen adaylarının %12,9'u Öğretim İlke ve Yöntemleri Dersi'nin Eğitim Fakültesi'nde okutulan Özel Öğretim Yöntemleri Dersi ile ilişkisiz olduğunu, %18,3'ü çok az ilişkili olduğunu, %24,7'si ilişkili olduğunu, %40,9'u ise çok fazla ilişkili olduğunu belirtmişlerdir. Her iki dersin içeriğinde de, öğretme ve öğrenme sürecinde eğitim teknolojisinin önemine, öğretim yöntem ve teknikleri v.b. konulara yer verildiği görülmektedir.

Öğretmen adaylarının Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Öğretim İlke ve Yöntemleri Dersi'nin Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretmenlik Meslek Bilgisi

Dersleri'ne ne derece temel oluşturduğuna ilişkin görüşlerine ait bulgular tablo 14'te sunulmuştur.

Tablo 14. Öğretmen Adaylarının Görüşlerine Göre, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde Okutulan Öğretim İlke ve Yöntemleri Dersi'nin Eğitim Fakültesi'nde Okutulan Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri ile İlişkililik Derecesi

ÖĞRETİM İLKE VE YÖNTEMLERİ DERSİ				
	İlişkililik derecesi	f	%	Ortalama
Öğretmenlik Mesleğine Giriş	4	12	12,9	2,30 (çok az ilişkili)
	3	27	29,0	
	2	27	29,0	
	1	24	25,8	
Gelişim ve Öğrenme	4	11	11,8	2,20 (çok az ilişkili)
	3	22	23,7	
	2	31	33,3	
	1	26	28,0	
Öğretimde Planlama ve Değerlendirme	4	13	14,0	2,53 (ilişkili)
	3	31	33,3	
	2	37	39,8	
	1	9	9,7	
Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme	4	23	24,7	2,80 (ilişkili)
	3	40	43,0	
	2	13	14,0	
	1	14	15,1	
Özel Öğretim Yöntemleri	4	38	40,9	2,96 (ilişkili)
	3	23	24,7	
	2	17	18,3	
	1	12	12,9	

Tablo 14 incelendiğinde, öğretmen adaylarının görüşlerine göre Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Öğretim İlke ve Yöntemleri Dersi 2,96 ortalama ile Özel Öğretim Yöntemleri Dersi ile ilişkili iken, 2,20 ortalama ile Gelişim ve Öğrenme dersi ile çok az ilişkili olduğu sonucuna varılmaktadır.

Öğretim İlke ve Yöntemleri Dersi ile Özel Öğretim Yöntemleri Dersi'nin ilişkisine kendi içinde bakıldığında öğretmen adaylarının % 40,9'u bu derslerin birbirleriyle çok fazla ilişkili olduğunu, % 12,9'u ise ilişkisiz olduğunu belirtmişlerdir. Derslerin içeriklerine

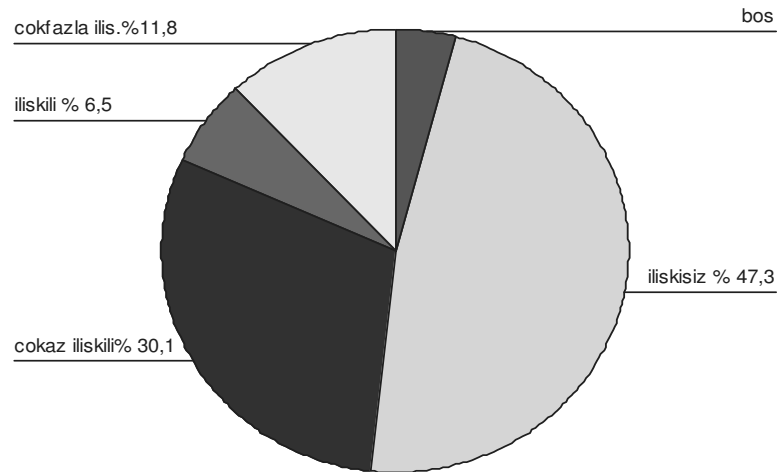
bakıldığında, öğretme ve öğrenme sürecinde eğitim teknolojisinin önemine, öğretim yöntem ve teknikleri v.b. konulara yer verildiği görülmektedir.

E. Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Grupla Çalışma Teknikleri Dersi'nin Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretmenlik Meslek Bilgisi dersleri ile ilişkililik derecesi

Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Grupla Çalışma Teknikleri Dersi'nin Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretmenlik Meslek Bilgisi dersleri ile olan ilişkililik derecesi hakkında öğretmen adaylarının görüşleri alınarak elde edilen bulgular şekillerde ve tablo 10'da sunulmuştur.

E.1. Öğretmen adaylarının görüşlerine göre, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Grupla Çalışma Teknikleri Dersi'nin Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretmenlik Mesleğine Giriş Dersi ile ilişkililik derecesi

Öğretmen adaylarının görüşlerine göre, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Grupla Çalışma Teknikleri Dersi'nin, Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretmenlik Mesleğine Giriş Dersi ile olan ilişkililik derecesi şekil E.1'de gösterilmiştir.

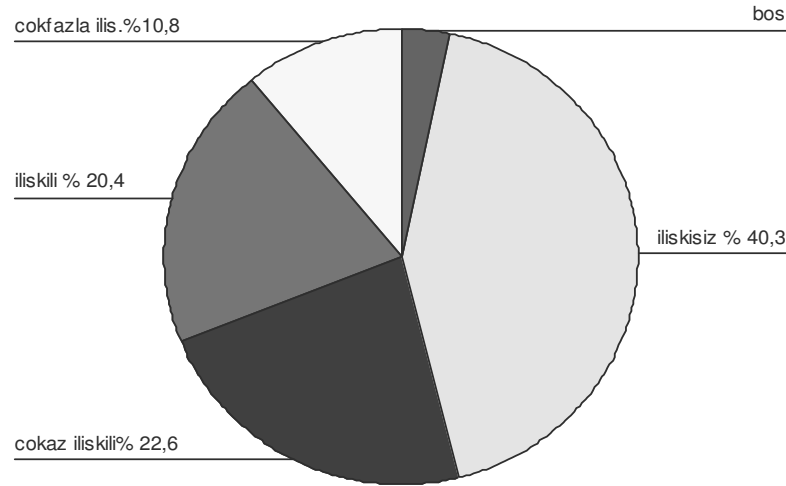

Şekil E.1. Grupla Çalışma Teknikleri Dersi'nin Öğretmenlik Mesleğine Giriş Dersi ile İlişkililik Derecesi

Şekil E.1’de görüldüğü gibi, öğretmen adaylarının %47,3’ü Grupla Çalışma Teknikleri Dersi’nin Eğitim Fakültesi’nde okutulan Öğretmenlik Mesleğine Giriş Dersi ile ilişkisiz olduğunu, %30,1’i çok az ilişkili olduğunu, %6,5’i ilişkili olduğunu, %11,8’i ise çok fazla ilişkili olduğunu belirtmişlerdir.

E.2. Öğretmen adaylarının görüşlerine göre, Anadolu Öğretmen Lisesi’nde okutulan Grupla Çalışma Teknikleri Dersi’nin Eğitim Fakültesi’nde okutulan Gelişim ve Öğrenme Dersi ile ilişkililik derecesi

Öğretmen adaylarının görüşlerine göre, Anadolu Öğretmen Lisesi’nde okutulan Grupla Çalışma Teknikleri Dersi’nin, Eğitim Fakültesi’nde okutulan Gelişim ve Öğrenme Dersi ile olan ilişkililik derecesi şekil E.2’de gösterilmiştir.

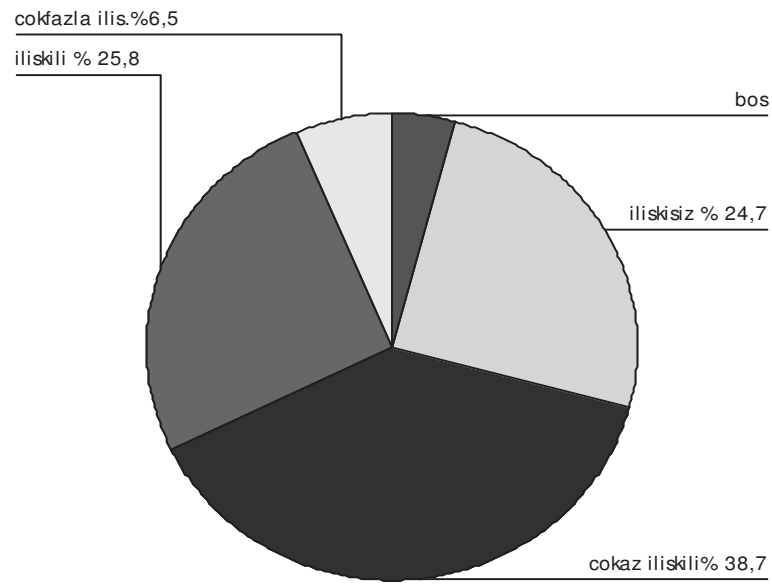

Şekil E.2. Grupla Çalışma Teknikleri Dersi’nin Gelişim ve Öğrenme Dersi ile İlişkililik Derecesi

Şekil E.2’de görüldüğü gibi, öğretmen adaylarının %40,3’ü Grupla Çalışma Teknikleri Dersi’nin Eğitim Fakültesi’nde okutulan Gelişim ve Öğrenme Dersi ile ilişkisiz olduğunu, %22,6’sı çok az ilişkili olduğunu, %20,4’ü ilişkili olduğunu, %10,8’i ise çok fazla ilişkili olduğunu belirtmişlerdir.

E.3. Öğretmen adaylarının görüşlerine göre, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Grupla Çalışma Teknikleri Dersi'nin Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretimde Planlama ve Değerlendirme Dersi ile ilişkililik derecesi

Öğretmen adaylarının görüşlerine göre, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Grupla Çalışma Teknikleri Dersi'nin, Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretimde Planlama ve Değerlendirme Dersi ile olan ilişkililik derecesi şekil E.3'te gösterilmiştir.

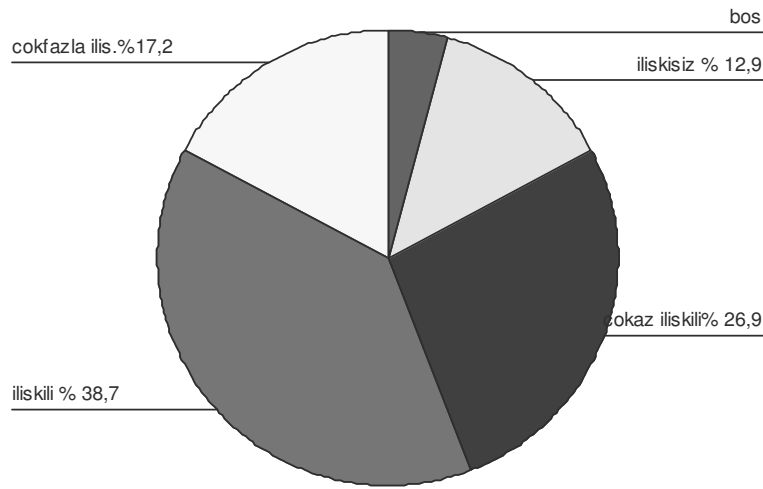

Şekil E.3. Grupla Çalışma Teknikleri Dersi'nin Öğretimde Planlama ve Değerlendirme Dersi ile İlişkililik Derecesi

Şekil E.3'te görüldüğü gibi, öğretmen adaylarının %24,7'si Grupla Çalışma Teknikleri Dersi'nin Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretimde Planlama ve Değerlendirme Dersi ile ilişkisiz olduğunu, %38,7'si çok az ilişkili olduğunu, %25,8'i ilişkili olduğunu, %6,5'i ise çok fazla ilişkili olduğunu belirtmişlerdir.

E.4. Öğretmen adaylarının görüşlerine göre, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Grupla Çalışma Teknikleri Dersi'nin Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme Dersi ile ilişkililik derecesi

Öğretmen adaylarının görüşlerine göre, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Grupla Çalışma Teknikleri Dersi'nin, Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme Dersi ile olan ilişkililik derecesi şekil E.4'te gösterilmiştir.

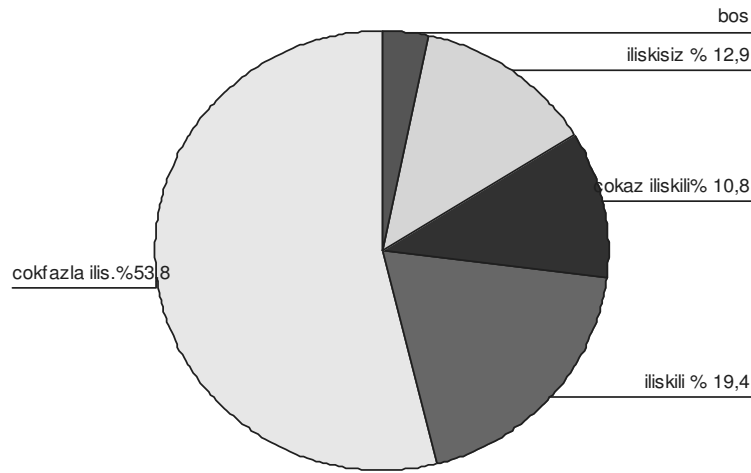

Şekil E.4. Grupla Çalışma Teknikleri Dersi'nin Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme Dersi ile İlişkililik Derecesi

Şekil E.4'te görüldüğü gibi, öğretmen adaylarının %12,9'u Grupla Çalışma Teknikleri Dersi'nin Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme Dersi ile ilişkisiz olduğunu, %26,9'u çok az ilişkili olduğunu, %38,7'si ilişkili olduğunu, %17,2'si ise çok fazla ilişkili olduğunu belirtmişlerdir.

E.5. Öğretmen adaylarının görüşlerine göre, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Grupla Çalışma Teknikleri Dersi'nin Eğitim Fakültesi'nde okutulan Özel Öğretim Yöntemleri Dersi ile ilişkililik derecesi

Öğretmen adaylarının görüşlerine göre, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Grupla Çalışma Teknikleri Dersi'nin, Eğitim Fakültesi'nde okutulan Özel Öğretim Yöntemleri Dersi ile olan ilişkililik derecesi şekil E.5'te gösterilmiştir.

Şekil E.5. Grupla Çalışma Teknikleri Dersi'nin Özel Öğretim Yöntemleri Dersi ile İlişkililik Derecesi

Şekil E.5'te görüldüğü gibi, öğretmen adaylarının %12,9'u Grupla Çalışma Teknikleri Dersi'nin Eğitim Fakültesi'nde okutulan Özel Öğretim Yöntemleri Dersi ile ilişkisiz olduğunu, %10,8'i çok az ilişkili olduğunu, %19,4'ü ilişkili olduğunu, %53,8'i ise çok fazla ilişkili olduğunu belirtmişlerdir. Öğretim yöntem, teknik ve stratejilerine yer verilmesi açısından içeriklerin birbiriyle örtüştüğü görülmektedir.

Öğretmen adaylarının Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Grupla Çalışma Teknikleri Dersi'nin Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri'ne ne derece temel oluşturduğuna ilişkin görüşlerine ait bulgular tablo 15'te sunulmuştur.

Tablo 15. Öğretmen Adaylarının Görüşlerine Göre, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde Okutulan Grupla Çalışma Teknikleri Dersi'nin Eğitim Fakültesi'nde Okutulan Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri ile Olan İlişkililik Derecesi

GRUPLA ÇALIŞMA TEKNİKLERİ DERSİ				
	İlişkililik derecesi	f	%	Ortalama
Öğretmenlik Mesleğine Giriş	4	11	11,8	1,82 (çok az ilişkili)
	3	6	6,5	
	2	28	30,1	
	1	44	47,3	
Gelişim ve Öğrenme	4	10	10,8	1,98 (çok az ilişkili)
	3	19	20,4	
	2	21	22,6	
	1	40	40,3	
Öğretimde Planlama ve Değerlendirme	4	6	6,5	2,14 (çok az ilişkili)
	3	24	25,8	
	2	36	38,7	
	1	23	24,7	
Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme	4	16	17,2	2,62 (ilişkili)
	3	36	38,7	
	2	25	26,9	
	1	12	12,9	
Özel Öğretim Yöntemleri	4	50	53,8	3,17 (ilişkili)
	3	18	19,4	
	2	10	10,8	
	1	12	12,9	

Tablo 15 incelendiğinde, öğretmen adaylarının görüşlerine göre Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Grupla Çalışma Teknikleri Dersi 3,17 ortalama ile Özel Öğretim Yöntemleri Dersi ile ilişkili iken, 1,82 ortalama ile Öğretmenlik Mesleğine Giriş Dersi ile çok az ilişkili olduğu sonucuna varılmaktadır.

Grupla Çalışma Teknikleri Dersi ile Özel Öğretim Yöntemleri Dersi'nin ilişkisine kendi içinde bakıldığında öğretmen adaylarının % 53,8'i bu derslerin birbirleriyle çok fazla ilişkili olduğunu, % 12,9'u ise ilişkisiz olduğunu belirtmişlerdir. Her iki dersin içeriğine

bakıldığında, öğretim yöntem, teknik ve stratejilerine yer verilmesi açısından içeriklerin birbiriyle örtüştüğü görülmektedir.

Öğretmen adaylarının görüşleri, araştırma kapsamına alınan bütün dersler için tek tek ele alınıp incelenmiş ve genel tablolar sunulmuştur.

2. Anadolu Öğretmen Lisesi'nde Okutulan Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri'nin Eğitim Fakültesi'nde Okutulan Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri İle Olan İlişkililik Derecesinin Belirlenmesi İçin Yapılan İçerik İncelemesi

Araştırmanın sonucuna katkı sağlayacağı düşünülerek, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri'nin Eğitim Fakültesi'nde okutulan Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri ile olan ilişkililik derecesinin belirlenmesi için içerik incelemesi yapılmıştır. Ders içeriklerinin karşılaştırılıp incelenmesinde araştırmacı tarafından hazırlanan ölçek ile öğretmenlerden görüşlerini belirtmeleri istenmiştir. Araştırmacı yanlı davranabilir düşüncesinin oluşmaması ve başka eğitimcilerin de bakış açısının belirlenmesi için bu uygulama yapılmıştır. İçerik incelemesi için; MEB tarafından Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulmak üzere kabul edilen ders kitapları ve eğitim fakültelerinde okutulan Öğretmen Meslek Bilgisi derslerinin YÖK tarafından belirtilen ders içerikleri ele alınmıştır. Konu uzmanlarından da görüş alınarak ölçeğe son hali verilerek ölçütler oluşturulmuş ve içerik incelemesi yapılmıştır. Ölçütler oluşturulurken, Eğitim Fakültesi derslerinin içerikleri temel alınmıştır. Bu ölçek hazırlanırken öğrencilerin görüşlerinin doğrultusunda birbirleriyle ilişkili olduğu saptanan dersler ele alınmıştır.

Öğretmenler görüşlerini belirtirken; MEB tarafından Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulmak üzere kabul edilen ders kitapları ve eğitim fakültelerinde okutulan Öğretmen Meslek Bilgisi derslerinin YÖK tarafından belirtilen ders içeriklerini incelemiş ve bu inceleme doğrultusunda ölçekte yer alan ölçütlere göre derslerin birbirleriyle olan ilişki düzeylerini yorumlamışlardır. Öğretmenlerin görüşleri, Anadolu Öğretmen Liselerinin Eğitim Fakültelerine ne derece temel oluşturduğunu ve eğitim programlarının ne derece paralellik gösterdiği konusunda araştırmaya katkı sağlamaktadır.

Bu içerik incelemeleri için 4 dereceli likert tipi ölçekler oluşturulmuştur. Ölçekte “1” rakamı ilişkisiz, “2” çok az ilişkili, “3” ilişkili, “4” çok fazla ilişkili anlamlarına gelmektedir.

Araştırmada ilişkililik derecesini saptanırken öğrencilerin görüşleri, içerik incelemesi yapılırken de konunun uzmanı olan öğretmenlerin görüşleri alınmasının pratiğe katkı sağlayacağı, bundan sonra konu ile ilgili yapılacak araştırmalara ışık tutacağı düşünülmektedir.

2.1. Anadolu Öğretmen Lisesi’nde Okutulan Eğitim Bilimlerine Giriş Dersi’nin İçerik Bakımından İncelenmesi

Öğrencilerin görüşlerine göre, Eğitim Bilimlerine Giriş Dersi en fazla Öğretmenlik Mesleğine Giriş Dersi ile ilişkili bulunmuştur. Bu sonucun güvenilirliğini arttırmak için öğretmenlerden de görüşleri alınmıştır.

Eğitim Bilimlerine Giriş Dersi’nin içerik bakımından incelenmesinde, Anadolu Öğretmen Lisesi’nde okutulan ders kitapları ele alınırken, Eğitim Fakültesi’nde okutulan Öğretmenlik Mesleğine Giriş Dersi’nin içerik bakımından incelenmesinde bu dersin YÖK tarafından yapılmış içerik tanımı temel alınmıştır. İnceleme sırasında her iki dersin de içerikleri mukayese edilip ilişki dereceleri ortaya konmaya çalışılmıştır. İçerik incelemesi için hazırlanan ölçekte yer alan maddeler Eğitim Fakültesinde okutulmakta olan Öğretmenlik Mesleğine Giriş Dersi’nin içeriği temel alınarak oluşturulmuştur. (EK.2).

Yapılan içerik mukayesesi sonucunda, öğretmenlerin görüşleri şu şekilde saptanmıştır:

Eğitimin tanımına yer verilmesi, eğitimin diğer bilimlerle ilişkisine, eğitimin sosyal, psikolojik, felsefi ve tarihi temellerine yer verilmesi ve Türk Eğitim Sistemi ile ilgili bilgilere yer verilmesi bakımından içerikler birbiriyle tamamen ilişkili bulunurken, eğitim ile ilgili temel kavramlar bakımından içerikler ilişkili bulunmuştur. Bu mukayeseler sonucunda, öğretmenler derslerin birbirleriyle ilişkili olup olmadığı konusunda kendi görüşlerini belirtmişlerdir.

Yapılan içerik incelemeleri ve karşılaştırmaları doğrultusunda ortaya çıkan, Eğitim Bilimlerine Giriş Dersi'nin Öğretmenlik Mesleğine Giriş Dersi'ne ne derecede temel oluşturduğuna ilişkin öğretmen görüşlerine ait bulgular tablo 16'da sunulmuştur.

Tablo 16. Öğretmen Görüşlerine göre, Eğitim Bilimlerine Giriş Dersi ile Öğretmenlik Mesleğine Giriş Dersi'nin İlişkililik Derecesine Ait Bulgular

Verileri Yorumlamada Kullanılan Sayısal Dönüşümler

boş cevap	0
ilişkisiz	1
çok az ilişkili	2
ilişkili	3
çok fazla ilişkili	4
ilişkisiz	1,00-1,74
çok az ilişkili	1,75-2,49
ilişkili	2,50-3,24
çok fazla ilişkili	3,25-4,00

EĞİTİM BİLİMLERİNE GİRİŞ DERSİ				
	İlişkililik derecesi	f	%	Ortalama
Öğretmenlik Mesleğine Giriş	4	3	75	3,75 (çok fazla ilişkili)
	3	1	25	
	2			
	1			

Tablo 16'da görüldüğü gibi görüşü alınan dört öğretmenden üçü bu iki dersin de birbiriyle çok ilişkili, biri ise ilişkili olduğunu belirtmiştir. Ortaya çıkan bu sonuç, öğretmen adaylarının da görüşlerini destekler niteliktedir. Eğitim Bilimlerine Giriş Dersi ile Öğretmenlik Mesleğine Giriş Dersi'nin ilişkisine öğretmen adaylarının % 64,5'u derslerin birbirleriyle çok fazla ilişkili olduğunu belirtmişlerdir. Öğretmen ve öğretmen adaylarının görüşleri doğrultusunda; Öğretmenlik Mesleğine Giriş Dersi'nin içerik itibari ile Eğitim Bilimleri Dersi ile çok fazla ilişkili olduğu söylenebilir.

2.2. Anadolu Öğretmen Lisesi'nde Okutulan Eğitim Psikolojisi Dersi'nin İçerik Bakımından İncelenmesi

Öğrencilerin görüşlerine göre, Eğitim Psikolojisi Dersi en fazla Gelişim ve Öğrenme Dersi ile ilişkili bulunmuştur. Bu sonucun güvenilirliğini arttırmak için öğretmenlerden de görüşleri alınmıştır (EK.3).

Yapılan içerik mukayesesi sonucunda, öğretmenlerin görüşleri şu şekilde saptanmıştır:

Psikoloji tanımının, bireyin gelişimi konusunun, gelişim çağları ve görevlerinin, öğrenme ortamının niteliğinin, öğrenmenin değerlendirilmesi konusunun yer alması bakımından içerikler birbirleriyle tamamen örtüşmektedir.

Öğretmen görüşlerine göre, Eğitim Psikolojisi Dersi'nin içeriği incelendiğinde ortaya çıkan bulgular tablo 17'de sunulmuştur.

Tablo 17. Öğretmen Görüşlerine göre, Eğitim Psikolojisi Dersi ile Gelişim ve Öğrenme Dersi'nin İlişkililik Derecesine Ait Bulgular

EĞİTİM PSİKOLOJİSİ DERSİ				
	İlişkililik derecesi	f	%	Ortalama
Gelişim ve Öğrenme	4	4	100	4 (çok fazla ilişkili)
	3			
	2			
	1			

Tablo 17 incelendiğinde, görüşü alınan öğretmenlerin tamamının Eğitim Psikolojisi Dersi ile Gelişim ve Öğrenme Dersi'nin de birbiriyle çok fazla ilişkili olduğu konusunda hem fikir oldukları görülmektedir. Ortaya çıkan bu sonuç, öğretmen adaylarının da görüşlerini destekler niteliktedir. Eğitim Psikolojisi Dersi ile Gelişim ve Öğrenme Dersi'nin ilişkisine bakıldığında, öğretmen adaylarının % 52,7'si bu derslerin birbirleriyle çok fazla ilişkili olduğu konusunda görüşlerini belirtmişlerdir. Buna göre; Eğitim Psikolojisi Dersi ile Gelişim ve Öğrenme Dersi'nin içeriklerinin örtüştüğü sonucu ortaya çıkmaktadır.

2.3. Anadolu Öğretmen Lisesi'nde Okutulan Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Dersi'nin İçerik Bakımından İncelenmesi

Öğrencilerin görüşlerine göre dersi Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Dersi en fazla Öğretimde Planlama ve Değerlendirme Dersi ile ilişkili bulunmuştur.

Yapılan içerik mukayesesi (EK.4) sonucunda, öğretmenlerin görüşleri şu şekilde saptanmıştır:

Değerlendirmenin eğitimdeki yeri bilgisinin, ölçme ve değerlendirme türlerinin, ölçme sonuçlarının üzerinde yapılan istatistiksel işlemlerin ve değerlendirme çeşitlerinin yer alması bakımından içeriklerin birbirleriyle çok fazla ilişkili olduğu belirlenmiştir. Ölçek ve türlerinin, ölçme araçlarının niteliklerinin, ölçme ve değerlendirme ile ilgili temel kavramların yer alması bakımından içeriklerin ilişkili olduğu ortaya çıkmıştır.

Öğretmen görüşlerine göre, Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Dersi'nin içeriği incelendiğinde ortaya çıkan bulgular tablo 18'de sunulmuştur.

Tablo 18. Öğretmen Görüşlerine göre, Eğitimde Ölçme Ve Değerlendirme Dersi ile Öğretimde Planlama ve Değerlendirme Dersi'nin İlişkililik Derecesine Ait Bulgular

EĞİTİMDE ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME DERSİ				
	İlişkililik derecesi	f	%	Ortalama
Öğretimde Planlama ve Değerlendirme Dersi	4	3	% 75	3,75 (çok fazla ilişkili)
	3	1	% 25	
	2			
	1			

Tablo 18'de görüldüğü gibi, görüşü alınan dört öğretmenden üçü bu iki dersin de birbiriyle çok ilişkili, biri ise ilişkili olduğunu belirtmiştir. Buna göre, öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının görüşlerinin birbirleriyle tutarlı olduğu görülmektedir. Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Dersi ile Öğretimde Planlama ve Değerlendirme Dersi'nin ilişkisine bakıldığında öğretmen adaylarının % 64,5'u bu derslerin birbirleriyle çok fazla ilişkili olduğu konusunda görüşlerini belirtmişlerdir. Buna göre; Eğitimde Ölçme ve

Değerlendirme Dersi'nin içerik itibari ile Öğretimde Planlama ve Değerlendirme dersine büyük ölçüde zemin oluşturduğu söylenebilir.

2.4. Anadolu Öğretmen Lisesi'nde Okutulan Öğretim İlke ve Yöntemleri Dersi'nin İçerik Bakımından İncelenmesi

Öğrencilerin görüşlerine göre, Öğretim İlke ve Yöntemleri dersi en fazla Özel Öğretim Yöntemleri Dersi ile ilişkili bulunmuştur. Öğrenci görüşlerine destek olup olmadıkları konusunda öğretmenlerden görüşleri alınmıştır (EK.5). Yapılan içerik mukayesesi sonucunda, öğretmenlerin görüşleri şu şekilde saptanmıştır:

Öğretimin tanımının, yöntem ve tekniklerinin çeşitleri, özellikleri ve öneminin yer alması bakımından içerikler birbirleriyle çok fazla ilişkili, ders kitaplarının incelenmesinin yer alma düzeyi bakımından ise içeriklerin birbirleriyle ilişkili olduğu görülmektedir.

Öğretmen görüşlerine göre, Öğretim İlke ve Yöntemleri Dersi'nin içeriği incelendiğinde ortaya çıkan bulgular tablo 19'da sunulmuştur.

Tablo 19. Öğretmen Görüşlerine göre, Öğretim İlke ve Yöntemleri Dersi ile Özel Öğretim Yöntemleri Dersi'nin İlişkililik Derecesine Ait Bulgular

ÖĞRETİM İLKE VE YÖNTEMLERİ DERSİ				
	İlişkililik derecesi	f	%	Ortalama
Özel Öğretim Yöntemleri Dersi	4			2,75 (ilişkili)
	3	3	% 75	
	2	1	% 25	
	1			

Tablo 19'da görüldüğü gibi görüşü alınan dört öğretmenden üçü bu iki dersin de birbiriyle ilişkili olduğunu, biri ise çok az ilişkili olduğunu belirtmiştir. Öğretmen adaylarının da görüşleri, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Öğretim İlke ve Yöntemleri Dersi 2,96 ortalama ile Özel Öğretim Yöntemleri Dersi ile ilişkili olduğunu gösterir niteliktedir. Öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının görüşleri birbirlerini destekler niteliktedir.

2.5. Anadolu Öğretmen Lisesi'nde Okutulan Grupla Çalışma Teknikleri Dersi'nin İçerik Bakımından İncelenmesi

Öğrencilerin görüşlerine göre Grupla Çalışma Teknikleri Dersi en fazla Özel Öğretim Yöntemleri Dersi ile ilişkili bulunmuştur. Yapılan içerik mukayesesi (EK.6) sonucunda, öğretmenlerin görüşleri şu şekilde saptanmıştır:

Yöntem ve teknik çeşitlerinin, öneminin, planlanmasının, öğretimin değerlendirilmesinin yer alması bakımından içeriklerin birbirleriyle ilişkili, öğretimin tanımının yer alması bakımından ise içeriklerin birbirleriyle ilişkisiz olduğu ortaya çıkmıştır.

Öğretmen görüşlerine göre, Grupla Çalışma Teknikleri Dersi'nin içeriği incelenmiş ve ortaya çıkan bulgular tabloda sunulmuştur.

Tablo 20. Öğretmen Görüşlerine göre, Grupla Çalışma Teknikleri Dersi ile Özel Öğretim Yöntemleri Dersi'nin İlişkililik Derecesine Ait Bulgular

GRUPLA ÇALIŞMA TEKNİKLERİ DERSİ				
	İlişkililik derecesi	f	%	Ortalama
Özel Öğretim Yöntemleri Dersi	4			2,75 (ilişkili)
	3			
	2	3	% 75	
	1	1	% 25	

Tablo 20'de görüldüğü gibi, görüşü alınan dört öğretmenden üçü bu iki dersin de birbiriyle çok az ilişkili olduğunu, biri ise ilişkisiz olduğunu belirtmiştir. Buna göre; Grupla Çalışma Teknikleri Dersi'nin içerik itibari ile Özel Öğretim Yöntemleri Dersi ile çok az ilişkili olduğu söylenebilir. Bu sonuç, öğretmen adaylarından alınan görüşleri desteklememektedir. Grupla Çalışma Teknikleri Dersi ile Özel Öğretim Yöntemleri Dersi'nin ilişkisine bakıldığında öğretmen adaylarının % 53,8'i bu derslerin birbirleriyle çok fazla ilişkili olduğunu belirtmişlerdir. Buna da öğretmen adaylarının yöntem ve teknik karmaşası yaşamış olabilecekleri sebep olarak gösterilebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

SONUÇ VE ÖNERİLER

Sonuçlar

Bu araştırmada, öğretmen yetiştiren kurumlara kaynak olma amacıyla kurulan Anadolu Öğretmen Liselerinin, mezunlarını öğretmenlik mesleğine hazırlamada ne derecede yönlendirici oldukları ve kuruluş amaçlarına ne derece hizmet ettikleri saptanmıştır.

Araştırmada, Anadolu Öğretmen Liseleri'nde okutulmakta olan öğretmenlik meslek bilgisi derslerinin, Eğitim Fakültelerinde okutulmakta olan öğretmenlik meslek bilgisi dersleri ile ne derece ilişkili olduğu incelenmiştir. Araştırmacı tarafından geliştirilen anketler kullanılarak, öğretmenlerden ve Anadolu Öğretmen Liselerinden mezun olup Eğitim Fakültelerinde öğrenimlerini devam ettirmekte olan öğretmen adaylarının görüşleri alınmıştır. Araştırmadan elde edilen sonuçlar şunlardır:

1. Eğitim Fakültelerinde okumakta olan Anadolu Öğretmen Lisesi'nden mezun olan öğrenciler, %50 oranında Türkçe-Matematik alanından mezun olduklarını belirtmişlerdir.
2. Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan öğretmenlik meslek bilgisi derslerinin, Eğitim Fakültesi'nde okutulmakta olan öğretmenlik meslek bilgisi derslerine zemin oluşturduğu, öğrenmelerini kolaylaştırdığı ve bu liselerde okumakta olan öğrencileri öğretmenlik mesleğine yönlendirdiği görülmüştür. İsmailoğulları'nın (1998) ve Çetin'in (2006) yaptığı araştırmalarında yer alan, bu derslerin öğrencileri öğretmenliğe yöneltmede işlevini yerine getirdiği biçiminde yorumlamaları bu sonucu destekler niteliktedir.
3. Anadolu Öğretmen Liselerinde okutulmakta olan Eğitim Bilimlerine Giriş dersi ile Eğitim Fakültelerinde okutulmakta olan Öğretmenlik

Mesleğine Giriş dersinin birbirleriyle “çok fazla ilişkili” olduğu ortaya çıkmıştır. Nitekim, 2006-2007 eğitim-öğretim yılında Eğitim Fakültelerinin programında Öğretmenlik Mesleğine Giriş dersinin adının “Eğitim Bilimine Giriş” dersi olarak değiştirilmesi de araştırmanın bu sonucunu destekler niteliktedir.

4. Anadolu Öğretmen Liselerinde okutulmakta olan Eğitim Psikolojisi dersi ile Eğitim Fakültelerinde okutulmakta olan Gelişim ve Öğrenme dersinin birbirleriyle “çok fazla ilişkili” olduğu ortaya çıkmıştır. 2006-2007 eğitim-öğretim yılında Eğitim Fakültelerinin programında Gelişim ve Öğrenme dersinin adının “Eğitim Psikolojisi” dersi olarak değiştirilmesi de araştırmanın sonucuna katkı sağlamaktadır.
5. Anadolu Öğretmen Liselerinde okutulmakta olan Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme dersi ile Eğitim Fakültelerinde okutulmakta olan Öğretimde Planlama ve Değerlendirme dersinin birbirleriyle “çok fazla ilişkili” olduğu ortaya çıkmıştır. Eğitim Fakültesinin yeni programında, Öğretimde Planlama ve Değerlendirme dersinin adı “Ölçme ve Değerlendirme” dersi olarak değiştirilmiş ve programlar arasında güncellik sağlanmıştır.
6. Anadolu Öğretmen Liselerinde okutulmakta olan Öğretim İlke ve Yöntemleri dersi ile Eğitim Fakültelerinde okutulmakta olan Özel Öğretim Yöntemleri dersinin birbirleriyle “ilişkili” olduğu ortaya çıkmıştır.
7. Anadolu Öğretmen Liselerinde okutulmakta olan Grupla Çalışma Teknikleri Dersi ile Eğitim Fakültelerinde okutulmakta olan Özel Öğretim Yöntemleri Dersi'nin birbirleriyle “fazla ilişkili olmadığı” ortaya çıkmıştır.

8. Anadolu Öğretmen Liselerinde okutulan öğretmenlik meslek bilgisi derslerinin içeriklerinin incelenmesi sonucunda; bu derslerin Eğitim Fakültelerinde okutulan öğretmenlik meslek bilgisi derslerine büyük ölçüde temel oluşturduğu ortaya çıkmıştır.

Öneriler

1. Anadolu Öğretmen Liselerinde okuyan öğrencilerin Eğitim Fakültelerini tercih etmelerini sağlamak için okullarında, mesleğe karşı olumlu tutumlarını daha fazla geliştirmelerini sağlayıcı rehberlik hizmetleri düzenlenebilir.
2. Anadolu Öğretmen Lisesi programlarının, gelişen ve değişen Eğitim Fakültesi programlarına uyum sağlaması için, yeniliklerin sürekli takip edilerek programlar arasında paralellik sağlanabilir.
3. Her iki eğitim kurumunda okutulan derslerin içeriklerinde güncellik sağlanması için gerekli tedbirler alınıp ve içerikler geliştirilerek düzenlenebilir.
4. Anadolu Öğretmen Liselerinde okutulmakta olan öğretmenlik meslek bilgisi derslerinin Eğitim Fakültelerine zemin olması için; bu okullardaki öğretimin niteliğinin arttırılıp, alanlarında becerilerini kazanmış ve iyi yetişmiş öğretmenler bu okullarda görev almaları ve yüksek lisans eğitimi yapmaları teşvik edilebilir.
5. Anadolu Öğretmen Liselerinde görevli öğretmenlerin meslek derslerini sınıf ortamında işlerken, uygun yöntem ve teknikleri kullanmaları, sınıf ortamında öğrencilerle sürekli etkileşimi sağlamaları ve öğrencilerde mesleğe karşı daha fazla olumlu tutum ve bilinç uyandırmaları sağlanabilir.
6. Bu okullarda görevli öğretmenlerin hizmet içi eğitim kurslarına katılmaları konusunda teşvik edici çalışmalar yapılabilir.

7. Bu okulların öğrenciler tarafından tercih edilmesi için ek puan, bursluluk, yatılılık gibi mevcut uygulamaların geliştirilerek devam ettirilmesi faydalı olabilir.

KAYNAKÇA

- Akyüz, Y., 1999, Türk Eğitim Tarihi (Başlangıçtan 1999'a), Alfa Yayıncılık, İstanbul.
- Alkan, C., 1998, Öğretmenlik Mesleğinde İstihdam, Çağdaş Eğitim Dergisi, Öğretmen Okullarının Kuruluşunun 150. Yılında Öğretmen Yetiştirme özel sayısı, ISSN 1300-249X, 23 (241).
- Altun, S., 2002, Okul Yöneticilerinin Teknolojiye Karşı Tutumlarının İncelenmesi, Çağdaş Eğitim Dergisi, (286).
- Anadolu Öğretmen Liselerine İlişkin Bilgi Notu, <http://oyegm.meb.gov.tr> (11.08.2005)
- Aygün, T., 1992, Nasıl Bir Öğretmen Yetiştireceğiz? Çağdaş Eğitim Dergisi, 17 (181), Ankara.
- Başaran, İ. E. 1996, Türkiye Eğitim Sistemi, Yargıcı Matbaası, Ankara.
- Çeliköz, N. ve Çetin, F., 2004, Anadolu Öğretmen Lisesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarını Etkileyen Etmenler, Milli Eğitim Dergisi, (162).
- Çetin, Ş. ve F., 2006, Anadolu Öğretmen Liseleri ve Bu Liselerden Mezun Olmuş Eğitim Fakültesi Öğrencileri Üzerine Bir İnceleme, Gazi Üniversitesi, Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Dergisi, (19), Ankara.
- Çubukçu, Z., 1997, Anadolu Öğretmen Lisesi Eğitim Programının Değerlendirilmesi, Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, (yayınlanmamış).
- Doğan, H., 1977, "Öğretmen Yetiştiren Kurumlar ve Sorunları", A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 10 (1-4), s. 108- 110.
- Doğan, N., 2002, Öğretmen Yetiştiren Yüksek Öğretim Kurumlarında Öğrenim Gören Anadolu Öğretmen Lisesi ile Diğer Ortaöğretim Kurumu Mezunlarının Çeşitli Derslere Göre Başarılarının Karşılaştırılması, Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ, (yayınlanmamış).
- Dursunoğlu, H., 2003, Cumhuriyet Döneminde İlköğretime Öğretmen Yetiştirmenin Tarihi Gelişimi, Milli Eğitim Dergisi, (160).
- Erdentuğ, N., 1977, Türk Köyünde Öğretmene Karşı Tutum ve Değerler, A.Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi, 10 (1-4).
- Eyüboğlu, S., 1979, Köy Enstitüleri Üzerine, Cem Yayınevi, İstanbul.
- Gelişli, Y. Anadolu Öğretmen Liselerinin Kuruluşu Ve Gelişimi, www.turkischweb.com/Egitim/seite72.htm-67k-Eksonuc (13.08.2005).

- İsmailoğulları, S., 1998, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okutulan Meslek Dersleri Programlarının Öğrencileri Öğretmenliğe Yönlendirmedeki Etkisi, Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu, (yayımlanmamış).
- Karasar, N., 1999, Bilimsel Araştırma Yöntemi, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- Kuru, C., 1993, Öğretmen Yetiştirme, Çağdaş Eğitim Dergisi, 18 (189).
- Küçükahmet, L., 1993, Öğretmen Yetiştirme (Programları ve Uygulamaları), Ankara.
- Kütük, M., 1992, Öğretmen Lisesi Öğrencilerinin Yüksek Öğretime İlişkin Yönelimleri, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, (yayımlanmamış).
- Makal, M., 2001, Köy Enstitülerinden Kent Enstitülerine Eğitim Sorunları Kurultayı Bildirileri, Ege Basım, İstanbul, s. 109-125.
- Millî Eğitim Bakanlığı Anadolu Öğretmen Liseleri Yönetmeliği, Yayımlandığı Resmî Gazete'nin Tarih ve Sayısı : 06/09/1998 – 23455. Son Değişikliklerin Yayımlandığı Resmî Gazete : 12/08/2006 – 26257
- Millî Eğitim Bakanlığı, 2000, Anadolu Öğretmen Liseleri Plânlı Gelişim Modeli. <http://oygm.gov.tr> (19.11.2005).
- Serengil, F. K., 1987, Temel Eğitimde 1. Kademeye Öğretmen Yetiştirme Problemi Dünü-Bugünü-Geleceği, Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim-Mesleki Eğitim-Teknik Eğitim fakülteleri, Ankara, s.157-161.
- Sönmez, V., 2000, Öğretmenlik Mesleğine Giriş, Anı Yayıncılık, Ankara.
- Tekışık, H. H., 1989, Geçmişte Öğretmen Yetiştirme, Çağdaş Eğitim Dergisi Öğretmen Yetiştirme Sorunu Ve Çözüm Yolları, 14 (144), s.1.
- Tekışık, H. H., 1998, Sekiz Yıllık Zorunlu İlköğretimde Öğretmen Sorunu ve Çözüm Önerileri, Çağdaş Eğitim Dergisi, Öğretmen Okullarının Kuruluşunun 150. Yılında Öğretmen Yetiştirme özel sayısı, ISSN 1300-249X, 23 (241).
- Türk, E., 1999, Türk Eğitim Sistemi, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- Türkoğlu, P., 1997, Tonguç ve Enstitüleri, İstanbul.
- YÖK, 1998, Eğitim Fakülteleri Öğretmen Yetiştirme Programlarının Yeniden Düzenlenmesi, Ankara.
- <http://www.egitim.aku.edu.tr/ergun6.htm> (08.05.2005)
- http://www.cagdasegitim.org/yazici_dostu.asp?id=1&sorgu=200302 (07.10.2006)
- http://oygm.meb.gov.tr/istatistik/ozet_bilgiler_ekim.htm (07.08.2005)
- <http://oyegm.meb.gov.tr/yet/> (07.10.2006)

<http://oygm.meb.gov.tr/anasayfa.htm-23k-> (07.08.2005)

http://oyegm.meb.gov.tr/2006_osys_son_siniflar.xls (07.10.2006)

<http://oyegm.meb.gov.tr/ders/ombd.htm> (19.11.2005)

http://oyegm.meb.gov.tr/ogr_yet/ogretmenyet01.htm (08.05.2005)

http://oygm.meb.gov.tr/osys_verlesme_2005.htm (11.11.2005)

<http://www.isguc.org/cuneyt1.htm> (08.09.2005)

<http://www.yok.gov.tr/egitimraporlarmart98bolum6.html> (08.05.2005)

http://www.yok.gov.tr/egitim/ogretmen/ogretmen_yetistirme_lisans/rapor.doc
(19.11.2005)

http://www.yok.gov.tr/egitim/ogretmen/yeni_programlar.htm - 44k -(30/04/2007)

<http://www.yok.gov.tr/egitim/tezsizyl/tezsizyl.htm - 94k> (30/04/2007)

EKLER

EK	Sayfa No
EK 1 Anket İle İlgili Açıklama.....	39
EK 2 Eğitim Bilimlerine Giriş Dersi.....	81
EK 3 Eğitim Psikolojisi Dersi.....	83
EK 4 Eğitimde Ölçme Ve Değerlendirme Dersi.....	84
EK 5 Öğretim İlke Ve Yöntemleri Dersi.....	85
EK 6 Grupla Çalışma Teknikleri Dersi.....	86

EK. 1

ANKET İLE İLGİLİ AÇIKLAMA

Bu anket, Anadolu Öğretmen Liseleri'nde okutulmakta olan çeşitli meslek derslerinin (Eğitim Bilimlerine Giriş, Eğitim Psikolojisi, Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme, Öğretim İlke ve Yöntemleri, Grupla Çalışma Teknikleri), eğitim fakültesinde okuduğunuz öğretmenlik meslek derslerine ne derecede temel oluşturduğunu belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Elinizdeki anket iki bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde sizden kişisel bilgileriniz ve görüşleriniz istenmektedir. Ankete isim yazmanıza gerek yoktur.

İkinci bölümde ise, Anadolu Öğretmen Liseleri'nde okutulmakta olan bazı meslek dersleri ile ilişkili olduğunu düşündüğünüz Eğitim fakültesinde okutulan meslek derslerini eşleştirmeniz istenmektedir. Eşleştirmeyi yaparken “1” (ilişkisiz), “2” (çok az ilişkili), “3” (ilişkili), “4” (çok fazla ilişkili) biçimindeki ifadeleri kullanmanız istenmektedir. Bu ifadelerden uygun gördüklerinizi ilişkilendirmek istediğiniz dersin yanındaki kutucuklara yazınız. Bir rakamı, birden fazla ders için kullanabilirsiniz.

Anket formunu doldururken vereceğiniz gerçekçi ve samimi cevaplarla, araştırmaya yapacağınız değerli katkılarınız için teşekkür eder, saygılarımı sunarım.

Sare ÖZPINAR
Afyon Kocatepe Üniversitesi

EK. 1-devam

BÖLÜM 1

1. Anadolu Öğretmen Lisesi'nden mezun olduğunuz alanın adı nedir?

- Fen Bilimleri Alanı
 Sosyal Bilimler Alanı
 Türkçe-Matematik Alanı
 Yabancı Dil Alanı

2. Anadolu Öğretmen Lisesi'nden mezun olduğunuz yıl:.....

3. Şu anda öğrenim görmekte olduğunuz programın adı nedir?

İlköğretim Bölümü

- Okul Öncesi Öğretmenliği A.B.D.
 Sosyal Bilgiler Öğretmenliği A.B.D.
 Sınıf Öğretmenliği A.B.D.
 Türkçe Öğretmenliği A.B.D.
 Matematik Öğretmenliği A.B.D.
 Fen Bilgisi Öğretmenliği A.B.D.

Ortaöğretim Fen-Matematik Alanları Eğitimi Bölümü

- Matematik A.B.D.
 Fizik A.B.D.
 Kimya A.B.D.
 Biyoloji A.B.D.
 Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri A.B.D.

Ortaöğretim Sosyal Alanlar Eğitimi Bölümü

- Tarih A.B.D.
 Coğrafya A.B.D.
 Felsefe Grubu A.B.D.
 Türk Dili ve Edebiyatı A.B.D.

EK. 1-devam

4. Öğretmen olmaya karar vermenizde “Öğretmenlik Meslek Bilgisi” derslerinin etkisi olduğunu düşünüyor musunuz?

() EVET () HAYIR

5. Anadolu Öğretmen Lisesi’nde görmüş olduğunuz öğretmenlik meslek bilgisi derslerinin, Eğitim fakültesindeki öğretmenlik meslek bilgisi derslerindeki başarınızda olumlu etkisi olduğunu düşünüyor musunuz?

() EVET.

Evet ise neden?.....
.....

() HAYIR.

Hayır ise neden?.....
.....

(4. ve 5. soruya verilen açık uçlu soruların cevaplarının nedenlerine dayalı olarak, şu şekilde gruplandırma yapılabilir:

EVET diyenler: -Kavram benzerlikleri

- İçerik benzerlikleri
- Yöntem ve teknik benzerlikleri
- Mesleğe adaptasyon sağlama v.b.

HAYIR diyenler:-Kavram karmaşası

- Okutulan içeriklerin yetersizliği
- ÖMB derslerini okutan öğretmenlerin mesleki yetersizlikleri, branş dışı öğretmenlerin ders vermeleri
- Yetersiz uygulama ve sınıf ortamı v.b.)

EK. 1-devam

BÖLÜM 2

Aşağıdaki tabloda belirtilen Anadolu Öğretmen Liseleri meslek dersleri ile Eğitim fakülteleri meslek derslerinden birbirleriyle ilişkili olduklarını düşündüklerinizi eşleştiriniz.

Bu eşleştirmede, **4 rakamı (çok fazla ilişkili)**, **3 rakamı (ilişkili)**, **2 rakamı (çok az ilişkili)**, **1 rakamı (ilişkisiz)** anlamlarına gelmektedir. Eşleştirmede bu rakamları kullanarak görüşlerinizi belirtebilirsiniz.***Bir rakamı, birden fazla ders için kullanabilirsiniz.

ANADOLU ÖĞRETMEN LİSELERİ	EĞİTİM FAKÜLTELERİ
EĞİTİM BİLİMLERİNE GİRİŞ	ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE GİRİŞ
	GELİŞİM VE ÖĞRENME
	ÖĞRETİMDE PLANLAMA VE DEĞERLENDİRME
	ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ VE MATERYAL GELİŞTİRME
	ÖZEL ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ
ANADOLU ÖĞRETMEN LİSELERİ	EĞİTİM FAKÜLTELERİ
EĞİTİM PSİKOLOJİSİ	ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE GİRİŞ
	GELİŞİM VE ÖĞRENME
	ÖĞRETİMDE PLANLAMA VE DEĞERLENDİRME
	ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ VE MATERYAL GELİŞTİRME
	ÖZEL ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ
ANADOLU ÖĞRETMEN LİSELERİ	EĞİTİM FAKÜLTELERİ
EĞİTİMDE ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE GİRİŞ
	GELİŞİM VE ÖĞRENME
	ÖĞRETİMDE PLANLAMA VE DEĞERLENDİRME
	ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ VE MATERYAL GELİŞTİRME
	ÖZEL ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ
ANADOLU ÖĞRETMEN LİSELERİ	EĞİTİM FAKÜLTELERİ
ÖĞRETİM İLKE VE YÖNTEMLERİ	ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE GİRİŞ
	GELİŞİM VE ÖĞRENME
	ÖĞRETİMDE PLANLAMA VE DEĞERLENDİRME
	ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ VE MATERYAL GELİŞTİRME
	ÖZEL ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ

EK. 1-devam

ANADOLU ÖĞRETMEN LİSELERİ	EĞİTİM FAKÜLTELERİ
GRUPLA ÇALIŞMA TEKNİKLERİ	ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE GİRİŞ
	GELİŞİM VE ÖĞRENME
	ÖĞRETİMDE PLANLAMA VE DEĞERLENDİRME
	ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ VE MATERYAL GELİŞTİRME
	ÖZEL ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ

EK.2

EĞİTİM BİLİMLERİNE GİRİŞ DERSİ				
ÖLÇÜTLER	İLİŞKİLİLİK DERECEİ			
	4	3	2	1
Eğitimin tanımının yer alma düzeyi				
Eğitim ile ilgili temel kavramlar (öğretmen, okul ve sınıf ortamı v.s.) bilgisinin yer alma düzeyi				
Eğitimin diğer bilimlerle ilişkisinin yer alma düzeyi				
Eğitimin sosyal temellerinin yer alma düzeyi				
Eğitimin psikolojik temellerinin yer alma düzeyi				
Eğitimin felsefi temellerinin yer alma düzeyi				
Eğitimin tarihi temellerinin yer alma düzeyi				
Türk Eğitim Sistemi ile ilgili bilgilerin yer alma düzeyi				

EK.3

EĞİTİM PSİKOLOJİSİ DERSİ				
ÖLÇÜTLER	İLİŞKİLİLİK DERECESESİ			
	4	3	2	1
Psikoloji tanımının yer alma düzeyi				
Bireyin gelişimi konusunun yer alma düzeyi				
Gelişim çağları ve görevlerinin yer alma düzeyi				
Öğrenme ortamının niteliğinin yer alma düzeyi				
Öğrenmenin değerlendirilmesi konusunun yer alma düzeyi				

EK.4

EĞİTİMDE ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME DERSİ				
ÖLÇÜTLER	İLİŞKİLİLİK DERECESESİ			
	4	3	2	1
Değerlendirmenin eğitimdeki yeri bilgisinin yer alma düzeyi				
Ölçme ve değerlendirme türlerinin yer alma düzeyi				
Ölçek ve türlerinin yer alma düzeyi				
Eğitimde kullanılan ölçme araçları ve niteliklerinin (güvenirlik, geçerlik, kullanılabilirlik) yer alma düzeyi				
Ölçme ve değerlendirme ile ilgili temel kavramların (hedef, davranış, test, ölçme sonucu, not v.s.) yer alma düzeyi				
Ölçme sonuçları üzerinde yapılan istatistiksel işlemler ve yorumlanmasının yer alma düzeyi				
Değerlendirme çeşitlerinin (mutlak ve bağıl değerlendirme) yer alma düzeyi				

EK.5

ÖĞRETİM İLKE VE YÖNTEMLERİ DERSİ				
ÖLÇÜTLER	İLİŞKİLİLİK DERECESESİ			
	4	3	2	1
Öğretimin tanımının yer alma düzeyi				
Yöntem ve tekniklerinin öğretim açısından öneminin yer alma düzeyi				
Öğretim yöntem ve teknik çeşitlerinin yer alma düzeyi				
Öğretimde ders kitaplarının özelliklerinin yer alma düzeyi				
Mikro öğretim uygulamalarının yer alma düzeyi				
Öğretimin değerlendirilmesinin yer alma düzeyi				

EK.6

GRUPLA ÇALIŞMA TEKNİKLERİ DERSİ				
ÖLÇÜTLER	İLİŞKİLİLİK DERECESESİ			
	4	3	2	1
Öğretimin tanımının yer alma düzeyi				
Yöntem ve teknik çeşitlerinin yer alma düzeyi				
Yöntem ve tekniklerin öneminin yer alma düzeyi				
Yöntem ve tekniklerin planlanmasının yer alma düzeyi				
Öğretimin değerlendirilmesinin yer alma düzeyi				